HEINRICH MACKROTT

Creșterea porumbeilor

M.A.S.T.

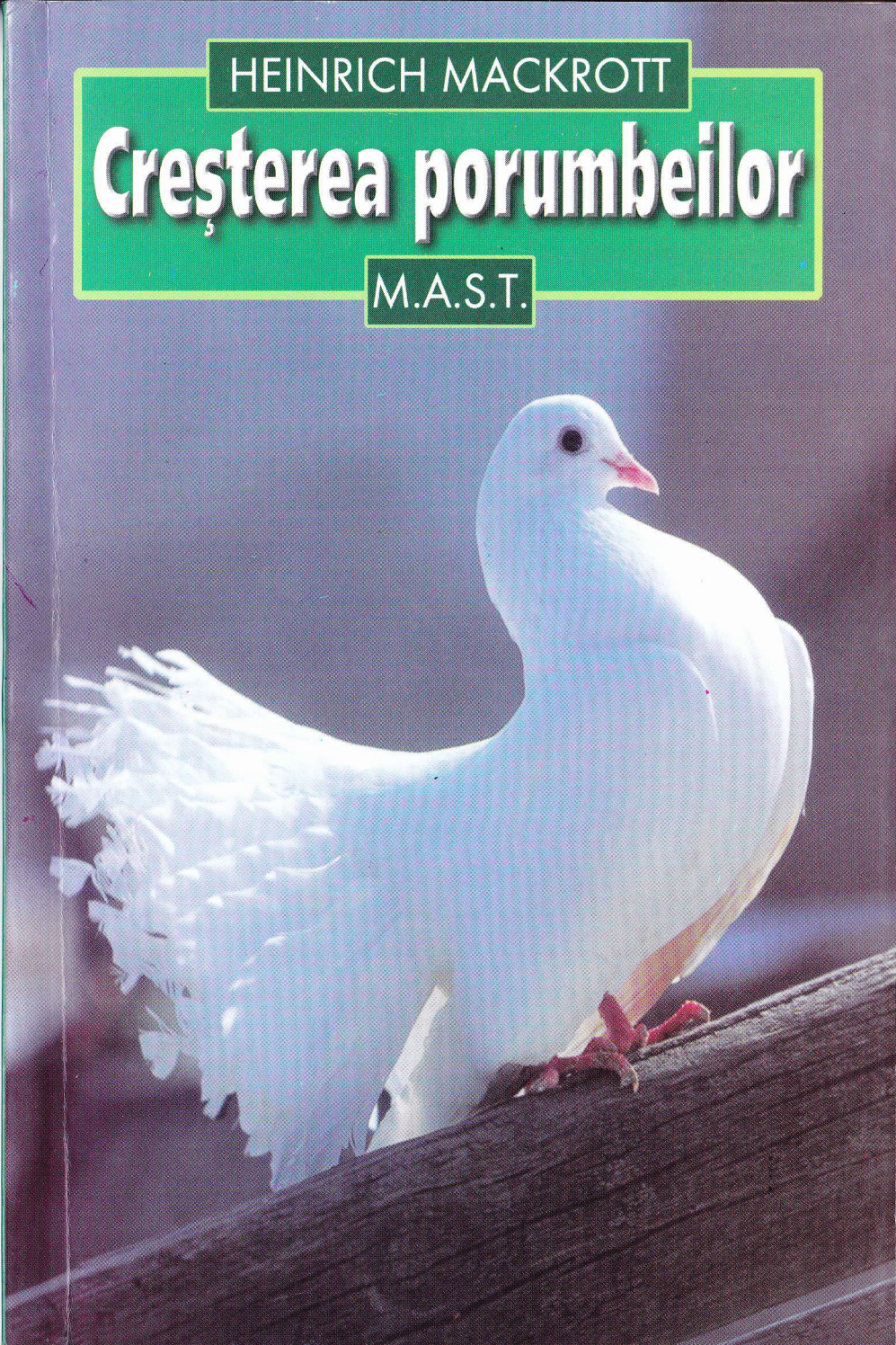

Dr. Heinrich Mackrott

CREȘTEREA PORUMBEILOR

Traducere din limba germană
Sergiu Vasile

M.A.S.T.

© 1997 Eugen UlmerGmbH & Co.
© 2004 Editura M.A.S.T. București – România
Toate drepturile asupra ediției în limba română a acestei publicații aparțin editurii M.A.S.T.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MACKROTT, HEINRICH
Creșterea porumbeilor / dr. Heinrich Mackrott ; trad.: Sergiu Vasile. - Ed. a 3-a. - București : Editura M.A.S.T., 2008
Bibliogr.
ISBN 978-973-1822-19-8

I. Vasile, Sergiu (trad.)

636.596

B-dul Tudor Vladimirescu, nr. 31, sector 5, București, ROMÂNIA
fed print
tipografie
O societate Butan Gas
Tel.: 411.00.55; 411.47.76 fed@promo.ro

Cuvânt înainte

Mulți oameni se străduiesc să păstreze legătura cu natura înconjurătoare în diverse moduri, deoarece noi toți suntem o parte a naturii și trebuie să ne dăm osteneala să o folosim rațional, să o apărăm și să ne bucurăm de ea. Creșterea animalelor domestice pe lângă casă, constituie, în acest sens, o parte importantă a mediului nostru înconjurător, de care oamenii s-au ocupat timp de mii de ani. Datorită proprietăților lor speciale, porumbeii de casă pot fi crescuți și într-un spațiu mic. Pentru aceasta, în multe gospodării, există posibilitatea reală de a-i crește în casă, în curte sau în grădină.

Porumbeii de casă sunt singurele păsări domestice zburătoare care se întorc constant la adăpostul lor. Sunt ușor de întreținut, nu sunt foarte pretențioși și sunt foarte încrezători în omul care îi îngrijește. Posesorul lor se poate bucura de efervescența vieții porumbeilor, de plăcerea zborului, de reproducerea lor și de efectele legilor genetice ale naturii pe care le pot observa la pui. În plus, există numeroase concursuri la care crescătorul de porumbei poate participa cu păsările sale.

În ultimele decenii, în creșterea și întreținerea porumbeilor au fost aduse multe înnoiri. Astfel, au apărut multe cunoștințe și au fost făcute experimente în acest scop pentru a răspunde celor mai importante întrebări legate de creșterea porumbeilor. Iată de ce m-am străduit să mă adresez atât începătorilor cât și tuturor columbofililor, în ceea ce privește tematica și bazele creșterii acestor păsări minunate, în vederea aprofundării cunoștințelor lor de specialitate. Reprezentarea multitudinii de rase a devenit extrem de necesară. Cartea de față încearcă să

ofere toate aceste informații și multe alte noutăți din literatura de specialitate, date științifice actuale, cititorului atent și preocupat de toate aceste lucruri.

După mai mult de șase decenii de activitate în acest domeniu, cunosc sentimentele, speranțele și așteptările multor crescători de porumbei din întreaga lume. Ei caută liniștea, refacerea forțelor și succesul într-un domeniu propriu timpului liber, legat de natură și independent de tehnica modernă. Le doresc să găsească, în această carte, o sursă de inspirație pentru mai multă bucurie și pace sufletească. În acest sens, urmăresc să public în continuare o ediție extinsă a acestei cărți.

Molfsee, Kiel, în vara anului 1997
Dr. Heinrich Mackrott

Cuprins

Cuvânt înainte 3

Porumbei sălbatici și porumbei de casă 9
Transformarea animalelor sălbatice în animale domestice 9
De la porumbeii de stâncă la porumbeii de casă 10
Porumbeii sălbatici de pe lângă casă 11
Alte soiuri de porumbei sălbatici 12
Proprietățile comune ale tuturor porumbeilor 13
Porumbeii de casă 14
Porumbeii de rasă-bunuri culturale vii 14
Creșterea porumbeilor-legătura cu natura 17

Adăpostul porumbeilor 19
Adăposturi simple pentru mici crescătorii 19
Adăposturi în clădiri special construite 20
Adăposturi de grădină 20
Construirea unui adăpost de grădină 21
Voliere 28
Achiziționarea unui adăpost gata construit 31
Dotarea interioară 33

Întreținerea porumbeilor 48
Întreținerea controlată 48
Întreținerea porumbeilor de casă obișnuiți 49
Întreținerea porumbeilor de rasă 50
Întreținerea în adăposturi cu voliere 53
Porumbei liberi 53
Întreținerea porumbeilor de prăsilă și a puilor 55
Creșterea 60
Marcarea puilor 62
Îngrijirea porumbeilor și adăpostirea lor 66
Protejarea lor împotriva păsărilor de pradă 68

Nutriție si furajare 73
Compoziția furajelor 73
Practica furajării porumbeilor 77
Completarea furajelor 85
Adăparea 87
Aerisirea 89

Calendarul unui an de creștere 90
Februarie- o lună de acalmie 90
Martie-luna împerecherii porumbeilor 92
Aprilie-luna eclozării puilor 93
Mai-luna întărcării puilor 94
Iunie-puii se dezvoltă 95
Iulie-creșterea ultimilor pui 96
August- începutul năpârlirii intensive 97
Septembrie-pregătirea trierilor 98
Octombrie-examinările încep 99
Noiembrie-selecționările și odihna de iarnă 100
Decembrie- perioada supravegherii stricte 101
Ianuarie-începe năpârlirea puiului 102

Bolile porumbeilor 103
Paramixoviroza 103
Coccidioza 104
Trichomonoza sau capul galben 105
Hexamitiasis-ul 106
Salmoneloza sau paratifoza 106
Rujetul 107
Micoplasmoza 108
Ornitoza 108
Boli parazitare 109
Paraziti externi 110
Fracturi 112
Ruptura gușii 112
Intoxicații 113

Reproducere și ereditate 114
Reglarea hormonală 114
Temperatura corporală 115
Comportamentul de reproducție 115
Celulele corpului și celulele sexuale 116
Ereditate pură și ereditate mixtă 118

Dominant, recesiv, intermediar 119
Ereditatea independentă a trăsăturilor 120
Caracteristici calitative și cantitative 120
Ereditate legată de sex 120
Constituție și condiție 121

Practica creșterii porumbeilor 122
Țelurile creșterii porumbeilor 122
Înmulțirea cosangvină sub control 122
Înmulțire cu trăsături recesive 123
Înmulțire cu trăsături dominante 123
Creșterea pentru masa corporală 124
Înmulțirea cu porumbei de expoziție 125
Ameliorarea coloritului și masei corporale prin încrucișare 127
Dacă porumbeii nu vor să se împerecheze 129
Pregătirea clocitului de iarnă 133

Năpârlirea 134
Marea năpârlire 135
Pene deficitare 137
Cantitatea de pene 138

Performanțele sportive de artă, înălțime și durată de zbor 142
Rase de porumbei zburători 142
Demonstrații de zbor artistic 144
Concursuri de zbor 145

Tăierea și prepararea 151
Selecționare strictă 151
Tăierea 152
Rețete pentru prepararea porumbeilor 153

Bibliografie 158

Porumbei sălbatici și porumbei de casă

Transformarea animalelor sălbatice în animale domestice

Cu circa 10 000 de ani în urmă, oamenii din diverse locuri de pe pământ au început să renunțe la vânat ca sursă unică de hrană și să țină pe lângă casă animale semisălbatice care le erau de mare folos. Cu timpul, animalele nu au servit numai la procurarea hranei. Au început să fie folosite și blana, penele și oasele lor. Când animalele mai mari au început să fie folosite la muncile mai grele și când animalele îmblânzite au început să fie adăpostite pe lângă casa omului, alte și alte animale sălbatice au ajuns să fie domesticite. De la aceste animale de casă se folosea nu numai carnea, ci și , în funcție de animal, ouăle, laptele, lâna și penele.

Porumbeii erau crescuți pentru carnea lor. Nu se știe precis de când au început să le fie folosite și penele. Decisiv a fost momentul în care omul a început să amelioreze rasele în funcție de docilitatea, mărimea corporală, formă, culoare ca și de alte caracteristici, pe care le-a influențat printr-o selecție abilă.

În ultimii 2000 de ani domesticirea animalelor a avut loc intensiv. Ea nu se va încheia vreodată. În ultimele decenii, alte și alte animale sălbatice au fost domesticite iar omul a operat asupra lor o selecție riguroasă iar întreținerea lor fiind controlată atent. Din această categorie fac parte, printre altele, mamifere ca nurcile, bizonii și renii, păsări ca prepelițele și struții și amfibieni ca broaște și țestoase.

Dintre păsările domestice amintim găinile, gâștele, rațele, prepelițele, porumbeii, păunii, bibilicile, struții și curcanii.

De la porumbeii de stâncă la porumbeii de casă

Unica specie de păsări care zboară liber și care totuși a fost domesticită, o reprezintă porumbeii. Toate rasele de porumbei zburători de astăzi, cu o singură excepție, provin dintr-o unică ramură originală, și anume porumbeii de stâncă (*Columbia livia*).

Excepția o reprezintă porumbeii râzători care aparțin, după Raethel, subspeciei *Streptopelia*.

Există zece rase diferite de porumbei de stâncă; ele sunt foarte asemănătoare și apar în regiuni în care coexistă și se împerechează mai multe rase între ele. Păsările sunt mai mici decât majoritatea raselor noastre de porumbei de casă; ele au o masă corporală de circa 300 g. Le întâlnim în toate țările mediteraneene și din țările din nordul Africii până în Senegal și Ghana. În afară de aceasta, mai sunt cunoscute din Asia de sud-vest până în Turkestan, în India, Sri Lanka, Korea și nordul Chinei. Autorul a putut observa el însuși stoluri de porumbei de stâncă sălbatici în centrul Chinei, în provincia Gansu.

Pentru porumbeii din nordul Europei, regiunile cele mai apropiate în care se așază sunt cele din Insulele Feroe, din Scoția și din Irlanda. Toți porumbeii de stâncă au un colorit albăstriu cu două dungi negre pe remige și dungi negre subterminale pe penele cozii. La diverse rase există variante mai deschise sau mai închise, cu o șa albă sau neagră.

Rasa cea mai închisă la culoare trăiește în vestul Africii. Ea are o șa albă și un inel ocular roșu. Majoritatea porumbeilor nostri sălbatici vin din Italia și din Dalmația. Creșterea porumbeilor proveniți din aceștia s-a făcut în voliere care le-au oferit un mediu convenabil de dezvoltare. Toți porumbeii de stâncă pot fi crescuți alături de porumbeii de casă, fără alte încrucișări.

Porumbei sălbatici autohtoni

În timp ce porumbeii de stâncă nu prea apar în zonele nordice ale continentului european, există numeroase specii de porumbei sălbatici în fauna autohtonă, unele dăinuind de câteva milenii, altele doar de câteva zeci de ani. Acestea nu se încrucișează cu porumbeii de casă.

Porumbelul gulerat

Cea mai cunoscută specie este a porumbeilor guleraţi (*Columba palumbus*) care migrează toamna și iarna în stoluri foarte mari. Sunt ceva mai mari decât porumbeii de stâncă – masa lor este de aproximativ 500 g – și sunt recunoscuți ușor după pata albă de pe gât. Ciocul este roșu cu vârful galben. Inițial, erau foarte retrași și trăiau în păduri, însă astăzi s-au obișnuit cu orașul și pot fi găsiți în copăcii de pe lângă străzile principale.

Porumbelul de câmp

La noi mai trăiește și porumbelul de câmp (*Columba oenas*). Aceasta este o pasăre călătoare propriu-zisă, ajungând până în Europa de sud și centrală. În zonele nordice, această specie este necunoscută. În martie, acești porumbei pot fi întâlniți la latitudinile noastre, iar în septembrie se întorc în sud. Sunt foarte comuni în spațiul mediteranean, în Siberia de vest și în Turkestan. Sunt mai mici decât porumbeii de stâncă, cu o masă medie de 250-300 g și nu își construiesc cuiburi – folosesc de obicei scorburile copacilor. În captivitate se înmulțesc repede, sunt foarte rezistenți și ușor de îngrijit.

Turtureaua, porumbelul râzător și porumbelul turcesc

Acești porumbei se întâlnesc în Europa și aparțin speciei *Streptopelia*, cu cel puțin șaisprezece subspecii. Regiunile lor de baștină sunt Europa centrală și de sud, Asia (până în Mongolia) și Africa de nord. În Germania de nord și în Scandinavia apar numai porumbeii turcești.

Turturelele sunt păsări călătoare care ajung în zonele de înmulțire în luna mai și le părăsesc în septembrie. În Europa centrală, se înmulțesc numai o dată pe an, însă în captivitate acest lucru se întâmplă mai des. Sunt recunoscute după dunga închisă și petele laterale de pe gât. Masa corpului ajunge numai la 160 g. Creșterea în captivitate este simplă. Păsările clocesc numai 14 zile și, din cea de-a treia săptămână de viață, puii părăsesc cuibul chiar dacă nu sunt apți de zbor.

Porumbeii râzători sunt crescuți de secole, dacă nu chiar milenii, ca păsări domestice. Se presupune că au fost crescuți prima dată în Arabia sau în India. Chiar și în voliere mai mici, se înmulțesc cu succes și sunt ușor de întreținut. Există numeroase varietăți de culoare, obținute de crescătorii din întreaga Europă.

Porumbeii turcești *(Streptopelia decaocto)* trăiesc mai ales în India, Birmania, Coreea și China de nord. În prima jumătate a secolului XX, au pătruns prin Turcia până în Balcani, pentru a se răspândi apoi în toată Europa, până în Scandinavia. Cât de departe migrează pentru iarnă nu este foarte clar. Înmulțirea lor este atât de rapidă, încât în anumite regiuni sunt considerați păsări dăunătoare. Masa corpului este de 200-250 g, așadar sunt ceva mai mari decât porumbeii râzători. Se deosebesc și prin sunetele caracteristice. După Raethel, acești porumbei se împerechează uneori cu cei râzători, urmașii fiind de asemenea apți de înmulțire.

Alte specii de porumbei sălbatici

În întreaga lume sunt răspândite 305 specii de porumbei sălbatici. Sunt de diferite înfățișări și mărimi. Unii au forme și culori minunate, copleșindu-ne prin frumusețea și varietatea lor. Toate speciile de porumbei au anumite proprietăți anatomice și de comportament comune așa încât ele pot fi cuprinse zoologic si istoric în clasa *Columbiformes*.

Proprietățile comune ale tuturor porumbeilor

Unele proprietăți comune ale porumbeilor trebuie să fie aici menționate: hrana este ciugulită sau ciupită , prin loviri repetate laterale cu ciocul. Porumbeii care trăiesc numai pe sol nu scurmă niciodată. Apa de băut este folosită pentru înmuierea hranei. Aproape toate speciile mai întâi mănâncă și apoi, în cele din urmă, beau, introducând ciocul în apă și sorbind-o, fără să ridice capul.

Toți porumbeii se scaldă cu plăcere și apoi își mișcă corpul.Când se îmbăiază în ploaie, se lasă pe o parte, își înfoaie penele de deasupra și își scutură penajul. Când se scaldă într-o apă mai mare, caută o adâncime mai mică, efectuează mișcări de ciugulire, își scutură penele și se cufundă cu capul și gâtul în apă, bătând puternic din aripi. Acest procedeu este repetat de mai multe ori. Deseori vedem cum porumbeii stau pe lac, beau apă și se ridică apoi cu bătăi rapide din aripi. După scăldat, ei se usucă scuturându-se sau stând la soare. Urmează o curățare intensivă a penajului.

Un alt comportament caracteristic porumbeilor este statul la soare. Păsările stau pe o parte, întinzând o aripă și desfăcând coada. În comportamentul reproductiv, de asemenea, speciile de porumbei prezintă multe similitudini.

Toți porumbeii de casă se pot împerechea între ei, atâta timp cât diferențele de masă corporală nu sunt prea mari.

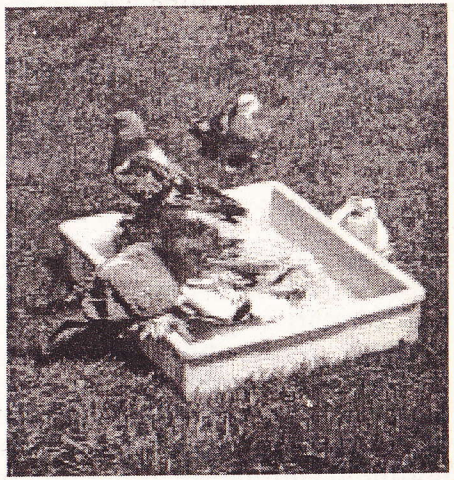

Porumbeii la baia zilnică. Sarea de baie previne atacul insectelor asupra penelor.

Porumbeii de casă

Există aproximativ 500 de rase de porumbei de casă, toți proveniți din porumbeii de stâncă, cu o varietate foarte mare de forme, culori și alte proprietăți. În Germania se pot găsi în jur de 300 de rase, din care 268 au fost recunoscute de organizațiile crescătorilor. În continuare, sunt recunoscute noi rase în funcție de diferite criterii. Pentru creșterea lor, se stabilesc diverse reguli și norme.

O caracteristică a tuturor porumbeilor este sedentarismul. Dacă sunt lăsați să zboare liber, ei părăsesc cuibul dar rămân în zonă, nu se îndepărtează foarte mult și, întotdeauna, se întorc acolo pentru a se hrăni, pentru a bea, a se odihni, a dormi și a cloci ouăle. Porumbeii de stâncă au un simț de orientare foarte bun. Se spune că unii porumbei din Egipt clocesc în văile din mijlocul deșertului și zboară zilnic câte 250 km pentru a ajunge la hrană și apă.

Instinctul de orientare s-a pierdut, în cele mai multe cazuri, la porumbeii de casă, mai ales atunci când sunt eliberați într-un loc necunoscut. Ei își pot găsi totuși cuibul dacă s-au îndepărtat de el, lucru foarte important mai ales la rasele care zboară la altitudini mari. Unele rase își pot găsi drumul spre casă cu mare ușurință chiar de la 10-100 km. Această capacitate este deosebit de dezvoltată la porumbeii călători, care, în cadrul concursurilor, sunt eliberați la 150-700 km de cuib și se întorc foarte repede.

Porumbeii de rasă – bunuri culturale vii

Bunuri culturale sunt toate animalele domestice sau plantele de cultură care, de-a lungul mileniilor, au suferit transformări importante prin domesticire și încrucișări selective. Multe din aceste plante și animale formează astăzi baza alimentației noastre. Fără ele, populația globului ar fi condamnată la înfometare. Alte plante de cultură și animale de casă au un rol mai important în tradiție și cultură.

Porumbeii de rasă sunt un bun exemplu pentru modul în care schimbările genetice apărute de-a lungul miilor de

ani pot duce la o varietate deosebită de forme, culori și alte proprietăți și capacități. Fiecare rasă are caracteristicile ei, nu numai în ceea ce privește forma exterioară, ci și comportamentale sau de altă natură. Nu este de mirare că numai în Europa de vest există peste 300 de rase diferite de porumbei. Printre acestea se numără **Purzler-, Hoch-, Stil-, Sturz- und Dauerflugrassen**, ca și **Ringschläger und Bodenpurzler și** porumbeii călători, care, eliberați într-un loc necunoscut, se întorc cât se poate de repede la cuib. Alți porumbei au diferite caracteristici, cum ar fi "umflarea" pieptului la cea mai mică atingere. Porumbeii-tobosar se deosebesc de celelalte rase prin sunetul lor unic, ca o bătaie de tobă. Cele mai multe rase sunt crescute pentru concursuri și expoziții – juriul stabilește calificativele și împarte premiile în funcție de anumite criterii deosebite, pentru fiecare rasă în parte. Multitudinea de rase nu a luat naștere în câteva decenii, ci de-a lungul secolelor și mileniilor. Crescătorii de porumbei de rasă nu caută numai să se bucure zilnic de animalele lor sau să participe cu ele la expoziții și concursuri, ci ei consideră că misiunea lor este de a păstra acest bun cultural viu, de a-l proteja și de a-l transmite generațiilor următoare. Pentru aceasta, sunt îmbunătățite permanent rasele de porumbei, prin împerecheri selective, având în vedere legile eredității, realizându-se o întinerire și îmbunătățire a calităților raselor. Când o rasă nu mai este înnoită prin astfel de împerecheri, există pericolul ca ea să dispară, pierzându-se astfel o parte din moștenirea culturală.

Creșterea porumbeilor în afara Germaniei

Cine călătorește mult poate observa că, în unele țări, creșterea păsărilor de rasă este de-abia la începuturi. Mai ales în cele două Americi, dar și în Asia, această îndeletnicire este în plină dezvoltare. În țările arabe se oferă prețuri mari pentru porumbei germani din anumite rase. Japonezii și chinezii apreciază mai ales porumbeii europeni pentru concursurile de zbor, pentru că ei practică des acest sport. Mulți chinezi cresc porumbei în voliere mici sau chiar pe balcon, după cum se vede des în

blocurile din Beijing. În toate orașele mari din China se organizează, duminica, târguri de porumbei, unde se vând și se cumpără diverse rase.

Organizația crescătorilor chinezi de porumbei călători, condusă de un președinte, are sediul în Shanghai. Organizația editează o revistă, și toți crescătorii din uniunile locale își pot înregistra propriile inele de marcare. În același mod s-a dezvoltat în China creșterea porumbeilor de rasă. Creșterea, îngrijirea și clasificarea porumbeilor de rasă au loc, acolo, cu o mult mai mare intensitate decât la noi. Pe plan mondial, această preocupare va lua un și mai mare avânt în viitor.

Viitorul creșterii porumbeilor de rasă

Întotdeauna vor exista iubitori de animale; întrebarea este cum se va dezvolta creșterea porumbeilor de rasă în condițiile actuale și viitoare. În lume se dezvoltă mijloacele de informare în masă – televiziunea, presa, radioul; aparatele electronice, precum calculatorul, sunt tot mai performante. Aproape fiecare familie deține un automobil pentru excursii și călătorii. A devenit accesibil zborul spre alte țări și continente. Crescătorii de porumbei nu pot, însă, să plece în călătorie fără a se asigura că păsările lor sunt îngrijite bine. Pentru a asigura continuitatea acestei ocupații, este foarte important să se atragă crescători din rândul tineretului. Interesul multora este foarte mare. Trebuie să li se ofere soluții bune pentru îngrijirea păsărilor, care să se potrivească și cu celelalte interese personale. Deseori, în familie există o tradiție în acest domeniu, soluțiile fiind deja la dispoziția tinerilor. Însă nici o minune a tehnicii moderne nu se poate compara cu mileniile de creștere a porumbeilor. Cu puțină înțelegere, cele două pot fi combinate, mai ales dacă familia și prietenii crescătorului îi oferă sprijinul necesar. Organizațiile și uniunile columbofililor îi informează pe crescători cum să atingă succesul cu ajutorul noilor tehnologii și mențin entuziasmul și bucuria, pentru că, în primul rând, creșterea porumbeilor este o ocupație plăcută, legată de natură, pentru timpul liber. Tineretul trebuie îndrumat spre acest hobby care necesită multă

responsabilitate, dar oferă și nenumărate satisfacții. Dacă reușim, putem fi asigurați că se va dezvolta în continuare creșterea porumbeilor de rasă. Aceasta nu este numai un hobby: ea stimulează inteligența, hărnicia și căutarea de soluții ingenioase.

Creșterea porumbeilor – legătura cu natura

Cu toții simțim nevoia de a intra, uneori, în contact strâns și nemijlocit cu natura. Cine nu dispune de spațiu suficient va ține plante sau păsări de apartament; atunci când există loc destul, este posibilă și creșterea porumbeilor sau a găinilor. Posibilitățile sunt nelimitate. Pentru început, este suficientă o hulubărie mică în aer liber, sau un coteț în curtea din spate. În grădină pot fi amplasate adăposturi foarte frumoase, iar anumite părți ale clădirilor sunt foarte potrivite pentru o amenajare în acest sens. Etajele superioare sau mansardele garajelor și clădirilor utilitare sunt deseori folosite. Când prima pereche de porumbei se instalează în adăpost, creșterea lor devine deja o ocazie de bucurie: hrănirea zilnică, observarea comportamentului păsărilor, înmulțirea, îngrijirea puilor, zborurile ș.a.m.d. Avându-se în vedere legile eredității, reproducerea porumbeilor trebuie controlată astfel încât să se obțină exemplarele cele mai frumoase și mai sănătoase care să îmbunătățească materialul genetic.

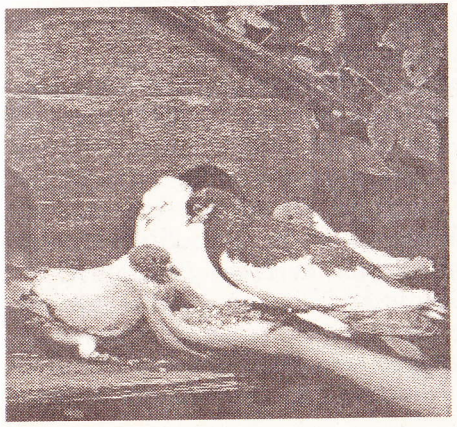

Cei mai mulți porumbei capătă o mare încredere în oameni când li se oferă o îngrijire atentă și se obișnuiesc cu prezența umană. Cu ceva răbdare pot fi învățați să mănânce din palmă. Totuși,

Și la creșterea lor în libertate, încrederea porumbeilor în crescătorul lor este foarte mare.

există diferențe de comportament între rase. Unii porumbei, care s-au dezvoltat fără contact direct cu oamenii, vor menține întotdeauna o oarecare distanță, chiar dacă nu se tem de om sau de animalele de casă. Toți porumbeii de casă au, din primăvară până în toamnă, disponibilitatea de a se împerechea, așa că nu va fi deloc greu să se obțină noi generații de păsări, putându-se urmări foarte bine desfășurarea evenimentelor.

Mulți columbofili sunt înscriși în uniunile crescătorilor sau alte organizații specializate. Unii cresc de decenii întregi porumbei din aceeași rasă. Toate păsările sunt marcate permanent cu inele speciale. Sunt observate atent și li se acordă calificative în funcție de standardele fiecărei rase. Cele mai bune exemplare sunt alese pentru reproducere. Punctul culminant al anului este perioada expozițiilor, care au loc în general toamna sau iarna. Aici, porumbeii trebuie să concureze cu alți reprezentanți ai acelorași rase și câștigătorii sunt aleși de un juriu competent.

Diplomele și premiile obținute în concursuri și expoziții sunt răsplata pentru munca depusă într-un an întreg. Comparația cu porumbeii altor crescători este foarte utilă în stabilirea calității propriilor păsări. Deseori, se realizează schimburi între crescători pentru o mai mare diversitate a materialului genetic. Crescătorii cu experiență pot realiza, astfel, noi varietăți de culoare sau alte caracteristici dorite.

Adăpostul porumbeilor

Cine s-a hotărât să crească porumbei trebuie să răspundă în primul rând la o întrebare: unde se vor adăposti aceștia? Deseori, contează foarte mult rasa aleasă: rasele mai mari necesită spațiu mai mult decât cele de dimensiuni reduse. Porumbeii nu au cerințe deosebite în ceea ce privește adăpostul. Totuși, hulubăria trebuie proiectată cu atenție, pentru a oferi condițiile optime pentru îngrijirea și reproducerea păsărilor. Casele de locuit sunt, în general, nepotrivite, din cauza problemelor de igienă și zgomot. Clădirile utilitare nu sunt întotdeauna disponibile. Este posibilă amenajarea unui adăpost în aer liber, dacă există un teren potrivit.

Adăposturi simple pentru crescătorii mici

Cea mai simplă hulubărie este o cușcă din lemn cu o deschidere circulară așezată în interiorul unei clădiri sau grajd. Deschiderea servește la intrarea păsărilor și permite trecerea luminii. Foarte important pentru o hulubărie este accesul oamenilor, pentru verificarea păsărilor și administrarea de hrană și apă, ca și pentru curățarea cuiburilor, mai ales atunci când păsările clocesc. Pentru perechile de porumbei vor fi așezate atunci vase speciale pentru clocit și se vor amenaja suporturi speciale pe pereții verticali. Cine nu este pregătit să ofere nici măcar aceste mici dotări n-ar trebui să crească porumbei, pentru că fără un minim de îngrijire, păsările nu pot aduce columbofililor nici un fel de satisfacție.

Următorul nivel în adăpostirea porumbeilor este o hulubărie mică, în aer liber, amplasată pe un acoperiș sau pe un suport special, cu volumul minim de 1 m^3. Nu există o limită pentru înălțimea adăpostului. Este necesar un orificiu de intrare, care trebuie – pe cât posibil – să se

închidă pe orizontală, o fereastră pentru accesul luminii și o ușiță prin care îngrijitorul să poată controla interiorul. Aceste hulubării mici sunt mai rare, ele pot adăposti una sau două perechi de porumbei și pot fi de ajutor începătorilor care își pot extinde apoi crescătoria, dacă se simt cu adevărat atrași de această preocupare.

Adăposturi în clădiri fixe

Deseori observăm că adăposturile mai mici instalate în clădirile mari sunt în dreptul unui geam, pentru a beneficia de lumina acestuia și pentru a asigura intrarea păsărilor. În situații de concurență acerbă, când crescătorul vrea să-și prezinte păsările la concursuri și expoziții, adăpostul trebuie să fie special adaptat și bine dotat: pentru un număr mare de păsări este indispensabil un adăpost mare, compartimentat, într-o clădire fixă sau un adăpost de grădină la fel de încăpător. În timp ce, dacă amenajăm adăpostul într-o clădire disponibilă, trebuie să folosim pereții, podeaua și acoperișul clădirii respective, atunci când construim singuri hulubăria avem libertatea de a alege materialele.

Adăposturi de grădină

Pentru un adăpost de grădină, terenul necesar este de aproximativ 2,80 x 3 m. Astfel, adâncimea compartimentelor va fi de 2 metri și se va putea amenaja un culoar de 80 cm lățime pentru accesul crescătorului. Un culoar mai îngust ar fi mult prea incomod. În funcție de dorința crescătorului, lungimea hulubăriei poate fi mai mare. Minimul este de 3 metri.

Pentru compartimentele individuale trebuie aleasă o lungime de cel puțin 2 metri și suficient spațiu pentru instalațiile interioare. Când ele sunt prea mari, există inconvenientul că porumbeii sunt mai greu de manipulat în interior. E greu să umbli încolo și încoace căutând un porumbel, fără a le deranja pe celelalte păsări. Când sunt necesare trei compartimente – porumbei care se reproduc, porumbei pentru zbor și porumbei tineri – dimensiunea totală va fi de 3 x 6 m.

Problematica acoperișului este puternic dezbătută. Unii crescători preferă un acoperiș în pantă, realizat din iglă. Porumbeii pot ateriza pe muchia acestuia. Apa de ploaie scursă pe acoperiș va lua cu ea dejecțiile păsărilor, acestea putând fi curățate ușor din streașină. Totuși, porumbeii se simt mai bine pe un acoperiș plat. Acesta le pune la dispoziție o suprafață mai mare pentru aterizare și porumbeii au ocazia de a se odihni, de a sta la soare și a-și îngriji penele. Și porumbeii care se întorc după zborul liber preferă să aterizeze pe acoperiș. Atunci când în împrejurimi există case mai înalte, porumbeii se vor așeza deseori pe acoperișurile acestora. Dacă hulubăria noastră are acoperișul plat, ei nu vor mai alege să aterizeze pe alte clădiri. Stând pe acoperișul hulubăriei, porumbeii capătă mai multă încredere în oameni și sunt mai ușor de atras înăuntru când trebuie hrăniți.

Construcția unui adăpost de grădină

Cine vrea să-și construiască o hulubărie se va orienta după numărul de porumbei, mărimea acestora și temperamentul lor. După ce s-au stabilit, în principiu, dimensiunile, trebuie obținută o autorizație de construcție de la autoritățile din domeniu.

Amplasamentul va fi ales astfel încât peretele frontal să fie îndreptat spre est sau spre sud, pentru a beneficia de cât mai multă lumină solară, cel puțin în prima jumătate a zilei. Majoritatea crescătorilor nu îl orientează spre est pentru că, iarna, de acolo bate un vând foarte rece – ferestrele și orificiile pentru ieșire neputând izola termic un perete. De asemenea, este importantă amplasarea hulubăriei cu peretele frontal cât mai vizibil, astfel încât crescătorul să poată verifica starea păsărilor sale cât mai bine și cât mai rapid.

Dintre nenumăratele posibilități vom alege, de exemplu, o hulubărie de 2,70 x 6,20 metri. Aceasta trebuie neapărat să fie amplasată la o înălțime de cel puțin 50 cm față de sol, pe niște pari înfipți în pământ, astfel încât umezeala din pământ să nu pătrundă în adăpost iar animalele de pradă să nu poată ajunge la păsări.

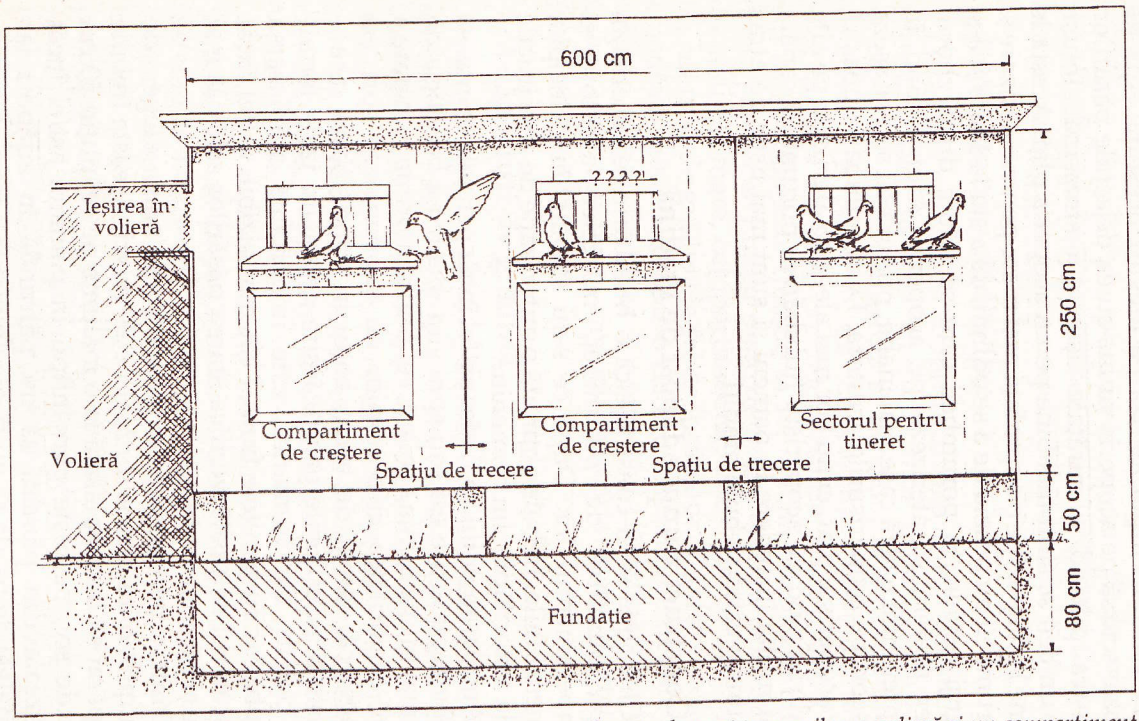

Un adăpost de grădină multifuncţional cu două compartimente de creştere a puilor, o volieră şi un compartiment pentru porumbeii tineri. Deschiderile mobile permit orice combinaţie

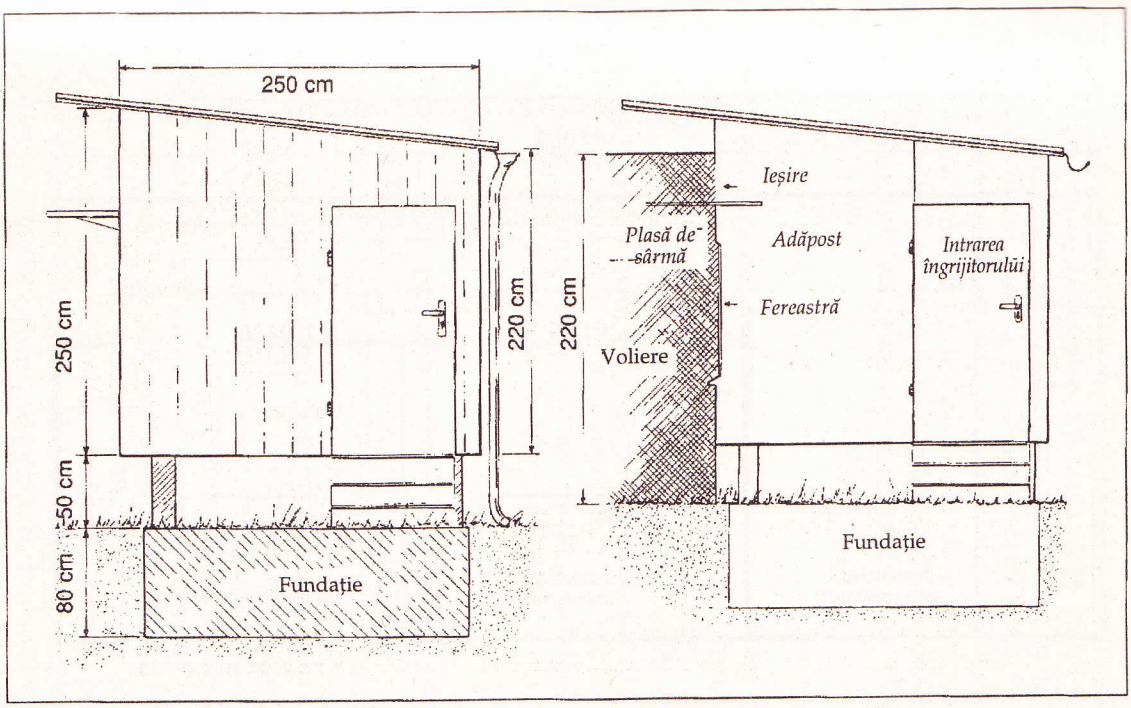

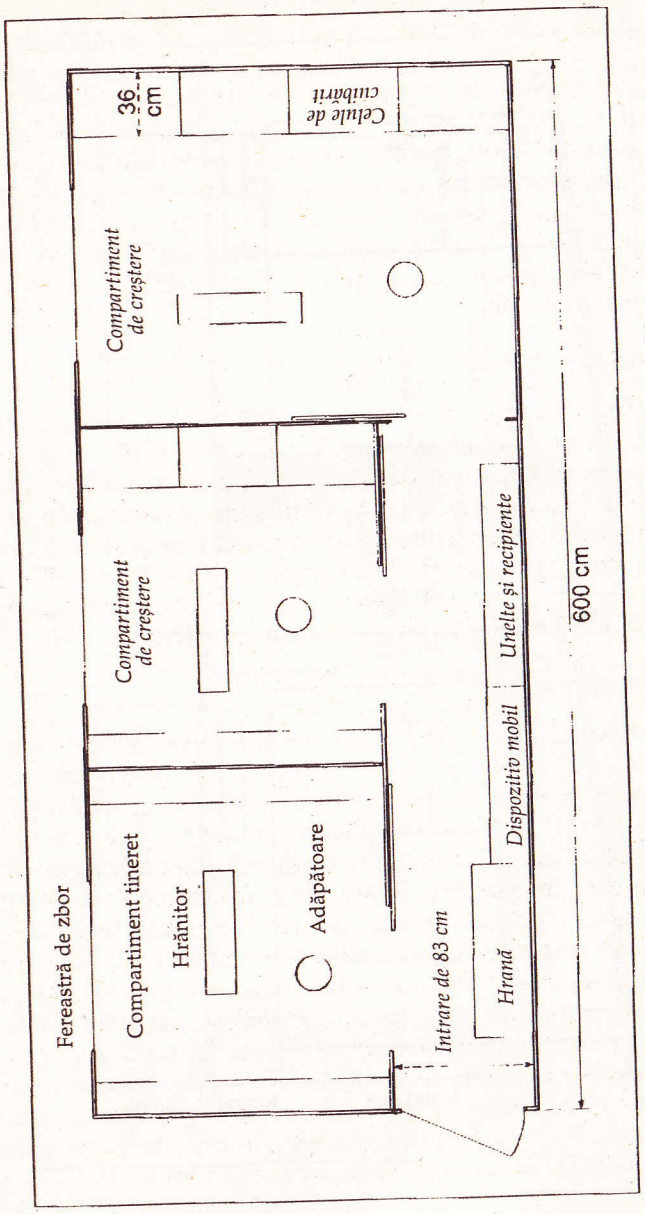

Schema unui adăpost de grădină pentru circa 20 de perechi

Stâlpii pe care se amplasează hulubăria pot fi de lemn, din beton, din metal sau alte astfel de materiale. Un fundament de beton adânc de 80-90 cm este recomandabil pentru prevenirea înghețului. Distanța între stâlpi nu ar trebui să fie mai mare de 2 metri. Ei vor fi înfipți în fundația de beton, pentru a se asigura stabilitatea. Pentru fundație, se va săpa un șanț de 22 cm lățime și 80-90 cm adâncime, cu perimetrul de 2,50 x 6,00 m. În acest șanț se vor înfige stâlpii, astfel încât să rămână cu 50 cm deasupra solului. Marginile șanțului vor fi netezite, apoi el va fi umplut cu beton.

Podeaua

După întărirea betonului, pe stâlpi vor fi fixate două grinzi orizontale, groase de 10 x 10 cm și lungi de 6,16 m. Acestea vor fi prinse de stâlpi cu benzi metalice. Astfel, hulubăria va avea suficientă stabilitate. Peste aceste grinzi vor fi așezate zece grinzi transversale, dimensiuni 10 x 10 x 266 cm, care vor fi de asemenea bine fixate. Ele vor alcătui baza pentru adăpostul nostru. Pe suprafața care rezultă, de 2,66 x 6,16 m, se vor pune scânduri.

Pereții laterali

Pentru scheletul pereților exteriori se vor folosi stinghii pentru acoperișuri (4 x 6 cm). Pentru peretele din spate sunt necesare 11 astfel de stinghii cu lungimea de 2,02 m.Acestea vor fi fixate perfect orizontal, la anumite intervale, în unghi drept față de stinghiile cu lungimea de 6,16 m de care vor fi și fixate, pe grinzile care vor susține acoperișul. Apoi se vor fixa scândurile pereților exteriori. Identic se procedează în cazul peretelui frontal. Din cauza înclinării acoperișului, stinghiile pentru peretele frontal vor avea lungimea de 2,32 m. Când se fac măsurătorile pentru pereții laterali, trebuie avută în vedere această înclinare. Pe peretele frontal se vor instala ramele pentru geamuri și pentru găurile de zbor, realizate din același fel de scânduri folosite pentru acoperișuri. Pe unul dintre pereții laterali se va monta, de asemenea, rama ușii. Se vor cumpăra geamuri prefabricate, potrivite ca dimensiuni

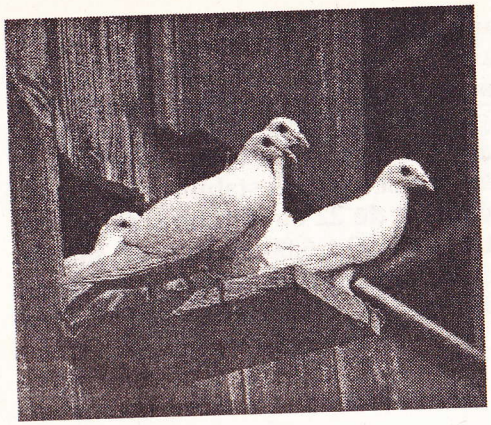

Porumbeii albi sunt preferați de mulți crescători. Adăpostul are pereți ficși, din lemn.

pentru scopul nostru. Stinghiile pentru pereții laterali nu trebuie să aibă decât 2,58 m lungime, pentru a nu se suprapune peste stinghiile pereților din față și din spate, în timp ce scândurile pereților laterali trebuie să aibă lungimea de 2,66 m, pentru a se fixa de ceilalți pereți.

Instalarea pereților necesită multă îndemânare și efort fizic. Bineînțeles că se pot monta mai întâi ramele, după care să se aplice scândurile de profil.

Acoperișul

După ce pereții exteriori au fost montați și bine fixați, vor fi montate deasupra 11 grinzi de 10 x 10 cm și prinse de ramele pereților. Acestea trebuie să depășească pereții cu 40 cm în față și 25 cm în spate. Peste acestea se vor bate scânduri, care depășesc pereții laterali cu 20 cm. Pe acoperiș se va lipi un strat de carton gudronat, pentru a asigura protecția împotriva intemperiilor. Pe partea din spate a hulubăriei se va fixa o streașină pentru apa de ploaie, care trebuie curățată din când în când.

Pereții interiori

Pentru a asigura o bună izolare termică și pentru ca pereții să nu prezinte asperități, ei vor fi căptușiți pe dinăuntru. Pentru aceasta vom folosi placaj gros de 8 mm, care se poate da apoi cu un strat de vopsea. Pentru

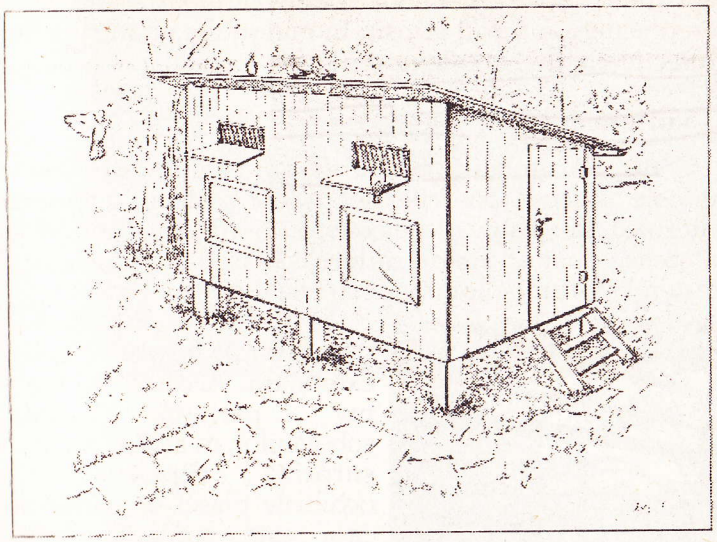

Adăpost de grădină bicompartimentat.

compartimentarea hulubăriei vom utiliza placaj ceva mai gros. Adăpostul va fi împărțit în trei compartimente: două pentru păsările mature și unul pentru exemplarele tinere. Se va amplasa ușa de intrare pe unul dintre pereții laterali, dând în culoarul de serviciu. Acest culoar trebuie să fie lat de 80-100 cm, pentru libertatea de mișcare a crescătorului. În acest culoar, care ajunge de la ușa de intrare până la ultimul compartiment, pot fi păstrate diferite instrumente, echipamentul de protecție, hrană, medicamente, carnete de notițe ș.a.m.d. Trei compartimente sunt suficiente pentru a permite separarea după sex pe timp de iarnă și pentru îngrijirea animalelor tinere sau bolnave într-un spațiu delimitat. Acesta este folosit vara ca adăpost pentru pui și păsări tinere. După ce puii părăsesc cuibul, ei sunt mutați în acel compartiment pentru a se dezvolta fără intervenția păsărilor mature.

Spațiul liber de sub adăpostul porumbeilor, fiind ridicat deasupra solului, rămâne mereu uscat și nu permite accesul animalelor de pradă. Spațiul liber dintre hulubărie și sol poate fi mascat sau poate fi folosit la

depozitarea instrumentelor. Când hulubăria este gata, pereții exteriori vor fi vopsiți în mai multe straturi pentru protecție împotriva intemperiilor.

Voliera

Când porumbeii zboară liber, există întotdeauna pericole precum păsările de pradă, pisicile, zgomotele puternice sau cablurile electrice. Pierderea unor păsări valoroase poate fi foarte dureroasă, așadar se folosesc în creșterea porumbeilor adăposturile dotate cu voliere.

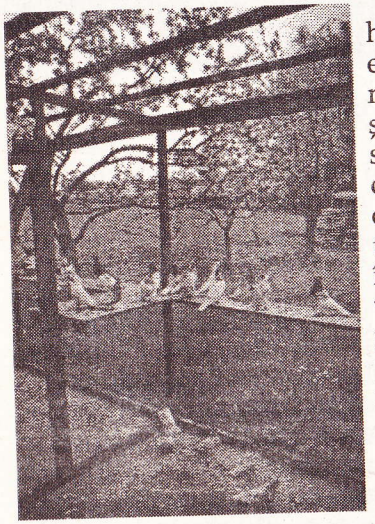

Stânga: Porumbei specializați în zboruri artistice într-o volieră bicompartimentată cu suport și scândură pentru ieșire.

În funcție de amplasament, hulubăria poate avea o volieră exterioară. Aceasta trebuie să nu permită accesul șobolanilor, ca să fim scutiți de surprize neplăcute, iar ochiurile plasei de sârmă din care este realizată voliera trebuie să fie suficient de înguste, încât să nu intre vrăbiile, care pot aduce paraziți precum căpușele sau păduchii. Dacă se poate, voliera va fi și ea îndreptată spre sud, pentru ca porumbeii să beneficieze de cât mai multă lumină solară. Ea trebuie să fie cât mai spațioasă, pentru a le asigura păsărilor libertatea de mișcare. Volierele care ocupă o suprafață de 3 x 3 metri sunt considerate de mărime mijlocie. Există voliere mult mai mari, dar și de dimensiuni mai reduse. Asta depinde și de numărul și rasa porumbeilor, ca și de temperamentul lor. Dacă vrem să evităm daunele produse de ger, trebuie să amplasăm stâlpii sau barele de susținere ale volierei pe o fundație.

Multe hulubării cu volieră au partea din față deschisă, astfel încât porumbeii pot zbura liber din adăpost în volieră. Astfel, voliera devine practic o parte integrantă a

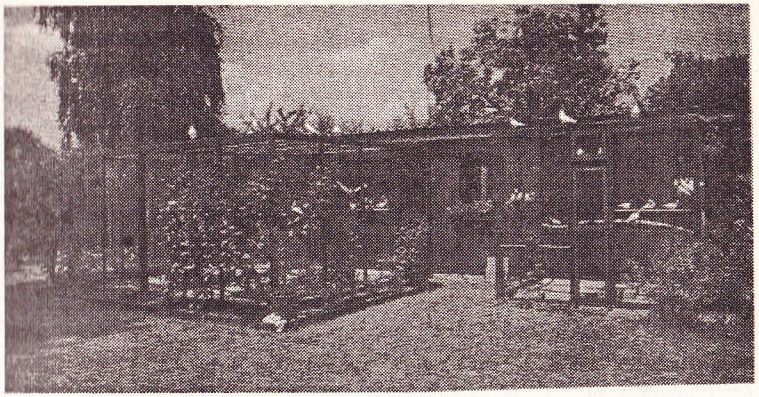

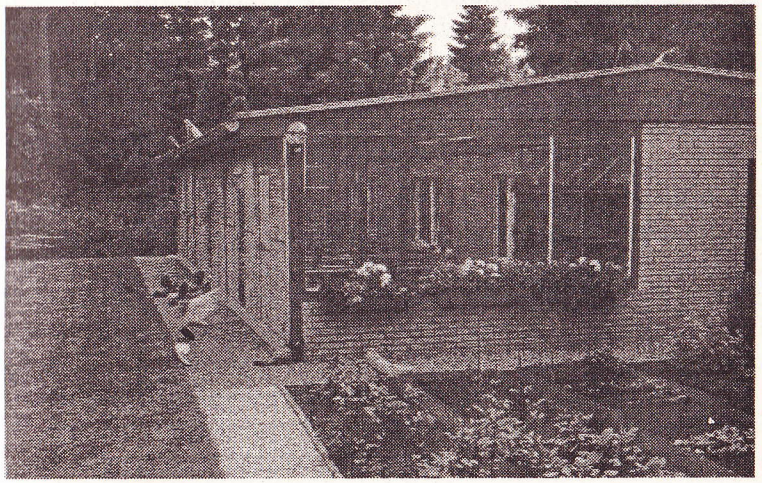

Adăpost de grădină decorat cu plante ornamentale, cu acoperiș etanș.

hulubăriei. Totuși, ea trebuie să poată fi închisă cu o ușă, pentru ca porumbeii să poată fi adăpostiți de frig, ploaie sau vânt.

În schimb, alte hulubării au doar un orificiu prin care păsările pot ieși în volieră sau se pot întoarce în adăpost. Pentru control și protecție, acest orificiu trebuie să se poată închide cu o clapă.

În volieră sunt amenajate numeroase spații unde se pot așeza păsările, ca să nu se înghesuie. Pentru așezarea păsărilor există "farfurii", scânduri, bare ș.a.m.d., alegerea făcându-se mai ales în funcție de rasa păsărilor. Rasele mai mari preferă să stea pe platouri individuale, care le oferă mai mult spațiu și se evită ciocnirile care apar în cazul barelor sau scândurilor.

Podeaua volierei trebuie să fie mereu curată. Se recomandă așezarea unui strat de 20 cm de pietriș pe sol,

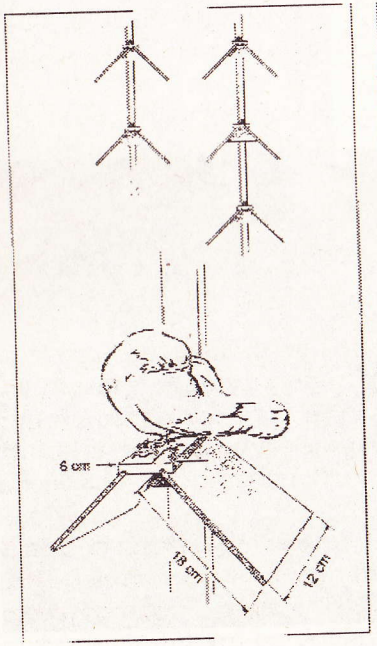

Acoperiș pentru ședere și îngijirea penajului.

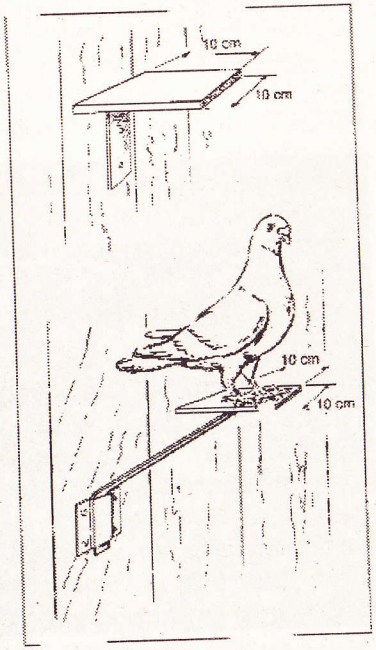

Scânduri pentru porumbei mari.

astfel încât ploaia să spele impuritățile. De asemenea, pietrișul servește porumbeilor care înghit deseori pietricele mici, chiar și atunci când li se pune la dispoziție hrană specială pentru porumbei. Dacă stratul devine murdar sau unsuros, trebuie schimbat cât se poate de repede.

Când vremea este frumoasă, porumbeii pot fi hrăniți în volieră, mai ales când vrem să îi avem sub observație de la geam sau din grădină. Totuși, nu este bine să se construiască o ușă a volierei care să dea direct afară, ci se recomandă ca intrarea în volieră să aibă loc numai din hulubărie. Dacă nu este posibil, trebuie construită o ușă dublă, pentru a se asigura închiderea totală a volierei. Ușa exterioară a volierei trebuie să se poată închide bine, pentru a nu permite ieșirea porumbeilor sau pătrunderea prădătorilor.

Pentru înfrumusețare se pot planta flori în jurul volierei, ca și arbuști mici. Unele tufe rămân verzi și iarna, ceea ce conferă volierei un aspect îngrijit și în sezonul rece. În interiorul volierei este greu să se pună plante, pentru că porumbeii le pot ciuguli sau murdări. Se îngreunează, de asemenea, curățarea podelei volierei. Totuși, se pot pune anumite plante, în locuri unde porumbeii nu se așează, pentru a înfrumuseța voliera.

Cumpărarea unei hulubării prefabricate

Multe firme produc adăposturi pentru porumbei de orice mărime și cu instalațiile interioare prestabilite. Pentru crescătorii care nu își pot construi singuri hulubăria sau cărora timpul nu le permite, această soluție economisește timp și este foarte simplă. Cumpărătorul trebuie să stabilească numai modelul dorit, terenul unde va fi amplasat și trebuie să procure autorizația necesară. Când autoritățile locale permit creșterea de animale mici fără reguli prea stricte și hulubăria este amplasată pe un teren care îndeplinește condițiile elementare pentru o construcție, obținerea autorizației nu ar trebui să reprezinte o problemă.

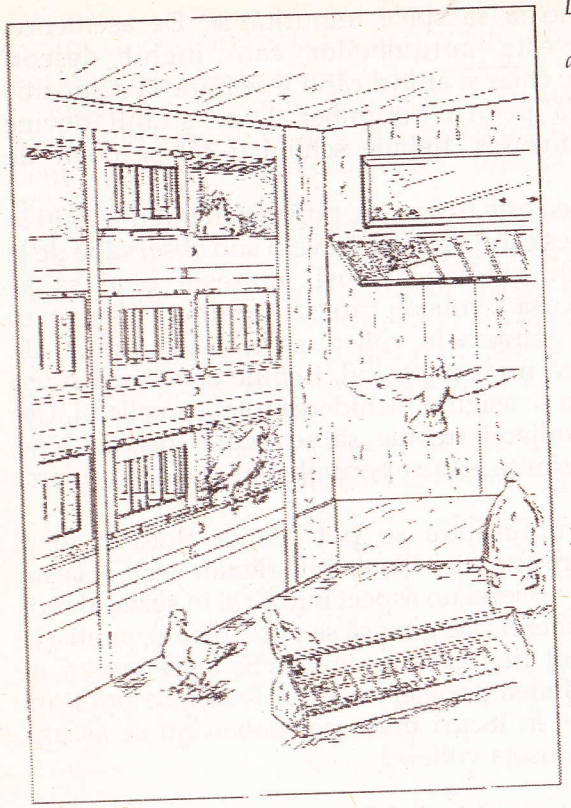

Dotarea interioară a unui adăpost având cuști cu uși mobile, hrănitor, adăpătoare și intrare-ieșire.

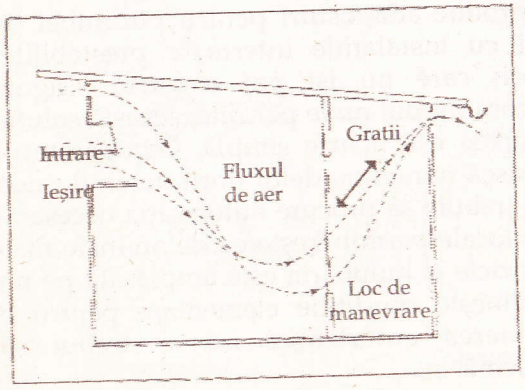

Aerisire fără curenți de aer

Instalațiile interioare

În principiu, acestea sunt asemănătoare pentru orice rasă de porumbei, însă unele detalii pot să depindă de rasă, mai ales când este vorba de dimensiunile păsărilor. Porumbeii cu pene pe picioare au nevoie de mai mult loc decât cei cu picioare netede. Nu este posibil să se menționeze toate schimbările care trebuie făcute în funcție de rasă. Cine dorește să crească rase speciale trebuie să studieze instalațiile celorlalți crescători ai aceleiași rase pentru a putea observa adaptările făcute. Astfel, putem învăța repede și putem chiar încerca să îmbunătățim aceste adaptări, fie că este vorba de amplasamentul recipientelor pentru hrană sau al scândurilor pe care se așează porumbeii. Astfel, instalațiile interioare ale hulubăriei ajung să corespundă exact condițiilor care există, fiind adaptate optim rasei și necesităților păsărilor.

Hulubăriile și compartimentele acestora ar trebui să aibă, pe cât posibil, pereți verticali drepți. Atunci când acoperișul este în pantă, acest lucru nu este, totuși, posibil. Pereții ar trebui să fie construiți dintr-un material rezistent, de preferință din lemn sau din plăci dure de fibră, fără formaldehidă. Dacă podeaua constă din beton sau din scânduri de dușumea, se poate așeza deasupra placaj, pentru a se evita suprafețele aspre. Podelele rămân astfel uscate, izolează bine, se pot curăța foarte ușor și repede. De preferință, hulubăria va fi dată mai întâi cu un strat de vopsea, apoi va urma amenajarea interiorului.

Deschizăturile pentru intrarea porumbeilor

Există numeroase feluri de astfel de deschizături. Cele mai obișnuite sunt niște deschideri dreptunghiulare în perete, de aproximativ 50 x 30 cm. Aceste deschizături sunt înrămate și dotate cu scânduri de zbor atât în interior, cât și în exterior. Cu cât sunt mai mari scândurile pe partea exterioară, cu atât pot porumbeii pot să intre mai repede în adăpost, aterizând direct pe aceste scânduri. Această deschidere trebuie să se închidă printr-o ușiță glisantă. Niciodată nu trebuie să se construiască clape de închidere,

care să se poată închide accidental, pentru că porumbeii ar avea de suferit din cauza lipsei de hrană și apă.

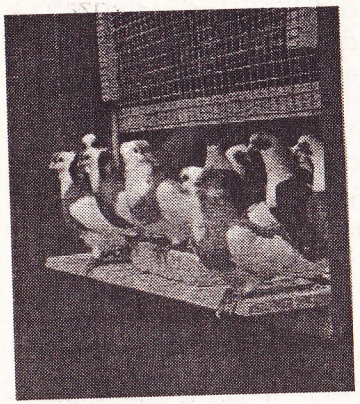

Un spațiu larg și comod de ieșire din volieră cu o mare rampă de zbor.

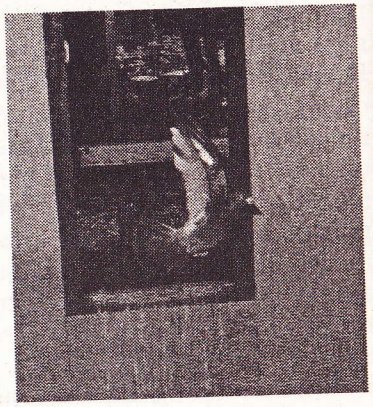

Lucarna pentru lansarea în zbor a păsărilor din adăpost.

Intrările pendulante

Dacă la intrare se fixează un șir de pendule, porumbelul poate intra sau ieși în voie. Aceste pendule sunt lungi de aproximativ 30 cm și late de 4 cm la capăt. Ele se aranjează pe o axă de sârmă așezată deasupra orificiului de intrare în hulubărie. Dacă pendulele se pot mișca liber, porumbeii pot atât să intre, cât și să iasă. Prin fixarea unei bare subțiri în fața sau în spatele pendulelor, se poate limita accesul, porumbeii putând fie numai să iasă, fie numai să intre în adăpost. Când un porumbel vrea să intre sau să iasă, pendulele se ridică, permițându-i trecerea, iar apoi revin la poziția lor inițială.

Deschizăturile de intrare cu săritură

Acestea sunt niște intrări foarte simpe. Scândura pentru aterizare nu ajunge până în interiorul adăpostului. Deschizătura va fi împărțită în mai multe segmente cu lățimea de 11 cm, separate de stinghii de lemn sau bare metalice. Acestea însă nu sunt perfect verticale, ci înclinate

în partea de sus spre interiorul adăpostului (aproximativ 5 cm), fixându-se de scândura pentru aterizare în partea inferioară.Deseori, pe muchia scândurii de aterizare se fixează o bară mobilă, care se învârte ușor spre interior la contactul cu picioarele păsării. Porumbelul care va vrea să iasă din adăpost prin deschizătură se va prinde cu picioarele de această bară, în încercarea de a câștiga suficientă stabilitate pentru începerea zborului. Bara se va învârti spre interior, iar centrul de greutate al păsării se va deplasa, aceasta fiind nevoită să rămână în adăpost. Porumbeii vor învăța foarte repede că ieșirea din adăpost este imposibilă și nu vor mai avea astfel de tentative. Când dorim să eliberăm porumbeii pentru zbor, întregul ansamblu se lasă în jos și se deschide.

În alte cazuri se poate amenaja o clapă suplimentară de închidere. Lățimea de 11 cm a segmentelor deschizăturii este standardul pentru porumbeii de mărime mijlocie. Crescătorii de rase mai mari sau mai mici trebuie să adapteze aceste dimensiuni necesităților păsărilor lor.

Uneori întâlnim deschizături pentru intrare care nu prezintă despărțituri verticale. O scândură care atârnă oblic, în jos, peste dezchizătură, lasă un spațiu cu lățimea de numai 12 cm pentru porumbeii care aterizează. Dacă doresc să intre în adăpost, trebuie să coboare prin această

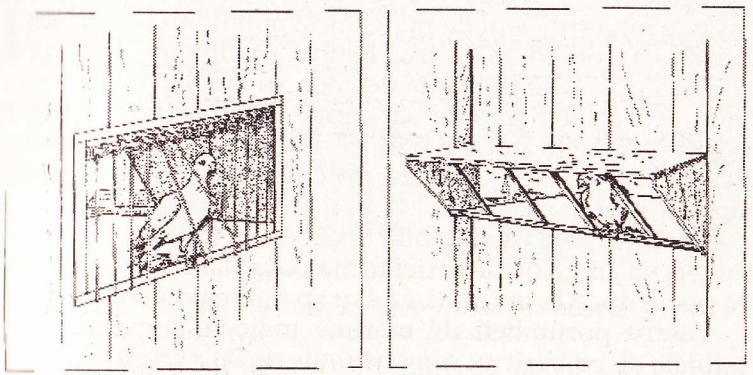

Dispozitiv batant

Spațiu fix de start

deschizătură. În funcție de mărimea porumbeilor, ea poate fi mai largă sau mai îngustă.

În creșterea porumbeilor pentru zbor artistic, se pot amenaja instalații mecanice care anunță, printr-un sunet, întoarcerea fiecărui porumbel în adăpost. Astfel, momentul sosirii este clar marcat și poate fi măsurat la secundă, cu ajutorul unui cronometru. Porumbeii poartă un inel special de cauciuc în jurul piciorului. Alte sisteme detectează lumina, iar umbra unui porumbel care se întoarce la adăpost declanșează "alarma". Din anul 1995 există și sisteme electronice, care înregistrează automat momentul sosirii fiecărui porumbel cu ajutorul unui inel cu senzori prins de piciorul păsării. Astfel, crescătorul nu mai trebuie neapărat să fie prezent în momentul sosirii. Senzorul trebuie să fie instalat astfel, încât să detecteze inelul electronic sigur și fără întârzieri. O constatare întârziată nu mai este valabilă. Aprecierea are loc cu ajutorul unui computer.

Celulele de cuibărit

Celula de cuibărit este cel mai important spațiu pentru fiecare pereche reproducătoare. Numai perechea respectivă poate sta înăuntru, intrușii fiind imediat alungați atât de către mascul, cât și de către femelă. Atunci se poate ajunge la răniri, mai ales la nivelul capului, dar în general intrusul va lua distanță imediat ce este reperat de "proprietar". Celula de cuibărit va trebui să fie întotdeauna suficient de mare, încât amândouă păsările să poată sta comod înăuntru. Pentru că, înainte ca prima serie de pui să fie pregătită de zbor, va apărea încă o serie, mărimea celulei trebuie să permită amplasarea a două cuiburi. Acestea pot sta alături, între ele fiind un perete despărțitor. Există și celule de cuibărit unde cele două cuiburi sunt suprapuse.

Când nu este disponibilă decât o farfurie pentru cuib, femela va așeza ouăle seriei următoare alături de pui, ceea ce poate duce la murdărirea sau spargerea ouălor.

Pentru porumbeii de mărime mijlocie sunt potrivite celulele de cuibărit cu dimensiunile de 30 x 60 cm. Ele vor fi amplasate pe perete, astfel încât să-l acopere în

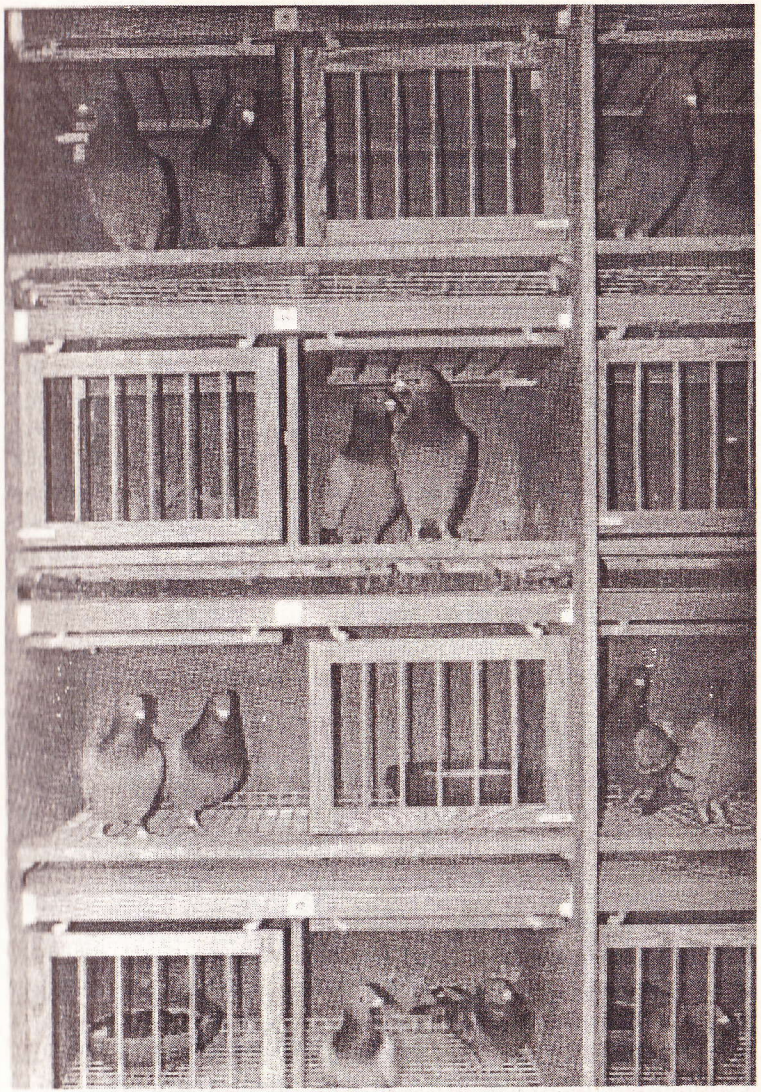

Adăpost cu cuști succesive, cu ușițe mobile și podea din plasă de sârmă, cu sertar pentru dejecții și grinzi pentru așezare. Dotarea este ideală pentru porumbeii călători. Fiecare celulă de cuibărit este ocupată de o pereche reproducătoare. Excrementele cad prin podeaua de sârmă a fiecărei cuști, acestea fiind ușor de curățat.

întregime. Dimensiunile pot fi modificate astfel încât întreg peretele să fie ocupat cu celule de cuibărit. Mai întâi se vor fixa plăci verticale de placaj, late de 30 de centimetri, care să ajungă de la podea până la tavan. Pe aceste plăci se vor aplica suporturile celulelor de cuibărit. Pentru că porumbeii tineri, care ocupă rândul de jos de celule de cuibărit, au tendința de a-și extinde "dominația" asupra întregii podele a hulubăriei, rândul inferior nu va fi amenajat în acest fel. Poate fi închis, pentru a se ține acolo anumite păsări la nevoie, sau poate fi lăsat complet liber. Primul rând de celule de cuibărit trebuie să înceapă de la o înălțime de aproximativ 30 cm. Partea vizibilă a celulelor de cuibărit poate fi amenajată în foarte multe feluri. Cele mai simple sunt grilajele din sârmă acoperită cu material plastic, cu intrări care se pot închide. Este important ca porumbeii să-și poată accesa celulele de cuibărit în voie, ca acestea să se poată închide și ca fiecare celulă să se poată curăța repede și temeinic. Împerecherea se va defășura închizând fiecare pereche de porumbei în celulă, cu o provizie suficientă de hrană, timp de câteva zile.

Celule de cuibărit cu podea de sârmă

Pentru menținerea curățeniei în celulele de cuibărit, pe podeaua acestora pot fi așezate cutii acoperite cu o plasă de sârmă, în care să cadă cantitățile mari de excremente depuse de păsările tinere. Această cutie se scoate și se curăță cu mare ușurință. Este important ca sârma să nu se deplaseze. Porumbeii de casă provin din cei de stâncă, specie care nu cuibărește niciodată în copaci, stabilitatea cuibului fiind amenințată de deplasarea crengilor. Din acest motiv, păsările nu vor depune ouă într-o celulă a cărei podea nu este bine fixată. Atunci, ele vor așeza ouăle lângă cuib, direct pe grilajul de sârmă. Asta se poate evita prin folosirea unui grilaj puternic și rigid. O stinghie de lemn lată de 8 cm asigură faptul că păsările pot sta comod în partea din față a celulei. Curățarea podelei poate avea loc mecanic, atunci când sub grilajul de sârmă se așează o bandă rulantă, pe care cad excrementele și care se curăță de mai multe ori pe zi manual sau cu ajutorul unui motor

electric. O curățare temeinică a cuiburilor cu o spatulă trebuie realizată uneori de către crescător.

Cuiburile

Cuiburile obișnuite sunt niște "farfurii" cu diametrul de 22 cm. Pentru rasele mai mari, ele trebuie să fie de dimensiuni corespunzătoare. Acestea sunt așezate în celulele de cuibărit la împerechere și sunt ocupate de către porumbei. Animalele stau pe rând în cuib și îl căptușesc cu paie, ramuri, pene și alte astfel de materiale. "Farfuriile" sunt realizate astfel, încât să nu se răstoarne, chiar și atunci când porumbeii se așează cu picioarele pe marginea lor, încărcând astfel o singură latură cu toată greutatea corporală. De obicei, aceste farfurii sunt din lemn, plastic sau lut. Există și căptușeli speciale pentru cuib, realizate din carton, care se aruncă odată cu excrementele. De asemenea, sunt utilizate și cuiburile de unică folosință, de asemenea din carton, deosebit de igienice și economice.

Dacă prima serie de pui apare în decembrie, avem în față cele mai grele geruri ale iernii. Este important atunci fie să se încălzească toată hulubăria, fie să se folosească cuiburi încălzite. Important este ca temperaturile să nu scadă sub zero grade în hulubărie. Instalațiile electrice de încălzire se găsesc în comerț și trebuie așezate în hulubărie și băgate în priză, nepermițându-se accesul porumbeilor la instalație. Cuiburile pot fi și ele încălzite separat, fundul farfuriilor beneficiind de o căldură nici prea mare, nici prea mică, fără regulator de temperatură. Încălzirea este deosebit de importantă din ziua a opta, când puii nu mai sunt încălziți constant de către părinți și temperaturile scăzute le dăunează foarte mult.

Recipientele pentru hrană

Distribuția hranei este rezolvată prin mai multe metode. În crescătoriile mici și simple, ea este pur și simplu împrăștiată pe jos în fața hulubăriei. Când hrănirea este regulată, porumbeii învață repede "ora mesei" și se întorc întotdeauna la timp în apropierea adăpostului.

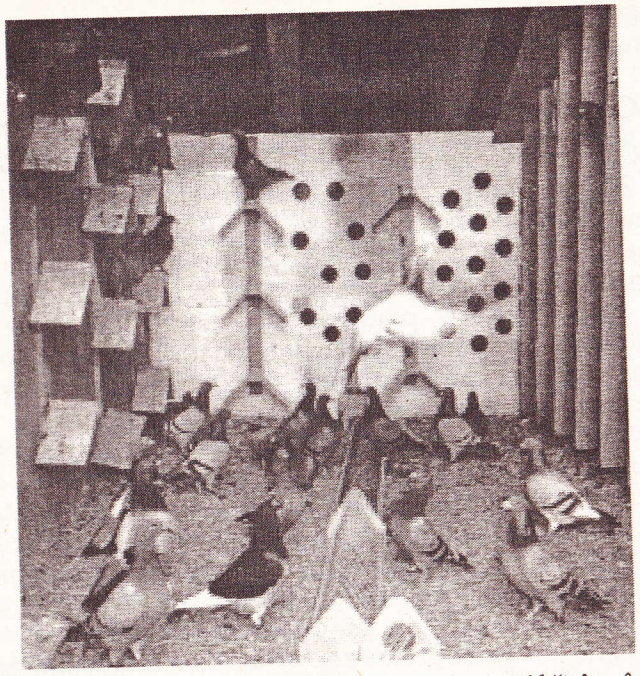

Porumbei călători, atât exemplare tinere cât și păsări mai bătrâne, într-o hulubărie amenajată într-un pod. Rumegușul de pe jos menține umiditatea scăzută și păsările nu se murdăresc pe picioare. Pe suporturile speciale se pot așeza porumbeii. Cu ajutorul apărătoarelor de sârmă de la vasele cu hrană este împiedicată irosirea hranei și este păstrată igiena.

Astfel, hrana poate intra în contact cu excrementele, ceea ce poate duce la transmiterea bolilor infecțioase. Același lucru este valabil și în cazul hrănirii direct pe podeaua hulubăriei, chiar dacă aceasta a fost curățată în prealabil. De aceea se recomandă hrănirea din recipiente special amenajate.

Vasele plate, lungi de 40-100 cm și cu pereți înalți de 3-4 cm sunt foarte des utilizate. Peste aceste vase se amenajează un grilaj protectiv de sârmă. Distanța între barele grilajului este de 4 cm, astfel încât porumbeii pot întinde capul printre ele, dar nu pot murdări hrana cu picioarele.Alte vase de hrană pot avea o bară rotativă de pe care porumbeii să alunece când încearcă să aterizeze pe

ea. Porumbeii au tendința de a ciuguli repede și de a arunca o parte din hrană în stânga și în dreapta. Pereții laterali împiedică împrăștierea hranei în afara vasului. Pe muchia interioară a pereților laterali se poate aplica o "bordură" cu lățimea de aproximativ 1 cm.

Vase mai mici, de aproximativ 20 cm lungime, sunt folosite pentru distribuirea pietricelelor sau amestecurilor speciale pe care le înghit păsările. Muchia vasului nu permite murdărirea conținutului de către picioarele păsărilor. Astfel, pietricelele rămân curate.

Automatele de hrănire

Pentru a nu trebui să distribuie hrană porumbeilor în fiecare zi și pentru a putea lipsi mai multe zile fără ca acest fapt să afecteze păsările, crescătorii pot instala diferite automate de hrană. Unele sunt construite astfel încât le oferă porumbeilor hrana în mod constant și fără restricții, iar altele au un motor care se activează la anumite ore și umple vasele de hrană cu o cantitate prestabilită.

Automatele pot fi rotunde sau dreptunghiulare. Sunt foarte apreciate automatele dreptunghiulare, din care hrana curge de sus, dintr-un rezervor conic, în două direcții. Aceste automate sunt realizate din lemn sau placaj și au o lungime de 40-60 cm, o lățime de 35 cm și o înălțime de 50 cm. Capacitatea lor este de 10-12 kg de hrană. Este importantă păstrarea dimensiunilor general acceptate, pentru că sunt cele mai potrivite pentru scurgerea liberă a hranei și pentru evitarea împrăștierii ei de către porumbei. Acest automat va avea un capac ale cărui margini să acopere și jgheaburile de hrană, pentru a se evita murdărirea lor de sus. Suprafața capacului va fi deci mai mare decât suprafața acoperită de baza automatului. Pentru că porumbeii se așează cu plăcere pe acest capac, nu se va pierde nimic din suprafața totală a hulubăriei. În funcție de necesitate, automatul poate fi umplut cu hrană pentru o singură zi sau pentru mai multe.

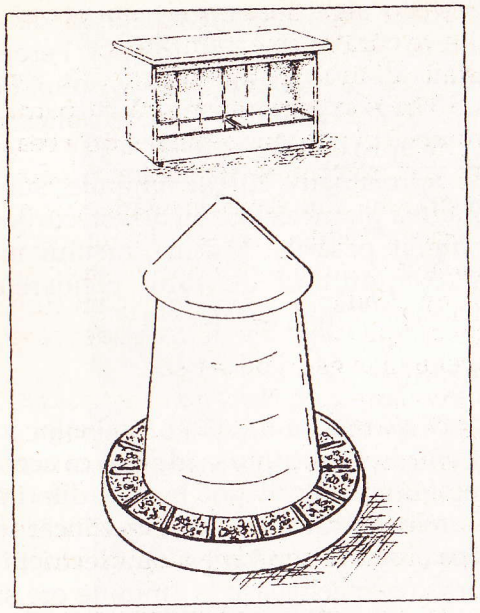

Automat de hrană obișnuit (sus) și automat rotund din material plastic (jos).

Pe lângă automatele dreptunghiulare mai există și cele rotunde din metal, dotate cu o instalație motorizată care distribuie hrana la intervale de timp fixate anterior.

În cazul punerii la dispoziție a unei cantități nelimitate de hrană, există pericolul îngrășării peste măsură a porumbeilor. Acest pericol este mai mic în perioadele de reproducere și la rasele care zboară mult. Îngrășarea poate fi evitată prin utilizarea hranei cu un conținut mic de substanțe nutritive.

Recipiente de apă

Recipientele de apă trebuie să fie construite astfel, încât porumbeii să aibă mereu la dispoziție apă curată și proaspătă. Vasele deschise nu sunt recomandate, pentru că porumbeii murdăresc repede apa. S-au dovedit eficiente recipientele din plastic sau sticlă. Pe vremuri existau și recipiente din tablă de cupru, pentru că pe

pereții acestora nu creșteau alge. Însă algele nu pot să apară dacă recipientul este curățat corespunzător.

Adăpătoarele constau dintr-o parte superioară, cu capacitatea de 2,5 sau 5 litri și o parte inferioară cu patru deschizături în care porumbeii își introduc capul pentru a bea.

Împotriva murdăririi apei există piese inferioare cu clape care previn pătrunderea prafului. Porumbeii învață repede să deschidă aceste clape cu ciocul când le este sete. La umplere, partea de sus este întoarsă și umplută cu apă, apoi se montează partea inferioară și adăpătoarea este întoarsă din nou în poziția ei obișnuită. Apa curge din partea superioară în cea de jos până la nivelul unei găuri de aerisire.

Recipientul de apă este amplasat ceva mai sus, pentru ca în apă să nu pătrundă eventuala murdărie de pe podea. Pentru asta există suporturi speciale, dar este suficient un vas de cuibărit întors cu gura în jos.

Pentru pui ar trebui folosite vase deschise, ca să le fie mai ușor să găsească apa și să învețe să bea singuri. După

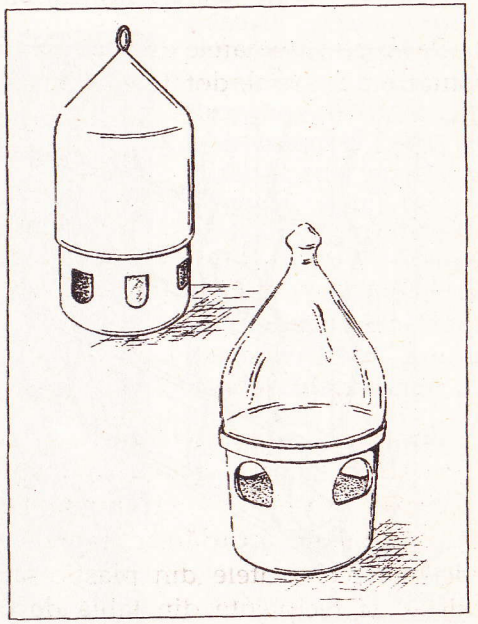

Adăpătoare din plastic (sus) și adăpătoare din sticlă și ceramică (jos).

două-trei zile ei pot folosi adăpătoarele obișnuite, însă trebuie ținuți încă sub supraveghere.

O curățare temeinică a adăpătoarelor trebuie să fie făcută la fiecare umplere, pentru că bolile infecțioase se transmit foarte ușor prin apa de băut.

Așezarea porumbeilor

Fiecare pasăre ar trebui să se poată așeza undeva în hulubărie. Perechile își pot ocupa celulele de cuibărit, dar și porumbeii care nu se reproduc sau păsările tinere trebuie să stea undeva. Cele mai simple sunt barele sau scândurile, late de minim 3 cm pentru ca picioarele păsărilor să aibă suficient loc. Barele nu sunt folosite prea des în hulubării, mai degrabă în voliere, pentru că excrementele care cad pot murdări păsările aflate direct dedesubt. De aceea, ele sunt folosite mai ales în volierele cu podea de sârmă, peste locurile unde nu se așează alți porumbei.

Farfuriile cu diametrul de 10-15 cm sunt folosite des pentru rasele de porumbei mari, care au nevoie de o suprafață

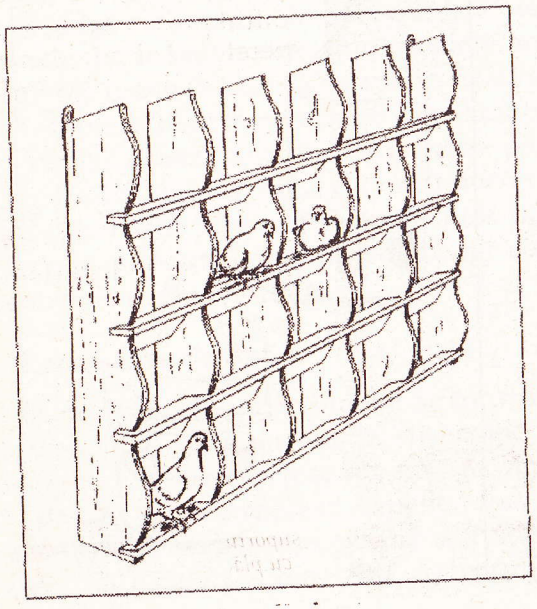

Rafturi de așezare cu grinzi înclinate pentru a împiedica acumularea excrementelor.

mai întinsă ca să stea comod și să se poată arăta în toată frumusețea lor, fără a se înghesui din cauza lipsei de spațiu.

În hulubării se mai pot vedea "acoperișuri" pentru așezare. Ele sunt construite din două scânduri de 25 cm și una de 12 cm, îmbinate cu șuruburi în unghi drept. La vârf se fixează orizontal o scândură lată de 3-5 cm pentru așezarea păsării. Aceste "acoperișuri" pot fi așezate în număr mare pe unul dintre pereții hulubăriei. Excrementele cad pe scândurile aflate în pantă și alunecă pe podea, iar porumbeii nu intră în contact cu ele și își păstrează penajul curat. Dacă spațiul între ele este destul de mare, porumbeii nu se vor hârjoni des.

Sunt des utilizate și rafturile pentru așezare. Acestea constau din scânduri fixate vertical în perete la intervale de 20 cm. Între scânduri se află rafturile, late de 3,5 cm și dotate, în partea din spate, cu o parte înclinată la 45° pe care alunecă excrementele. După o perioadă în care se obișnuiesc, toți porumbeii vor ști să se așeze pe aceste rafturi și apoi să se întoarcă cu fața în afară. Excrementele cad în partea din spate și nu intră în contact cu penele păsării. Dacă între raftul pentru așezare și perete există o distanță de aproximativ 3 cm, excrementele pot fi curățate cu o spatulă și adunate, apoi, de pe podeauau hulubăriei. Rafturile pentru așezare cu îndepărtare automată a excrementelor au o bandă rulantă care se activează zilnic și elimină toată murdăria depozitată.

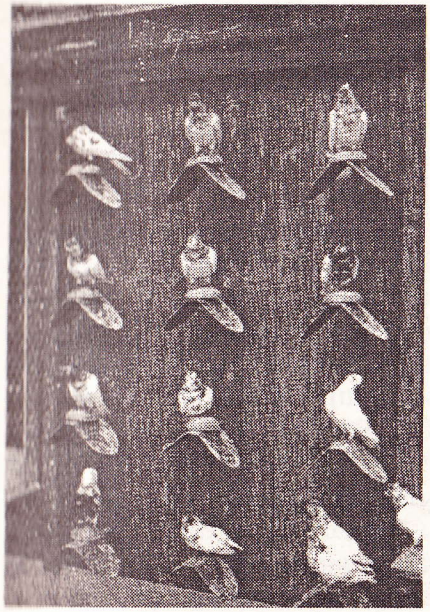

Porumbei de Szegedin pe suporturi rotunde prevăzute cu plăci de pe care alunecă excrementele.

Grilajul de sârmă

Pentru a ține excrementele la distanță de penele păsărilor, reducând astfel pericolul bolilor infecțioase, podeaua hulubăriei poate fi dotată cu o ramă de sârmă. Aceasta este înaltă de 10 cm. Excrementele cad prin ochiurile grilajului de sârmă și se adună pe podea, de unde trebuie îndepărtată la anumite intervale de timp. Curățarea nu mai trebuie realizată neapărat zilnic, grilajul de sârmă este foarte igienic și ajută mult la menținerea stării de sănătate a porumbeilor. Porumbeii se obișnuiesc repede cu grilajul. Rama grilajului de sârmă trebuie să fie suficient de solidă și stabilă.

Grătarul de lemn

Pe lângă podeaua de sârmă, există posibilitatea grătarului din lemn sau material plastic.Pe o ramă solidă, peste întreaga suprafață a adăpostului – la 10-20 cm deasupra podelei – vor fi fixate stinghii de lemn late de 1,5 cm, cu spații de 1,5 cm între ele. Rama se poate scoate pentru curățare. Porumbeii stau foarte bine pe acest grătar, iar excrementele lor ajung pe podea, de unde trebuie îndepărtate perioadic.

Benzile de cauciuc

La 10 cm peste podea se vor întinde benzi de cauciuc, late de 10 cm, la intervale de 4 cm. Pentru că porumbeii domestici, urmași ai porumbeilor de stâncă, nu agreează mediile instabile, ei nu se vor așeza pe benzile de cauciuc, ci numai pe rafturile pentru așezare sau în celulele de cuibărit, evitându-se astfel luptele pentru dominanță asupra podelei adăpostului. Porumbeii sunt mai liniștiți, mai pașnici și se concentrează mai mult asupra propriului partener. Rama de care sunt prinse benzile de cauciuc se îndepărtează ușor pentru curățare. Se înțelege că trebuie, totuși, să existe o suprafață suficient de stabilă și de întinsă în jurul recipientelor pentru hrană și apă.

Încălzirea podelei

În lunile mai umede ale anului, podeaua nu este suficient de uscată și gradul de umiditate al aerului este și el foarte ridicat, ceea ce împiedică uscarea excrementelor. Pentru a se îmbunătăți această situație, podeaua poate fi încălzită. Prin această încălzire, excrementele se usucă repede și aerul din hulubărie este mult mai sănătos pentru păsări. Plăcile și cablurile de încălzire vor fi distribuite adecvat, iar toate instalațiile trebuie să corespundă prevederilor legale.

Împrăștierea de nisip

O altă variantă este acoperirea podelei cu un strat de nisip, așternut de preferință primăvara sau vara. Pe podea se întinde mai întâi un strat gros de 5 cm de nisip foarte fin, apoi 3 cm de pietricele poroase, sfărâmicioase, care se găsesc în comerț ca nisip pentru pisici. Materialul poros absoarbe umezeala din jur, astfel încât stratul devine repede uscat și curat. Pentru că umiditatea absorbită este repartizată pe o suprafață mare, ea se evaporează ușor. Porumbeii amestecă nisipul fin cu stratul de deasupra lui. Excrementele se descompun foarte repede datorită acțiunii deshidratante a nisipului și datorită bacteriilor. Stratul de nisip rămâne uscat. Trebuie, totuși, curățat uneori de resturi mai greu de descompus.

Există un oarecare risc de infecții prin ouă de viermi sau oocistele coccidiilor. Din această cauză, starea de sănătate a păsărilor trebuie verificată periodic, făcându-se din când în când și o analiză coprologică. Însă, conform statisticilor, pericolul infecțiilor este aproximativ același, ca și în adăposturile curățate zilnic, pentru că și acolo păsările pot intra în contact cu excrementele. În acest domeniu trebuie să se mai facă cercetări aprofundate. În creșterea păsărilor de curte, cum ar fi găinile, stratul de nisip este folosit în mod curent cu mult succes.

Întreținerea porumbeilor

Întreținerea controlată

Toți porumbeii de casă se pot obișnui cu o hulubărie. Ei se vor instala de bună voie înăuntru, vor cuibări și vor petrece noaptea acolo. Dacă adăpostul este curățat periodic și li se distribuie păsărilor suficientă apă și hrană, ei se vor obișnui cu oamenii. Nu are nici o relevanță rasa porumbeilor. Dacă adăpostul este astfel construit, încât porumbeii să poată să intre, fără a mai putea și ieși, păsările sunt foarte ușor de ținut sub control.

Creșterea porumbeilor este și mai simplă într-o hulubărie cu o volieră spațioasă. Păsările pot zbura liber, pot fi ținute sub observație permanentă și nu se pot întâmpla diferite accidente pricinuite de influențele exterioare. Când bolile sunt ținute în șah prin intermediul imunizărilor și tratamentelor sistematice, adăugând medicamente, la nevoie, în hrană și în apa de băut, pierderile cauzate de răniri sau îmbolnăviri sunt foarte rare.

Pentru a se verifica starea de sănătate a porumbeilor, aceștia trebuie să poată fi luați cu mâna din adăpost. Porumbeii care încă nu și-au dezvoltat suficientă încredere în oameni trebuie obișnuiți, treptat, cu prezența crescătorului. Porumbeii trebuie să învețe să se comporte corespunzător, zburând împreună când sunt lăsați în libertate și întorcându-se repede la ora când sunt hrăniți. Porumbeii au un simț foarte dezvoltat al timpului.

Alt aspect important este înmulțirea planificată a păsărilor, alegându-se perechile reproducătoare potrivite. Atunci când sunt îndeplinite anumite condiții de creștere a porumbeilor, aceștia se vor înțelege bine între ei și se vor reproduce corespunzător.

Întreținerea porumbeilor de casă obișnuiți

Mai ales în mediul rural, porumbei obișnuiți de casă, neîncadrați într-o anume rasă, sunt crescuți în șuri sau alte anexe ale gospodăriei. Aceștia nu necesită prea multă îngrijire, dar sunt foarte apreciați pe lângă casă. Deseori, ei cuibăresc pe grinzi sau în nișe, găsindu-și singuri locuri inaccesibile pentru pisici sau alți prădători. Deseori, ei se hrănesc din vasele cu mâncare pentru găini. Aspectul lor plăcut și comportamentul lor sunt foarte apreciate de proprietarii gospodăriilor unde se stabilesc porumbeii. Porumbeii tineri ajung, din când în când, să îmbogățească meniul familiei. Singura problemă o reprezintă excrementele porumbeilor, care murdăresc deseori zone greu de curățat. Prin câteva metode simple, folosindu-se sârme subțiri care îi incomodează pe porumbei, aceștia pot fi ținuți departe de anumite locuri.

O sârmă izolată cu material plastic este întinsă la 5 cm peste locul unde nu au voie porumbeii să se așeze. Deschiderile fără geam, cum întâlnim uneori la turnuri sau clădiri mari, sunt închise cu plasă de sârmă, permițând în continuare circulația aerului. Excrementele nedorite pot fi reținute pe scânduri speciale.

Soluția optimă este, însă, amenajarea unei hulubării simple cu celule de cuibărit și posibilități de așezare. Nu este nevoie de un efort prea mare pentru amenajarea unui astfel de adăpost.

Aspectul porumbeilor de casă obișnuiți depinde de rasa din care se trag. Deseori, e vorba despre porumbei de rasă eliberați sau sălbăticiți, care se împerechează cu păsările aflate deja în libertate, dând naștere unei enorme diversități genetice. Rasele de porumbei mici, care zboară repede, au șanse mai bune de supraviețuire decât porumbeii mari și greoi.

Mulți dintre crescătorii împătimiți de porumbei de rasă au început cu creșterea porumbeilor obișnuiți, având încă din copilărie dorința de a îngriji propriile păsări.

Întreținerea porumbeilor de rasă

Începătorii ar putea să-și pună problema alegerii unei rase și a unei varietăți de culoare. Este recomandat să se viziteze o expoziție de porumbei de rasă, unde pot fi studiate numeroase soiuri de păsări deosebite. Acolo se poate discuta cu crescătorii experimentați care pot prezenta atât avantajele, cât și dezavantajele fiecărei rase. Deseori, crescătorii cu experiență le oferă începătorilor păsări bune pentru înființarea unei mici crescătorii. Prin intermediul diverselor organizații ale columbofililor se pot obține și inelele de marcaj.

Când ne-am hotărât pentru o anume rasă trebuie să adaptăm condițiile de creștere și dimensiunile hulubăriei comportamentului și temperamentului rasei.

Problema alegerii între a crește o singură varietate coloristică a unei rase sau mai multe depinde, în mare parte, de ce vrem să obținem. Deseori, o singură varietate nu este suficientă pentru a obține porumbei cu adevărat frumoși. În alte cazuri, de exemplu când se cresc exclusiv porumbei albi, orice "contaminare" a materialului genetic este nedorită și se vor alege numai păsări de această culoare.

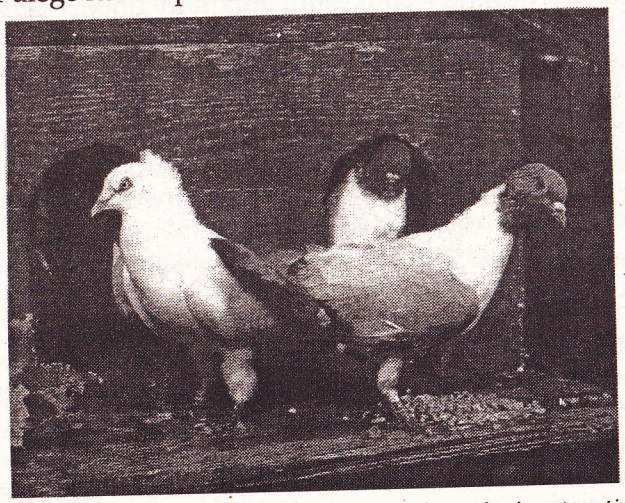

O astfel de mini-hulubărie își are locul practic oriunde și poate satisface dorința amatorului de a crește propriile păsări de rasă.

Dacă există o preocupare serioasă pentru creșterea porumbeilor, se recomandă înscrierea într-o organizație a columbofililor. Membrilor le stau la dispoziție sfaturi din partea "veteranilor", participarea la expoziții pe plan local, regional sau național fiind mult mai accesibilă. Concurând cu alți crescători și schimbând experiențe, îmbunătățirea calității propriilor păsări se realizează mai ușor. Premiile și calificările obținute în cadrul expozițiilor sunt o răsplată meritată pentru munca depusă într-un an întreg.

Întreținerea unei varietăți coloristice a unei rase

Condițiile de întreținere ale fiecărei rase în parte sunt deosebite. De aceea, este greu de precizat care rasă se poate crește cu mai puține probleme. Creșterea porumbeilor monocolori este, în general, mai ușoară decât a păsărilor cu două culori, mai ales când cele două culori trebuie localizate în anumite regiuni. Dintr-un număr mare de păsări tinere, doar câteva vor fi potrivite pentru reproducere. Creșterea porumbeilor mici prezintă și ea mai puține dificultăți decât a raselor mari, greoaie. Pentru început, ar trebui să alegem o singură varietate coloristică a unei rase nepretențioase. Trebuie să se înmulțească repede, să-și îngrijească bine puii și să transmită trăsăturile bune urmașilor,. pentru a se putea obține rezultate bune la expoziții cu câteva păsări tinere. Crescătorii cu experiență ne vor sta la dispoziție cu sfaturi și indicații.

Întreținerea mai multor varietăți coloristice ale aceleiași rase

Unele varietăți de culoare pot fi crescute în combinație, pentru că repartiția și intensitatea culorilor sunt trăsături importante, ereditare. Culoarea roșie, de exemplu, se deschide cu fiecare generație, așadar trebuie introduse câteva păsări negre sau mai închise la culoare pentru îmbogățirea materialului genetic. Urmașii lor vor avea un roșu mai intensiv. Cu cât mai numeroase sunt trăsăturile

modificate prin reproducere controlată, cu atât mai dificilă este creșterea. Cu cât mai mare va fi numărul porumbeilor buni și cu cât mai multă grijă vom avea la reproducerea lor, cu atât mai mare este șansa obținerii unor urmași de calitate foarte bună, care se vor putea înmulți la rândul lor.

Experiența ne învață, însă, că urmașii obținuți dintr-un număr mare de porumbei de calitate slabă nu vor avea niciodată mai multe trăsături bune decât urmașii unui "lot" mai puțin numeros, dar de calitate înaltă. Creșterea mai multor varietăți coloristice, cu repartiție egală, sau creșterea de păsări dintr-o singură varietate de culoare, dar cu repartiție diferită (de exemplu uni sau cu aripi albe), duce la posibilitatea obținerii unui număr mai mare de pui de calitate bună, potriviți pentru reproducere și pentru participarea la expoziții. Există posibilități nelimitate de a combina varietățile coloristice ale unei rase.

Întreținerea mai multor rase

O altă variantă este creșterea mai multor rase într-o singură hulubărie. Tabloul devine foarte pestriț și creșterea nu prezintă probleme, dacă rasele se potrivesc și nu se deranjează reciproc. O asemenea creștere este chiar recomandată când cele două rase se completează. De pildă, anumite rase nu-și îngrijesc puii, dar ei pot fi adoptați de perechi reproducătoare aparținând altei rase.

Rasele mici, vioaie și cele mari, liniștite nu se înțeleg și nu pot fi crescute împreună. În schimb, creșterea alăturată a mai multor rase de porumbei colorați este ușor de realizat. Anumite alte rase pot fi și ele combinate cu succes.

Când mai multe rase sunt crescute împreună, există pericolul încrucișării între ele și obținerii unor pui de calitate proastă. Fidelitatea perechii reproducătoare nu este atât de mare încât femela, în anumite împrejurări, să nu cedeze unui mascul străin.

Pentru siguranță, așadar, cele două rase ar trebui separate. Totuși, creșterea mai multor rase împreună este foarte interesantă. Ea ar trebui realizată numai dacă

punem mai multă valoare pe diversitate și pe culoare decât pe puritatea materialului genetic.

Posibilitățile sunt atât de bogate, ca și numărul de rase disponibile, astfel încât fiecare experiență este unică și crescătorului începător nu i se pot oferi decât o imagine generală și recomandări bazate pe rezultatele obținute de alți columbofili. Fiecare abordează problema prin prisma propriilor experiențe, luând deciziile cele mai bune pentru sine.

Întreținerea în hulubării cu volieră

Pentru a evita pierderile de păsări valoroase, majoritatea porumbeilor de expoziție sunt crescuți în adăposturi cu voliere spațioase. Pierderile cauzate de factorii exteriori sunt scăzute, dacă nu chiar eliminate complet, pentru că în volieră sau în hulubărie mai pot pătrunde șobolani sau nevăstuici ce pot distruge cuiburile. Împotriva acestor intruși, adăpostul trebuie să fie bine izolat. Creșterea fără probleme este posibilă, dacă sunt îndeplinite toate condițiile de igienă, menținere a sănătății și de protecție împotriva dăunătorilor. Porumbeii vor avea suficientă libertate de mișcare în voliera spațioasă, vor fi sănătoși și se vor înmulți fără probleme.

Porumbeii zburători

Creșterea controlată a porumbeilor pentru zbor liber este mai dificilă și implică mai multe riscuri decât creșterea porumbeilor în volieră, chiar dacă aduce mai multe satisfacții. Toate rasele de porumbei de casă pot fi crescute pentru zbor liber. Este un moment foarte plăcut pentru crescător când întreg stolul se ridică în zbor, înconjurând gospodăria, iar masculii flutură din aripi pentru a atrage atenția femelelor. Unele rase de porumbei se vor ridica foarte sus, altele vor intra în picaj până la nivelul adăpostului, iar anumite rase au un stil deosebit de zbor. Se fac în prezent mari eforturi pentru a aduce zborul liber din nou în atenția crescătorilor.

Posibile pierderi la creșterea în aer liber

Pierderea de păsări este imposibil de evitat uneori, în condițiile actuale ale creșterii porumbeilor. Uneori, porumbeii se alătură altor stoluri și nu-și mai găsesc drumul înapoi. Dacă ei sunt marcați cu ajutorul inelelor sau ștampilelor pe aripi, alți crescători îi pot găsi printre propriile păsări și returna proprietarului. Însă în mod normal, porumbeii își regăsesc singuri adăpostul. Păsările tinere, încă nepregătite pentru zbor, pot cădea pradă pisicilor sau altor animale.

Păsările de pradă pot și ele să atace hulubăriile pentru a se hrăni. Se mai întâmplă și ca porumbeii, în zborul de mare viteză, să nu observe anumite obstacole și să se lovească de ele. Deseori ei se pot ciocni de ferestre sau de cabluri aeriene. Urmările sunt picioare sau aripi rupte, care se pot reface dacă păsărilor le este acordată îngrijirea corespunzătoare.

Creșterea pentru zbor

Când punem mare accent pe capacitatea de zbor a păsărilor noastre, trebuie să alegem o rasă vioaie și ușoară. Chiar și între aceste rase există mari diferențe, datorate deceniilor de încrucișări selective. Pe lângă înclinația moștenită pentru zborul de lungă durată, acești porumbei trebuie să fie foarte sănătoși, pentru că păsările afectate de paraziți, coccidii, salmonella sau alți dăunători nu zboară mult.

Creșterea corespunzătoare a puilor le influențează decisiv dorința de zbor. Dacă puii părăsesc prima dată adăpostul la vârsta de aproximativ o lună și zboară până la cel mai apropiat acoperiș, pentru a se întoarce imediat, ei se vor obișnui cu zborul și vor putea fi eliberați în împrejurimi, alături de păsările mature. Este neplăcut să creștem porumbei care se așează, ore întregi, pe acoperișurile din jur când îi eliberăm. De aceea este bine să-i obișnuim pe porumbei să se întoarcă în hulubărie imediat după zbor. După ce porumbeii tineri s-au învățat

cu zborul în împrejurimi, ei vor fi eliberați separat de păsările mai în vârstă. Porumbeii tineri zboară, în general, mai mult timp și pe distanțe mai lungi. Dimineața este cea mai bună perioadă a zilei pentru zbor. Dacă sunt eliberați în zorii zilei, înainte să fie hrăniți, ei vor învăța să se întoarcă la timp pentru a mânca. Porumbeii care întârzie și nu mai găsesc hrană vor veni întotdeauna mai devreme seara sau a doua zi.

Creșterea de perechi reproducătoare și a păsărilor tinere

În general, toți porumbeii sănătoși și de vârstă potrivită sunt pregătiți să se împerecheze începând cu luna martie. Pentru mulți crescători, așadar, primul sfârșit de săptămână din martie reprezintă începutul perioadei de reproducere. Trebuie să avem suficient timp liber, pentru a putea observa perechile și interveni când păsările nu se înțeleg.

Creșterea pe timp de iarnă

Diverse "minuni" ale tehnicii moderne, cum ar fi încălzirea adăposturilor sau a vaselor de cuibărit, ca și lumina electrică, au făcut ca activitatea crescătorilor de

Porumbiță cloșcă din rasa Hamburger, de culoare gălbuie cu coada albă (soi zburător)

porumbei să fie aproape independentă de anotimp. La expozițiile din luna octombrie nu se poate participa decât dacă puii din acel an au năpârlit deja complet și s-au dezvoltat suficient. Așadar, este foarte util, mai ales la rasele grele, cum ar fi porumbeii King, să se înceapă reproducerea deja din decembrie.

Perechile reproducătoare vor fi așezate pe la jumătatea lui noiembrie într-un adăpost special pentru împerechere. Fiecare pereche are la dispoziție o celulă de cuibărit și un vas pentru cuib. Hrana va avea 14% proteină pură.Adăpostul va fi iluminat aproximativ 14 ore pe zi, luându-se în considerare și lumina zilei. Intensitatea luminii nu trebuie să fie mai mare de 4W/m². Când lumina este suficient de puternică, ea stimulează hipofiza să producă mai mulți hormoni care îmbunătățesc activitatea reproducătoare.

Împerecherea și separarea

Cel târziu după sfârșitul năpârlirii, porumbeii sunt separați în funcție de sex. Păsările care trebuie să-și schimbe partenerul nu se vor mai vedea și se vor acomoda mai ușor, primăvara, cu noul partener.

Pentru împerechere, masculii vor fi introduși primii în celulele de cuibărit. Cei mai în vârstă trebuie să primească în fiecare an, preferabil, aceeași celulă. Apoi vor fi introduse și femelele, iar celulele vor fi închise pentru ca partenerii să se poată concentra unul asupra celuilalt.

În cele mai multe cazuri, ei își arată imediat disponibilitatea pentru împerechere prin diverse gesturi tipice. Deseori durează foarte puțin până la împerecherea propriu-zisă. După împerechere, cele două păsări se vor așeza și se vor atinge în mod repetat cu ciocul.

Pentru a se obișnui cu celula, cele două păsări trebuie mai întâi închise înăuntru. Apoi vor primi hrană și apă separat, în celula de cuibărit. După ceva timp, ei pot fi eliberați. Vom începe cu perechile care au ocupat și în anii precedenți aceleași celule, pentru că acestea și-au dezvoltat simțul teritorial și vor ști unde să se întoarcă.

Intervalele de timp din perioada clocitului

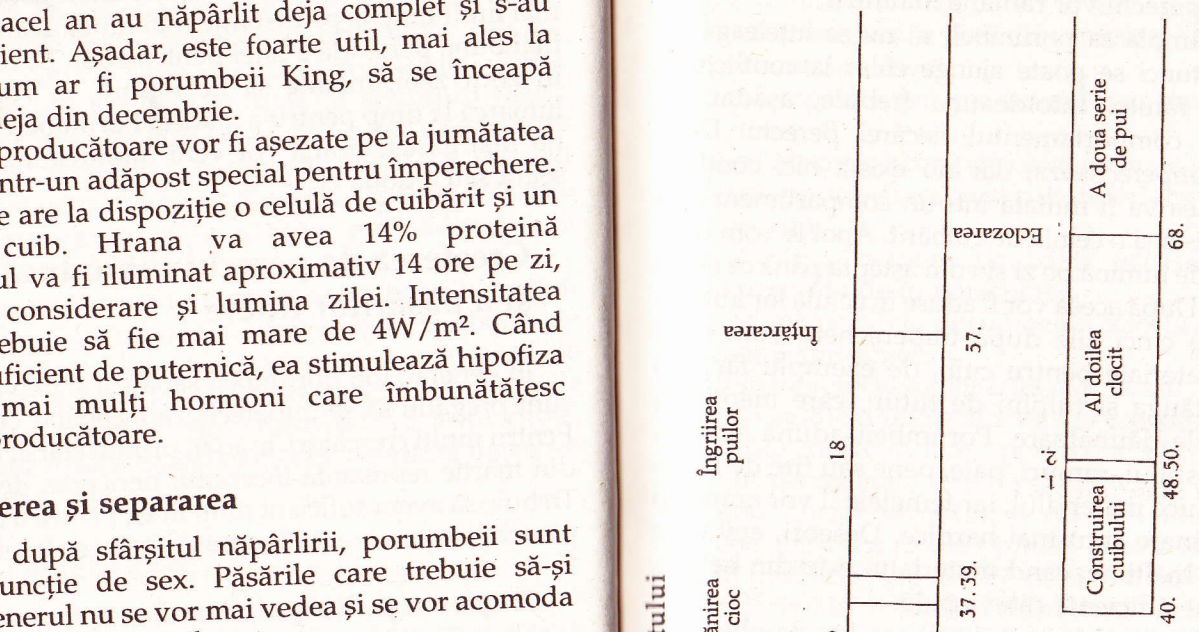

Ziua 1: împerecherea
Ziua a zecea: depunerea primului ou
Ziua 12: depunerea celui de-al doilea ou
Ziua 12 – ziua 30: clocitul
Ziua 30–39: încălzirea puilor
Ziua 37: marcarea puilor
Ziua 39–57: dezvoltarea puilor
Ziua 40: construirea cuibului pentru cel de-al doilea clocit
Ziua 48: primul ou clocit
Ziua 50: al doilea ou – clocitul
Ziua 57: înțărcarea puilor de la primul clocit
Ziua 68: eclozarea ouălor din cel de al doilea clocit

Perechile care încă nu s-au obișnuit cu celula vor mai fi închise un timp. După aceea, chiar și când celula este deschisă, multe perechi vor rămâne înăuntru.

Uneori se întâmplă ca porumbeii să nu se înțeleagă cu partenerii lor. Atunci se poate ajunge chiar la conflicte și păsările pot fi rănite. Întotdeauna trebuie, așadar, să observăm atent comportamentul fiecărei perechi. Dacă păsările nu se împerechează, dar nu există nici conflicte evidente, perechea va fi mutată într-un compartiment mai spațios, unde există și o celulă de cuibărit. Apoi le vom oferi păsărilor 14 ore de lumină pe zi și vom aștepta până ce ele se vor împerechea. După aceea vor fi aduse în celula lor inițială.

La patru sau cinci zile după împerechere vom oferi porumbeilor materiale pentru cuib, de exemplu fân sau paie. Putem adăuga și tulpini de tutun, care mențin la distanță insectele dăunătoare. Porumbeii adună singuri, din jurul adăpostului, ramuri, paie, pene sau fire de iarbă. Masculii vor aduce materialul, iar femelele îl vor aranja în cuib. Păsările tinere sunt mai harnice. Deseori, cuiburile ajung la 10 cm înălțime, când materialul este din belșug, însă uneori sunt suficiente câteva paie.

Actul propriu-zis al împerecherii are loc de obicei pe podeaua hulubăriei, însă deseori este deranjat de alte păsări și se întâmplă ca ouăle din prima serie să nu fie fertilizate. Această pierdere poate fi foarte neplăcută, deoarece tocmai puii din prima serie reprezintă "lotul" cu care ne vom prezenta la expoziții. În propria celulă de cuibărit, perechile nu sunt deranjate.

Dacă porumbeilor le este permis zborul liber, împerecherea are loc deseori pe acoperiș. După aceea, perechile vor zbura ceva timp prin împrejurimi. De obicei au loc mai multe acte de împerechere decât sunt necesare pentru fecundarea ouălor.

Fecundarea de către alt mascul decât partenerul nu este deloc rară, așadar nu putem avea garanția că împerecherea va decurge în modul dorit, decât dacă izolăm perechea de celelalte păsări.

Ce putem face împotriva obținerii de ouă nefecundate?

1. să le asigurăm păsărilor mai multă lumină înainte de împerechere
2. să creștem mai puține animale într-un spațiu mai mare
3. să nu despărțim perechile formate în anii anteriori
4. să împerechem masculi tineri cu femele mai în vârstă
5. să le permitem păsărilor accesul la volieră în perioada de împerechere
6. să le permitem porumbeilor zborul liber în perioada de împerechere.
7. să împerechem păsările mai târziu
8. să studiem ouăle în ziua a zecea și să le eliminăm pe cele nefecundate, pentru a stimula o a doua împerechere.

Când dorim să obținem cât mai mulți pui de la o pereche reproducătoare, putem așeza ouăle acesteia în cuibul unei alte perechi, ale cărei ouă au fost îndepărtate.

Dacă ouăle îi sunt îndepărtate, fiecare pereche va pregăti imediat o nouă serie de pui. Chiar a doua zi după dispariția ouălor poate avea loc o nouă împerechere. Dacă în ziua a douăsprezecea după împerechere se cuplează altă pereche, a doua serie de ouă ale primei perechi pot înlocui ouăle celei de-a doua după încă 10-12 zile. După această schimbare, prima pereche mai poate produce un rând de ouă, așadar trei împerecheri reușite într-un singur sezon. Bineînțeles că ultima serie trebuie crescută până la maturizare în cuib, iar hrana trebuie să fie în cantități mari, bogată în substanțe nutritive.

Femelele tinere depun ouăle mai încet decât cele în vârstă. Această amânare trebuie luată în calcul.

Păsările clocesc ouăle cu schimbul. În general, masculul stă pe ouă timp de 6-8 ore, adică aproximativ de la 9 dimineața până la ora 16, iar în restul zilei clocește femela. Ouăle necesită multă căldură, pentru că penele nu sunt bune conductoare termic. Vasele de sânge de sub

pielea de pe piept sunt irigate puternic, pielea devine roșie și temperatura ei poate atinge și 40°C.

Creșterea puilor

Dacă totul a mers cum fusese planificat și al doilea ou a fost depus în ziua a douăsprezecea după împerechere, durează optsprezece zile până la ieșirea din ou a celor doi pui. Rareori apar probleme, când unii pui subdezvoltați nu se descurcă la ieșire. Puii ies la un interval de câteva ore. În timpul creșterii se observă că unul dintre pui este mai mare și altul este mai slab dezvoltat. După ieșirea din ou, puii sunt uscați și încălziți de părinți. Dacă nu este disponibil un vas pentru cuibărit, pot apărea probleme. În primele 10-12 zile primesc hrană regurgitată de părinți. Timp de cinci sau șase zile, ei primesc hrana numai astfel, apoi părinții încep să-i aprovizioneze și cu hrană solidă. După o săptămână, proporția de hrană regurgitată scade, unii crescători având impresia greșită că puii se hrănesc numai cu materie solidă.

Greutatea puiului la naștere reprezintă 70% din greutatea oului. În medie, oul de porumbel are 18-21 grame, iar puiul nou-născut are o masă de 12-14 g.

Puii de porumbel cresc mult mai repede în primele zile de viață decât puii de găină sau bobocii de rață. În primele 48 de ore, greutatea lor se dublează. Compoziția laptelui de gușă este încă incertă.

Compoziția laptelui de gușă

Probe din cea de-a șaisprezecea zi de viață a puilor		
	în substanța originală	în masa uscată
Apă	76,1%	0,00%
Substanță brută	1,8%	7,53%
Protide	14,2%	59,42%
Lipide	7,9%	33,05%
	100,0%	100,0%

Calculând conținutul de energie al laptelui de gușă după formulele utilizate în cazul amestecurilor de hrană, rezultatul este de 20,56 MJ/kg (MJ=megajoule). Așadar, laptele de gușă conține cu 50% mai multă energie decât un amestec de hrană superior (vezi capitolul referitor la hrănire). Rezultatele cercetărilor referitoare la variațiile în compoziția laptelui de gușă nu sunt încă disponibile.

Primele zile de viață

În primele câteva zile de viață, părinții stau întotdeauna alături de pui. Dacă îndepărtăm amândoi părinții din cuib, vom observa că după jumătate de oră temperatura corporală a puilor scade și respirația lor este mai greoaie. Când dorim să transportăm un pui pe distanță scurtă, el trebuie înfășurat în vată pentru că este foarte sensibil.

În săptămâna a doua după ieșirea din ou începe perioada principală de creștere. Apar primele pene, a căror culoare este cea pe care pasărea o va avea la maturitate. Părinții sunt mereu ocupați procurând hrană pentru pui. Trebuie să aibă hrana mereu la dispoziție. Dacă porumbeii sunt hrăniți vara abia la ora 9 dimineața, de la răsăritul soarelui până atunci va fi trecut o perioadă apreciabilă, în care puii nu au primit hrană.

Când puii au atins vârsta de 8-10 zile, interesul masculului pentru ei scade, pentru că el începe deja să curteze femela pentru următoarea serie de pui. Noaptea, femela stă în continuare în cuib pentru a-și încălzi puii. Din ziua a șasea, puii își depun excrementele peste marginea cuibului, în afara acestuia. Acestea pot fi îndepărtate o dată sau de două ori pe zi, pentru ca părinții să nu fie nevoiți să calce prin ele mereu. Este mai simplu să se așeze sub vasul de cuibărit o hârtie care să se poată îndepărta, sau vasul să stea pe o plasă de sârmă prin care să se scurgă excrementele. Astfel se menține igiena cuibului și a păsărilor.

Consumul de hrană crește enorm în această perioadă, puii necesitând mai multă hrană decât păsările mature. După 20-25 zile, în funcție de rasă, puii ating 80% din masa corporală a părinților. În ziua a cincea apar primele pene. După șase zile, părinții părăsesc sporadic cuibul. În

ziua a opta, corpul puilor produce suficientă căldură pentru ca ei să poată sta singuri în cuib.

Din când în când, ei sunt totuși încălziți. Femela stă mereu noaptea alături de puii ei. Din ziua a șaptea, putem intui culoarea pe care o vor avea puii. În ziua a 12-a, culoarea este bine definită. Din acest moment, necesitatea de hrană este mai mare decât a părinților și cantitatea de excremente depusă este corespunzătoare.

Marcarea puilor cu inele

La șase sau șapte zile după ieșirea din ou, puii sunt marcați. De obicei este marcat piciorul drept, dintr-o poziție din care marcajul să poată fi citit cu ușurință. Dimensiunile inelelor de marcaj sunt stabilite pentru fiecare rasă – porumbeii cu inele necorespunzătoare nu sunt acceptați la expoziții. Dacă aplicarea inelului întârzie chiar și cu o zi, poate deveni strâmt pentru piciorul păsării. În acest caz se lubrifiază degetele păsării cu cremă de mâini. Trei degete sunt introduse în inel, apoi inelul este ținut cu mâna stângă și piciorul păsării este tras ușor cu mâna dreaptă. Această operațiune are loc foarte repede și nu este deloc dureroasă.

Puii marcați sunt așezați înapoi în cuib. Este foarte important ca numerele de pe inelele de marcaj să fie imediat trecute în liste, pentru a nu exista confuzii și erori. La vârsta de trei săptămâni, puii încep să iasă din cuib pentru a cere hrană părinților. Este mult mai comod să se așeze lângă cuib un recipient cu hrană alcătuită din boabe de dimensiuni mai mici. Încet, puii se vor obișnui să ciugulească singuri. Odată ce au început să se hrănească, păsările tinere vor deveni independente. Vor crește pe zi ce trece, iar penajul lor va deveni din ce în ce mai des. În ziua 25-28, penele de pe aripi se dezvoltă complet iar puii trebuie separați de părinți, ajungând în adăpostul pentru păsări tinere. Pe podeaua adăpostului, poate fi așezat un strat de paie pe care puii stau cu mare plăcere. Li se va servi hrană cu granulația mai fină, în recipiente plate. Vasele pentru apă vor fi și ele mai întinse. Când porumbeii beau, ei vor stropi podeaua adăpostului, dar astfel vor

învăța mult mai repede să se adape singuri. Când este instalată alături și o adăpătoare obișnuită, ei vor începe repede să o folosească și pe aceasta. În aceste zile trebuie să avem grijă ca animalele să se hrănească și să se adape corespunzător.

Dacă ei vor fi lăsați să zboare liber, ar trebui mai întâi obișnuiți cu împrejurimile hulubăriei lor. Dacă îi așezăm pe acoperiș, sub supraveghere atentă, ei vor învăța de timpuriu să se întoarcă în adăpost. La vârsta de cinci săptămâni, ei vor începe să zboare singuri din adăpost pentru a face primele "expediții" în împrejurimi.

Creșterea de către părinți adoptivi

Există diverse motive de a încredința creșterea puilor unui cuplu de părinți adoptivi. Unul dintre motive a fost deja menționat: astfel se eliberează cuibul unei perechi de păsări de valoare, pentru a grăbi producerea următoarei serii de pui. Puii sunt încredințați unei perechi harnice, care îi hrănește din belșug, pentru a beneficia de cele mai bune condiții de creștere. Rasele de porumbei cu o masă corporală mare sunt deseori greoaie și nepricepute în creșterea puilor, astfel încât puii pot avea de suferit uneori. Pentru că porumbeii din aceste rase nu-și hrănesc puii corespunzător, aceștia trebuie transferați unei perechi de părinți adoptivi.

Adopția este necesară în cazul anumitor rase cu ciocul scurt, care nu își hrănesc puii. Crescătorii acestor rase folosesc părinții adoptivi cei mai potriviți. Se spune că multe rase de porumbei de expoziție, nemțești sau porumbei călători, sunt foarte potrivite pentru a fi alese ca părinți adoptivi. Intervalul de timp între depunerea ouălor de către perechea inițială și de către perechea de părinți adoptivă nu trebuie să fie mai mare de o zi. Dacă mama adoptivă depune ouăle cu câteva zile mai târziu, prima serie de ouă poate fi depozitată până la o săptămână la temperatura de 10°C într-o atmosferă uscată. Niciodată nu trebuie să lăsăm păsările să clocească mai mult de 2 ouă o dată.

Surse artificiale de căldură

Dacă în anumite momente ale zilei toți porumbeii sunt eliberați pentru zbor sau trebuie să fie separați de puii lor din alte motive, aceștia pot fi încălziți de o sursă artificială. Temperatura mediului trebuie să fie, la început, de 40°C, scăzând cu câte un grad pe zi. După opt zile, organismul puilor este suficient de bine dezvoltat încât ei să supraviețuiască. Dacă unul dintre părinți rămâne în cuib, el va hrăni și încălzi puii în continuare.

Creșterea de către om

Dacă vom dori să creștem puii de porumbei fără ajutorul părinților, se recomandă – cel puțin în primele zile – hrănirea de către părinți adoptivi, cu lapte de gușă. Wendell M. Levi a experimentat cu gălbenuș de ou introdus printr-un tub subțire în gușa puilor. Hrănirea manuală a puilor după ziua a cincea este simplă. În comerțul de specialitate există "seringi" pentru hrană. Hrana va fi alcătuită din granule prefabricate, măcinate și trecute printr-o sită de 0,5 mm. Această hrană este foarte bogată în nutrienți și conține tot ceea ce le trebuie puilor pentru o dezvoltare rapidă. Ea este amestecată cu apă și administrată încet, în gușă, prin intermediul seringii. Porumbeii crescuți astfel se obișnuiesc cu oamenii și sunt foarte încrezători. Acest mod de hrănire va fi aplicat până când ei vor mânca singuri grăunțe.

Marcarea porumbeilor

Ajunși la vârsta de 6-8 zile, porumbeii sunt marcați cu un inel oficial al organizației de care aparține crescătorul lor. Pentru fiecare rasă recunoscută, Standardul porumbeilor de rasă din Germania stabilește un diametru al inelului. În total, există șase dimensiuni pentru inelele de marcare.

Dimensiunea inelului la porumbeii de rasă

Mărimea	Diametrul în mm
00	12
0	11
I	10
II	9
III	8
IV	7

Porumbeii cu inele de dimensiuni greșite nu sunt primiți la expoziții. Astfel se evită schimbarea inelelor între păsări. Atunci când inelul este prea mic, există riscul să devină dureros.

Dimensiunea 00 este utilizată pentru anumite rase deosebit de mari, în timp ce multe rase cu pene pe picioare au nevoie de dimensiunea 0. Mărimea IV este suficientă pentru zburătorii vienezi sau alte rase mai mici.

BDRG realizează, anual, aproximativ 3 milioane de inele de marcaj pentru porumbei și găini. Alte organizații emit propriile inele de marcaj pentru porumbeii de zbor îndelungat, ca și Uniunea crescătorilor de porumbei călători. Cei 75.000 de crescători de porumbei călători solicită anual peste 4 milioane de inele. Dimensiunile pentru porumbei zburători și porumbei călători corespund aproximativ mărimii II.

Inelele BDRG au, pe lângă numărul de identificare, și un cod alcătuit din litere. În fiecare an, inelele au altă culoare. Inelele pentru porumbei călători poartă numărul organizației respective. Acest număr începe cu un zero, după care urmează până la patru cifre – așadar de la 01 la 09999. Toate organizațiile sunt ordonate în funcție de numărul de identificare, într-un registru care conține și numărul de telefon prin care organizația poate fi contactată în caz că se găsește un porumbel care îi aparține.

Alte țări, ca Danemarca sau Polonia, au adoptat și ele acest sistem, în timp ce în Olanda sau Belgia nu se folosesc decât numere de identificare.

Inelele pentru porumbeii călători au și ele culori diferite, care se repetă o dată la cinci ani.

Culorile inelelor pentru porumbei călători

1996 alb	1999 galben
1997 roșu	2000 albastru
1998 verde	2001 alb

Pentru alte scopuri există inele deschise de metal, din material plastic sau de cauciuc. Inelele de cauciuc în culori diferite sunt folosite pentru concursurile de porumbei călători, atunci când nu există echipament modern, electronic. De asemenea, inelele de cauciuc pot fi folosite pentru marcarea temporară a anumitor păsări.

Inelele de corn au formă de spirală și se învârt pe piciorul păsării până când se fixează. Cele de plastic pot funcționa pe un sistem asemănător, sau pot avea închizători. Putem folosi inelele colorate pentru a marca perechile reproducătoare, sau pentru a diferenția două păsări care se aseamănă. Porumbeii tineri pot fi marcați cu culorile părinților. Alte modalități de marcare, cum ar fi imprimarea cu marcaje colorate pe spate sau tăierea anumitor pene, nu sunt recomandate.

Îngrijirea porumbeilor și adăposturilor

Baia porumbeilor

Primăvara, insectele încep să se înmulțească și pot ataca păsările noastre. Pentru îngrijirea penelor, porumbeii trebuie să se îmbăieze în fiecare săptămână.

Pe podeaua volierei sau în fața adăpostului se va așeza un recipient de apă. Acesta poate avea dimensiuni variabile, indicată fiind o suprafață de 50 x 80 cm și o adâncime de 20 cm. Acest vas este umplut până la 5 cm sub margine, iar la fiecare 10 l de apă se adaugă o lingură de sare de baie pentru porumbei. Păsările intră în apă și se stropesc, astfel încât toate penele intră în contact cu sarea de baie. Aceasta conferă penajului un luciu deosebit, omoară insectele și penele devin netede, mătăsoase și impermeabile.

Putem controla starea penelor ținându-le în lumină. Anumiți paraziți se recunosc prin dâre foarte fine prezente pe suprafața penelor. Dacă păsările nu au paraziți, atunci contaminarea pe viitor este improbabilă, deoarece nu există ouă sau larve ale acestora. Baia săptămânală îmbunătățește mult starea porumbeilor. Mulți crescători își lasă porumbeii să se îmbăieze pe tot parcursul anului.

Apărarea împotriva mușteloor

Deseori, în jurul crescătoriilor de porumbei roiesc mușteloe. Soluția este foarte simplă, mai ales pentru hulubăriile de grădină. Trebuie plantate câteva tufe de afin negru. Mușteloe nu suportă aroma acestuia și nu se apropie de el. Această proprietate poate fi folosită și în alte locuri.

În hulubărie vom folosi un insecticid clasic cu acțiune îndelungată. Acesta este pulverizat în locurile unde se adună mușteloe de obicei, având efect chiar și timp de câteva săptămâni.

Îngrijirea porumbeilor în absența crescătorului

În zilele noastre, călătoriile private sau de afaceri nu mai sunt rare, așadar pot reprezenta un impediment în creșterea porumbeilor. Totuși, pentru fiecare problemă există o soluție. Sarcina poate fi preluată de un membru al familiei, sau de un specialist aparținând unei organizații locale.

Multe organizații ale columbofililor au adăposturi comune pentru păsările de rasă, unde acestea pot fi ținute în absența crescătorului. Când acesta se întoarce din călătorie, el poate îngriji și păsările altor crescători. Multe persoane care s-au ocupat de păsările unui crescător în absența acestuia au descoperit satisfacțiile acestei ocupații și au început să crească propriile păsări.

Automatele de hrană și adăpătoarele

Când crescătorul lipsește pentru o perioadă scurtă de timp, automatele de hrană pot fi utilizate pentru administrarea hranei: cele acționate cu motoare electrice

pot fi nesigure, pentru că nu funcționează dacă are loc o pană de curent. Dacă, de exemplu, 40 de porumbei consumă în total 1250 g de hrană pe zi, un automat cu capacitatea de 12 kg este suficient pentru a-i aproviziona timp de o săptămână. În această perioadă, porumbeii consumă aproximativ de două ori mai multă apă decât hrană, așadar cinci adăpătoare de câte cinci litri ar trebui să fie suficiente. Există anumite substanțe care previn apariția germenilor în apa de băut. Dacă avem celule de cuibărit cu podea de sârmă, problema igienei este ușor rezolvată.

Curățarea hulubăriilor

Igiena în adăpost este o problemă abordată în diverse moduri. Unii crescători preferă un adăpost cu podeaua netedă, de exemplu din placaj. Cu o spatulă se pot curăța toate impuritățile de pe podea, iar penele pot fi îndepărtate cu ajutorul unui aspirator. Anumite aspiratoare deosebite pentru hulubării pot îndepărta și excrementele.

Într-o hulubărie curată, pericolul de infecție este mai mic. Penajul porumbeilor rămâne frumos și ei vor avea mai multă încredere în oameni.

Mulți crescători fac o curățenie temeinică toamna, după sezonul creșterii puilor. Porumbeii sunt mutați în altă încăpere. Celulele de cuibărit și rafturile de așezare sunt demontate și curățate.

Uneori, de pe suprafețele de lemn și colțurile mai puțin accesibile sunt eliminate posibilele insecte printr-o flacără. Este nevoie de multă atenție. Toate părțile componente vor fi apoi vopsite, iar podeaua va fi dezinfectată. După ce adăpostul se usucă, sunt reintroduse păsările.

Prevenirea atacului păsărilor de pradă

Vânătoarea păsărilor de pradă este interzisă; așadar în ultimii ani ele s-au înmulțit, devenind un real pericol pentru păsări cântătoare, iepuri, fazani, dar și porumbei

sălbatici sau de casă. Vânătoarea lor, însă, constituia un mijloc de ocrotire a păsărilor noastre împotriva răpitorilor.

Crescătorii pot solicita o autorizație specială care le permite să vâneze păsări răpitoare pe propriul teren. Nu avem cunoștință să se fi întâmplat asta în practică.

Dintre păsările de pradă de pe meleagurile noastre, cele mai periculoase sunt eretele, uliul și șoimul migrator sau vindereul. Multe alte păsări răpitoare sunt mai puțin periculoase sau nu prezintă deloc interes pentru porumbeii noștri. Printre ele numărăm vulturul, gaia roșie, uliul-șoarecilor sau uliul-rândunelelor. Vindereii care cuibăresc în clădirile orașelor nu prezintă pericol pentru porumbeii sănătoși, apți de zbor. Doar păsările tinere sau cele incapabile de zbor le cad pradă. Hrana lor obișnuită, însă, este alcătuită din șoareci.

Unii crescători pot pierde câte 20-50 de păsări pe an, uneori jumătate din efectivul hulubăriei lor. Atunci nu rămâne altă opțiune decât închiderea porumbeilor în colivă.

Cele mai multe pierderi de păsări au loc toamna, iarna sau primăvara; multe păsări de pradă migrează iarna pe meleagurile noastre, iar altele se retrag din orașe pe

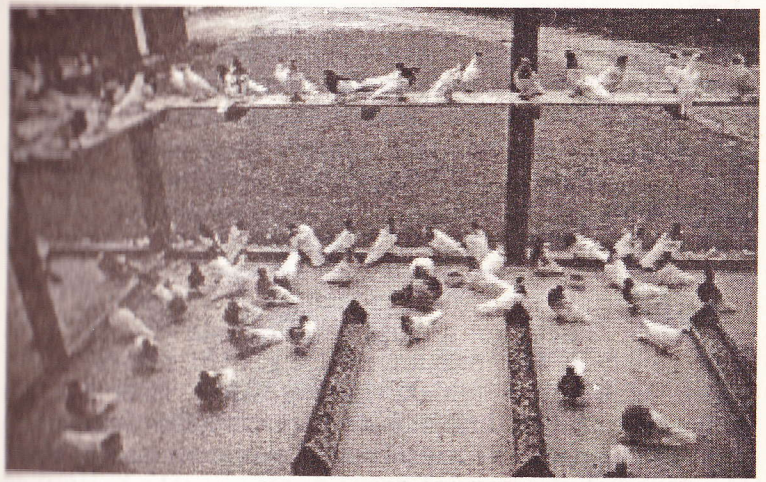

Un cârd pestriț de porumbei de Szegedin într-o volieră spațioasă.

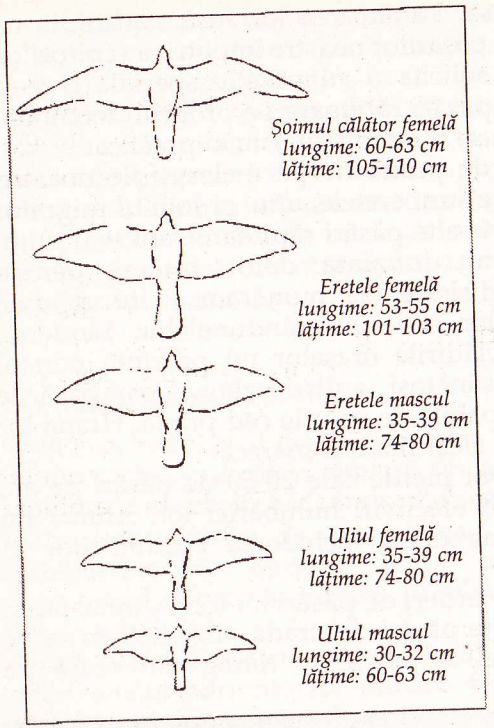

Cele mai des întâlnite păsări răpitoare.

timpul verii. Primăvara, păsările de pradă încep și ele să cuibărească. Eretele mascul trebuie atunci să vâneze, dar dimensiunile sale mici nu-i permit, în general, să atace porumbei. Vara, femelele devin din nou active și reprezintă un pericol real pentru porumbeii tineri. Deseori, porumbeii pot supraviețui atacului, cu răni mai ușoare sau mai grave. Dacă gușa lor este ruptă, o putem coase pentru că are o mare capacitate de regenerare.

Eretele mascul are o masă corporală de cca. 150 g, în timp ce femela are aproximativ 250 g. Uliul mascul are în jur de 750 g iar femela 1100 g. Deși diferența de dimensiune este enormă, chiar și specialiștilor le poate fi greu să deosebească femela eretelui și uliul mascul în zbor. Coada eretelui se termină drept, parcă retezată, în timp ce a uliului are capătul rotunjit.

Uliul

În Germania există aproximativ 4000 de perechi reproducătoare de uli. Majoritatea sunt sedentare, numai câteva perechi migrează spre sud, din Germania de Est. Uliul își ia prada prin surprindere. Deseori, el stă într-un copac și atacă porumbeii care zboară în împrejurimi. Nu-și poate urmări victima pe o distanță mai mare de 500 m. Prada este apucată cu ghearele, care sunt ascuțite și pătrund foarte adânc. Iarna, ulii se pot stabili chiar în apropierea hulubăriilor. O pasăre atacată de uliu este pierdută sigur, deoarece ghearele îi penetrează pieptul și moartea are loc prin asfixie. La sfârșitul lui martie, când ulii încep să cuibărească, ei se retrag din apropierea așezărilor omenești. Studiile au arătat că porumbeii sălbatici și cei de casă reprezintă 20-45% din hrana ulilor.

Eretele

Numărul de ereți din Germania este estimat la 3000-7000 de perechi reproducătoare. Aceștia s-au împuținat din cauza insuficienței de hrană în timpul iernilor lungi din ultima vreme. Ereții preferă spațiile largi, deschise. În ultimii ani s-au aclimatizat din ce în ce mai mult la mediul urban, pentru că nu sunt amenințați de oameni. Modul de a vâna al eretelui este asemănător celui al uliului. Deseori așteaptă în copaci trecerea vreunui stol de porumbei. Prezența eretelui într-un anumit loc este greu de observat chiar și de către persoanele cu experiență; uneori, păsările cântătoare anunță apariția unui erete ascunzându-se în frunziș. Primăvara, ereții cuibăresc, femela fiind hrănită de către mascul. În restul anului, femelele sunt vânătorii cei mai activi de porumbei. Spre deosebire de uliu, eretele preferă să vâneze în câmp deschis. Eretele își consumă prada în locul unde a ucis-o, ca și vindereii, spre deosebire de uliul care se ascunde în tufe sau în copaci pentru a se hrăni. Uli își mănâncă victima aproape în totalitate, în timp ce eretele se hrănește exclusiv cu carnea acesteia.

Vindereul sau șoimul migrator

Șoimii migratori sunt cele mai periculoase păsări de pradă pentru crescătorii de porumbei. Numărul lor este în creștere, zonele unde sunt întâlniți cel mai des fiind Bayern și Baden-Württemberg. Masa corporală a masculului este de aproximativ 650 g, a femelei de 1050 g. Șoimul migrator vânează din zbor, plonjând asupra victimei cu o viteză de 300 km/h. Ei își consumă prada acolo unde au capturat-o. În Europa centrală, porumbeii reprezintă o treime din dieta șoimului migrator. Această pasăre de pradă preferă câmpul deschis și evită zonele împădurite. Unde există șoimi migratori, crescătoriile de porumbei vor avea întotdeauna mai mult sau mai puțin de suferit, mai ales în sezonul rece.

Citind aceste descrieri scurte ale celor mai importante păsări de pradă, crescătorii vor trage anumite concluzii: cel târziu la sfârșitul lui octombrie, păsările nu vor mai fi lăsate să zboare liber până la sfârșitul lui aprilie. Chiar și la mijlocul lui aprilie pot apărea pierderi importante cauzate de păsările de pradă. Porumbeii călători vor fi lăsați mai întâi să zboare în jurul hulubăriei, pregătindu-se pentru zborurile lungi. Primăvara, multe păsări de valoare pot însă să devină victime ale prădătorilor. Astfel, și puii aflați în cuib pot pierde un părinte. În cazul porumbeilor din rasele zburătoare, nu ar trebui să ne grăbim să-i eliberăm din hulubărie. Putem aștepta până în luna mai. Este interzisă vânarea păsărilor de pradă precum ereții sau șoimii migratori, deși crescătorii de porumbei pot obține o autorizație specială dacă aceste păsări le amenință serios hulubăriile. Sunt foarte rare, însă, cazurile când crescătorii de porumbei solicită asemenea autorizații și mult mai rare cazurile în care ei chiar le obțin. Acest fapt nu are nici o legătură cu vreun pericol de dispariție al păsărilor de pradă, care sunt prezente în număr foarte mare în întreaga Europă și în Asia de vest și care nu sunt amenințate serios datorită legilor foarte bune de protecție a vânatului.

Hrănirea porumbeilor

Compoziția hranei

În literatura de specialitate se indică de mai multe decenii compoziția "ideală" a hranei și metodele cele mai bune de hrănire.Totuși, rezultatele cercetărilor nu au fost încă asimilate de majoritatea crescătorilor de porumbei. În practică, un anume ingredient este folosit în funcție de cât de mult le place porumbeilor. Totuși, hotărâtor pentru valoare hranei nu este gradul de apreciere, ci conținutul de substanțe nutritive vitale pentru o dezvoltare corespunzătoare a păsărilor. Bineînțeles că porumbeilor trebuie să le și placă hrana.

Clasamentul preferințelor porumbeilor

Ca și în cazul oricărui alt animal domestic, există anumite feluri de hrană pe care porumbeii le apreciază mai mult; când vor primi un amestec de hrană, ei vor ciuguli mai întâi sortimentele lor preferate. Aprecierea depinde și de obișnuință sau de anotimp. Următorul clasament poate, așadar, să varieze de la caz la caz: arahide, mazăre galbenă, măzăriche, orez decorticat, grâu, porumb cu bobul mic, semințe de ovăz, mazăre verde, semințe de rapiță, mazăre maro și fasole cu bobul mic.

Porumbeii își aleg hrana de obicei după aspect, nu după gust, pentru că simțul gustului nu este deosebit de dezvoltat. Ei vor prefera, ca și multe alte păsări, hrana deschisă la culoare. Când vremea este rece, ei vor consuma chiar boabe mari de porumb, pentru că temperaturile scăzute stimulează apetitul păsărilor și porumbeii vor înghiți cu poftă tot ce le pare comestibil.

Mulți crescători consideră că, dacă un anume fel de mâncare le place porumbeilor, acesta este și sănătos. Unele

boabe sunt consumate cu mare plăcere de porumbei, dar au un conținut prea mare de proteine și grăsimi pentru a fi introduse pe termen lung. Alteori, hrana nu acoperă necesarul de minerale, oligoelemente și vitamine. Grâul este unul din alimentele preferate, însă conține prea puțină albumină pentru a putea sta la baza hranei păsărilor tinere. De asemenea, toate semințele duc lipsă de anumite vitamine și minerale foarte importante, care trebuie adăugate pe alte căi în alimentație.

Printre alimentele cele mai apreciate se numără arahidele curățate de coajă. Acestea sunt foarte bogate în albumină și grăsimi, completând cu succes un meniu alcătuit din cereale.

Compoziția hranei și excrementele

Amestecurile obișnuite de hrană pentru porumbei sunt folosite de zeci de ani și au permis cercetări aprofundate inclusiv în ceea ce privește excrementele păsărilor.

Leguminoasele stimulează creșterea păsărilor tinere, conținând mai multă albumină decât cerealele. De-a lungul deceniilor, pe cale empirică, s-au realizat combinații foarte bune de alimente pentru porumbei.

Consumul mare de leguminoase duce la întărirea excrementelor, datorită conținutului lor de tanin. Taninul este o substanță prezentă în anumite semințe, cu efect astringent. El scade conținutul de apă al excrementelor, ceea ce duce la o oarecare întărire a acestora. Amidonul nedigerat duce la apariția excrementelor moi, unsuroase, în timp ce anumite cereale pot stimula digestia pozitiv. Excrementele moi pot apărea și din cauza unei cantități mai mari de sare din hrană. Ele nu sunt neapărat semn de boală.

Asigurarea necesarului de nutrienți

Peste o sută de ani de cercetări au avut rezultate deosebite în ceea ce privește hrănirea porumbeilor. Organismele vii nu supraviețuiesc din întreaga cantitate de hrană cu care sunt aprovizionate, ci doar din anumite substanțe digerabile conținute în hrană. Aceste substanțe

nutritive sunt clasificate în mai multe categorii – vitamine, minerale, oligoelemente și altele. Dacă pe lângă grăunțe li se dă porumbeilor și hrană presată, specială pentru aceste păsări, necesarul lor de nutrienți va fi asigurat. Mulți porumbei preferă chiar această hrană presată, dacă ea este de bună calitate și conține tot necesarul de substanțe nutritive. Atunci nu mai trebuie să le asigurăm decât pietricele – pentru că ei au instinctul de a le înghiți – și apă proaspătă.

Conținutul de substanțe nutritive din hrana presată este indicat întotdeauna pe ambalaj. Dacă folosim acest fel de hrană, putem evita greșelile de dozare a grăunțelor sau apariția carențelor alimentare. Puii cresc mai repede, perechile reproducătoare se împerechează cu mai mult succes. Penajul porumbeilor devine mai curat și mai strălucitor, atâta timp cât păsările nu sunt atacate de paraziți.

Hrana presată este folosită cu succes de zeci de ani, însă va mai dura mult timp până se va impune, în defavoarea tradiționalelor grăunțe, ca și în cazul hranei prefabricate pentru câini sau pisici. Trebuie să avem grijă, totuși, ca hrana presată să aibă aproximativ valoarea energetică a grăunțelor.

Stabilirea conținutului hranei

Cinci tipuri diferite de substanțe nutritive alcătuiesc hrana din care organismul supraviețuiește. Aceste substanțe sunt albumina, grăsimile, hidrații de carbon, zaharurile și fibra vegetală. Bineînțeles că aceste cinci grupe variază mult.

Albumina. Albmina este alcătuită din 35 de aminoacizi diferiți, din care cel puțin 10 sunt indispensabili și trebuie administrați direct prin hrană. Aceștia sunt aminoacizii esențiali: lizina, metionina, cistina, treonina, triptofanul ș.a.m.d.

Un supliment de metionină sau lizină poate fi util pentru a stimula creșterea puilor, necesarul neputând fi acoperit total din hrană. Experiența în domeniu încă nu

este prea cuprinzătoare. În hrana altor păsări de curte, adaosul de metionină este obișnuit.

Grăsimile. Acestea sunt combinații diferite de glicerină și acizi grași, care pot avea o consistență fluidă sau solidă. Ca adaos pentru hrană se recomandă grăsimile lichide sau cele moi, pentru că sunt mai ușor digerabile și se pot amesteca cu grăunțele. Uleiurile se pot adăuga în proporție de 2-3%. Pentru fiecare procent în plus de ulei, conținutul de energie crește cu aproximativ 1,5%. Vitaminele și medicamentele sub formă de pudră pot fi amestecate și ele cu uleiul înainte de a fi adăugate la hrană. Uleiul se întinde pe suprafața grăunțelor și este ingerat cu mare ușurință.

Amidonul și zaharurile. Aceste substanțe sunt cunoscute ca hidrați de carbon. Cerealele și semințele pot conține 40-60% amidon și 1-5% zahăr. Amândouă substanțele sunt surse importante de energie în organismul păsărilor. Amidonul este mai ușor digerabil decât zaharurile. Există diverse zaharuri, precum zaharoza, fructoza, glucoza sau lactoza. Glucoza penetrează direct vasele de sânge și este administrată prin apa de băut, ca energizant. Cantitățile mari de zahăr din hrană duc la apariția excrementelor moi.

Fibra vegetală. Această noțiune reunește mai multe substanțe nedigerabile pentru păsări, precum celuloza, hemiceluloza și lignina. Ele stimulează activitatea intestinelor, dar reduc, în cantități mari, digerabilitatea hranei. Hrana bogată în fibră poate fi administrată în cantități mari fără a duce la îngrășarea porumbeilor. Intestinele porumbeilor sunt scurte și permit consumul de hrană săracă în fibră, cu o valoare energetică ridicată.

Transformările suferite de substanțele nutritive

După digestie, toți hidrații de carbon și unele grăsimi se transformă în glucoză, depozitată în ficat sub formă de glicogen și eliberată în sânge, în funcție de nevoile

organismului. Sângele are, astfel, întotdeauna un conținut de 0,15% glicogen, mai mare decât la mamifere, unde această proporție este de 0,1%. Poate că acesta este secretul rezistenței porumbeilor la zborul pe distanțe lungi.

Minerale și oligoelemente

Mineralele sunt anumite săruri de calciu, fosfor, sodiu, potasiu sau magneziu. Ele sunt indispensabile în formarea scheletului, ca și în osmoza celulelor sau pentru transformarea altor substanțe. În hrana obișnuită lipsesc, deseori, cantitățile corespunzătoare de calciu, fosfor și sodiu, ele trebuind adăugate ca suplimente nutritive. Există mai mult de zece oligoelemente indispensabile vieții. Majoritatea se găsesc în cantități suficiente în hrană. Altele, precum fierul, cuprul, manganul, iodul și seleniul, trebuie adăugate, sub formă de săruri, la hrana păsărilor.

Fierul și cuprul alcătuiesc globulele roșii ale sângelui. O carență poate duce la scăderea numărului acestora, ceea ce scade rezistența organismului. Vitaminele necesare sunt, de obicei, prezente în hrană, însă atunci când păsările depun ouă sau zboară un timp îndelungat, ele trebuie suplimentate în hrană sau în apa de băut.

Unele vitamine sunt solubile în grăsime, iar celelalte în apă. Dintre cele solubile în grăsime, enumerăm vitaminele A, D_3, E și K_3, solubile în apă sunt vitaminele B_1, B_2, B_6, B_{12}, acidul nicotinic, acidul pantotenic, acidul folic, biotina, cholina și vitamina C. Administrarea de hrană presată vitaminizată este suficientă pentru acoperirea necesarului păsărilor noastre.

Hrănirea practică a porumbeilor

În funcție de anotimp și de numeroși alți factori, compoziția hranei poate varia. Perechile reproducătoare primesc în perioada de înmulțire o hrană specială. Păsărilor tinere li se va administra alt sortiment de hrană, deoarece toți porumbeii vor primi hrana corespunzătoare

perioadei de năpârlire, iar iarna alimentele vor fi bogate în energie.

Dacă necesarul porumbeilor este acoperit în totalitate nu se poate ști sigur. Amestecurile de grăunțe conțin deseori prea puține minerale, vitamine și oligoelemente. Mulți crescători folosesc amestecuri îmbogățite cu minerale sau concentrate de vitamine introduse în hrană și în apa de băut. Oricum, este mult mai comod să utilizăm o hrană de calitate care să conțină toate elementele necesare. Se recomandă hrana presată.

Cea mai simplă formă de hrănire este administrarea de granule prefabricate, unde nu mai este necesară decât supravegherea dozajului. Sau putem realiza un amestec de 2/3 grăunțe și o treime granule pentru completare.

Când hrănirea este optimă, porumbeii se înmulțesc cu mai mult spor, puii cresc mai repede, penajul este mai strălucitor iar năpârlirea are loc fără probleme.

Când vrem să procedăm corect, trebuie să ne documentăm mai întâi asupra necesităților de substanțe nutritive ale păsărilor, trebuie să cunoaștem conținutul în nutrienți al hranei și cum valorifică porumbeii fiecare substanță. Prin hrănirea zilnică nu trebuie numai să potolim foamea păsărilor. Trebuie să le menținem sănătoase, trebuie să le permitem o reproducere și o dezvoltare fără probleme, ca și o creștere rapidă și sănătoasă a puilor. În cazul raselor zburătoare, acestea trebuie să poată zbura un timp îndelungat fără a da semne de oboseală. Amestecurile cele mai indicate de grăunțe sunt prezentate în tabelul "Amestecuri de hrană".

Administrarea de pietricele

Pe lângă micile pietricele pe care porumbeii le înghit pentru digestie, ei îngurgitează și bucățele de scoici sau melci, un supliment de calciu în alimentația lor. Există amestecuri speciale de pietricele care conțin și asemenea ingrediente. Pietricelele mici, de formă dreptunghiulară, sunt distribuite printr-un automat lung de 20 cm și lat de 14, cu pereți laterali înalți de trei centimetri. Deasupra sunt câteva sârme care împiedica așezarea porumbeilor pe automat.

Tabel de valori nutritive

În aceste tabele este indicat conținutul de diverse substanțe nutritive, minerale și aminoacizi din cele mai importante tipuri de hrană pentru porumbei.

Clasificarea amestecurilor nutritive

Amestecurile prezentate aici sunt preluate din practica obișnuită. Eliminând din alimentație, de exemplu, hrana presată și orzul în mod alternativ, vom constata că conținutul de albumină variază numai cu 1,5% și cel de energie numai cu 0,7 MJ/kg. Aceste variații nu sunt importante și sunt micșorate și mai mult de consumul diferențiat de alimente, în sensul că porumbeii vor consuma mai puțin dintr-o hrană cu conținut mare de energie și viceversa.

În ultimele decenii, cele mai bune rezultate s-au obținut folosind o hrană cu conținut de 14-14,5% albumină. Crescătorii de rase mai grele au stabilit că pentru aceste păsări, o proporție de 15-16% este și mai potrivită. Hrana de iarnă nu ar trebui să conțină mai mult de 13,2% albumină, în timp ce în perioada năpârlirii, când se formează penele noi, cantitatea de albumină trebuie crescută. Celelalte substanțe nutritive sunt conținute în mod egal de diferite alimente, proporțiile într-un amestec fiind stabilite mai mult în funcție de preferințele porumbeilor, constatate de-a lungul deceniilor. Există crescători care își hrănesc păsările pe timpul iernii numai cu orz. Acest mod de hrănire poate dăuna stării de sănătate și rezistenței porumbeilor, așadar nu este deloc recomandabil.

Toate combinațiile de grăunțe folosite au un conținut mult prea scăzut de calciu, fosfor, sodiu, aminoacizi precum metionină, cistină, lizină și de vitamine. În natură, porumbeii consumă deseori insecte, melci, viermi și multă hrană verde; rareori se întâmplă, însă, ca necesarul lor să fie pe deplin acoperit.

Crescătorii conștiincioși vor încerca să se apropie de amestecul ideal de hrană. Porumbeii lor primesc suficiente minerale, salată verde tăiată mărunt, adaosuri de vitamine prin apa de băut. Însă o hrănire optimă nu poate fi garantată niciodată.

Conținutul nutritiv și energetic al componentelor hranei porumbeilor

în%	apă	reziduuri	protide	lipide	materie uscată	extras fără azotați	amidon	glucide	conținut caloric
grâu	13,0	1,8	11,4	1,8	2,5	69,5	57,2	3,3	12,3
orz	13,0	2,5	10,2	1,9	4,7	67,7	52,7	2,4	11,3
porumb	15,5	2,4	9,4	4,1	2,4	67,1	63,3	1,4	13,6
ovăz	11,3	2,9	12,0	4,7	9,5	59,6	38,6	1,6	10,1
ovăz decorticat	12,0	2,1	13,9	5,9	2,5	63,6	53,5	1,4	13,5
grăunțe	13,0	1,7	10,5	2,9	1,9	70,0	50,2	1,0	11,1
Dari	11,7	5,3	8,6	2,2	8,7	63,5	56,5	5,3	15,8
orez brut	12,0	1,7	8,0	4,1	3,8	70,4	62,0	4,1	14,6
orez decorticat	15,0	3,0	22,2	1,2	5,8	52,8	42,2	5,7	12,3
mazăre	12,0	3,2	29,1	1,6	5,7	48,4	28,4	3,7	10,3
măzăriche	13,2	3,6	26,9	1,2	7,7	47,4	45,2	3,4	12,6
fasole	10,0	3,3	22,0	30,0	30,0	4,7	1,5	2,2	14,2
semințe Cardi	10,0	4,7	22,3	40,8	7,7	14,5	0,2	7,8	12,1
semințe de rapiță	5,2	2,4	28,0	47,8	3,5	12,3	0,0	1,8	16,5
arahidedecojite	12,0	4,6	35,5	17,6	5,2	25,1	4,7	6,7	13,6
soia	12,0	2,9	16,8	31,5	21,4	15,4	0	0	14,3
semințe de floarea soarelui decojite	1,0	0	0	99,0	0	0	0	0	36,3
untdelemn	12,0	4,3	21,8	32,1	6,3	23,5	0	3,2	17,6
semințe de in	12,0	2,9	11,4	4,0	4,5	65,2	51,9	0,7	13,4

Conținutul de substanțe minerale și de aminoacizi

în %	Calciu	Phosphor	Natrium	Methionin	Lysin	Methionină și Cystină
grâu	0,09	0,35	0,02	0,18	0,30	0,43
orz	0,08	0,38	0,02	0,16	0,36	0,28
porumb	0,03	0,36	0,01	0,17	0,24	0,36
ovăz	0,15	0,35	0,03	0,18	0,44	0,49
ovăz decorticat	0,06	0,37	0,02	0,22	0,60	0,66
grăunțe	0,10	0,27	0,03	0,19	0,22	0,38
Dari	0,04	0,12	0,01	0,10	0,31	0,22
orez brut	0,02	0,18	0,01	0,20	0,17	0,48
orez decorticat	0,08	0,42	0,02	0,23	0,16	0,57
mazăre	0,14	0,45	0,02	0,40	0,19	0,62
măzăriche	0,14	0,40	0,01	0,21	1,68	0,53
fasole	0,09	0,28	0,02	1,13	1,04	1,88
semințe Cardi	0,40	0,65	0,01	0,42	1,20	0,08
semințe de rapiță	0,07	0,41	0,01	0,34	0,98	0,93
arahide	0,28	0,57	0,04	0,53	2,24	1,06
decojite						
soia						
semințe de floarea soarelui decojite	0,20	0,40	0,02	0,35	0,57	0,67
untdelemn	0,28	0,47	0,01	0,39	0,56	0,51
semințe de in	0,27	0,52	0,08	0,44	0,83	0,79
mei	0,03	0,29	0,01	0,22	0,16	0,44

Conținutul de energie, aminoacizi, substanțe minerale și nutritive al diverselor componente ale hranei porumbeilor

în %	hrana pentru creștere	hrana de năpârlire	grăunțe pentru perioada de creștere	hrana pentru perioada de năpârlire	orz	hrana concentrată principală	hrana presată de completare
grâu	16	22	28	27		37	40
orz	30	5		11	100		
porumb	21	27		19		22	
ovăz decorticat		3					
grâu roșu	5	8	22	11			11
Dari alb	5	5	22			10	
mazăre galbenă	7	10	8	12			
mazăre verde	6	8	7	8			
mazăre maro	5	5		5			
măzăriche		7	10	7			
fasole	5					22	40
soia						3	3
ulei comestibil						1,7	2,6
calciu carbonic						1,0	2,0
calciu fosforic						0,3	0,4
sare mare						1,0	1,0
adaos de vitamine							

conținutul în %	100	100	100	100	100	100	100
apă	12,7	12,6	12,7	12,6	12,0	11,8	11,5
reziduuri	2,4	2,4	2,2	2,4	2,5	5,4	7,7
protide	13,2	14,5	14,3	14,7	10,2	18,9	23,8
lipide	2,5	2,5	2,2	2,2	1,9	5,0	4,5
fibră	3,9	3,5	3,2	3,7	4,7	3,4	3,5
materie fără azot	65,5	64,5	65,4	64,4	68,7	55,5	49,0
Amidon	53,0	52,1	49,0	51,3	52,7	52,0	50,0
glucide	2,8	3,0	2,8	3,2	2,4	4,0	4,7
Ca	0,08	0,07	0,09	0,08	0,08	1,0	1,60
P	0,37	0,37	0,33	0,37	0,38	0,57	0,78
Na	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,14	0,18
Lysin	0,18	0,18	0,21	0,20	0,16	0,27	0,34
Methionin	0,60	0,69	0,62	0,63	0,36	0,94	1,26
și Cystin	0,38	0,45	0,44	0,44	0,28	0,60	0,74
MJ/kg	12,0	12,2	11,5	12,0	11,0	14,4	14,2

Hrana presată oferă posibilitatea unei alimentații corecte

De câteva decenii, pe piață există granule de hrană prefabricată pentru porumbei. Bineînțeles că nu toate rețetele existente sunt deosebit de bune. O hrană granulată care conține toate substanțele nutritive, minerale, oligoelemente și vitamine în cantitățile necesare este ideală pentru organismul porumbeilor.

Hrana verde nu este neapărat necesară pentru o alimentație sănătoasă, atunci când hrana prefabricată conține deja suficiente vitamine. De asemenea, administrarea de pietricele și bucăți de melci sau scoici nu mai este nici ea indispensabilă, deși, în general, este recomandată pentru că porumbeilor le place să ciugulească pietricele din instinct, ca și să consume frunze de salată sau alte verdețuri.

Administrarea de vitamine pe perioade scurte nu este prea utilă, deoarece organismul are nevoie de ele în mod constant. Numai cele solubile în grăsime, anume vitaminele A, D, E și K, pot fi depozitate în corp. Celelalte, de exemplu vitaminele B, sunt eliminate deseori din corp înainte de a putea fi valorificate total. Hrana presată este de obicei vitaminizată, astfel încât substanțele cele mai necesare intră în organism în mod curent. Porumbeii devin mai rezistenți la infecții și dau un randament mai bun.

Este foarte important că porumbeii hrăniți corespunzător îmbătrânesc mai greu și se împerechează cu mai mult succes până la vârste mai înaintate. Astfel, porumbeii de valoare își pot transmite materialul genetic mai departe.

Granulele de hrană prefabricată trebuie să aibă o culoare deschisă, pentru a părea mai atrăgătoare porumbeilor. Cele întunecate la culoare nu sunt consumate cu poftă decât atunci când nu există hrană mai deschisă. Animalele nu se hrănesc în funcție de conținutul în substanțe nutritive, ci în funcție de preferințele lor subiective. Hrana granulată poate conține și medicamente împotriva anumitor afecțiuni frecvente, cum ar fi coccidioza sau trihomoniaza. Acestea pot fi achiziționate

liber, dar unele necesită recomandarea unui veterinar. Ele sunt o metodă foarte simplă de a combate aceste boli.

Hrănirea combinată

Granulele prefabricate pot înlocui în totalitate celelalte feluri de hrană. Pentru rasele mici, granulația lor trebuie să fie mică, de 1,8-2,5 mm. Rețetele sunt astfel concepute, încât granulele să fie tari și să nu se fărâme în ambalaj, dar acest fapt este inevitabil uneori.

Hrana prefabricată poate fi amestecată cu grăunțele tradiționale. Pentru fiecare animal, de exemplu, se pot adăuga zilnic 10 g de grăunțe, adică o treime din rația zilnică obișnuită.

Completarea hranei

Anumite tipuri de hrană prefabricată sunt concepute special pentru a completa alimentația porumbeilor. Conținutul lor de albumină, minerale, oligoelemente, aminoacizi și vitamine este mult mai ridicat, așadar 10 g de astfel de granule zilnic sunt suficiente pentru un porumbel, completând necesarul de astfel de substanțe. Astfel, alimentația devine mai sănătoasă și mai economică.

Cantitățile trebuie măsurate astfel, încât păsările să nu lase multă hrană neconsumată. În cazul părinților care își hrănesc puii, utilizarea hranei presate nu prezintă probleme. Totuși, experiența acumulată de-a lungul deceniilor sugerează evitarea hranei cu conținut mare de fibră și valoare energetică scăzută. Intestinele porumbeilor sunt relativ scurte și proiectate pentru valorificarea hranei cu conținut mare de energie. Numai în perioada de după năpârlire se poate introduce hrana cu multă fibră, pentru a se evita îngrășarea.

Hrănirea de iarnă

O rețetă tipică pentru hrana administrată pe timp de iarnă, din noiembrie până la începutul perioadei de reproducere, poate arăta astfel:

Exemplu de hrană de iarnă

		Albumină %	Conținut de energie MJ/kg
21 %	porumb cu bobul mic (Cinquantino-Mais)	9,4	13,6
5%	Dari alb	10,5	11,1
5 %	Milocorn roșu	10,5	11,1
16%	grâu galben deschis	11,4	12,3
7%	mazăre rotundă galbenă	22,2	12,3
6%	mazăre rotundă verde	22,2	12,3
5%	mazăre maro	22,2	12,3
5%	fasole mică de câmp	26,9	12,6
30%	orz greu	10,2	11,3
100%	conținut	13,6	12,7

Acest amestec conține suficientă albumină și energie pentru a menține o stare bună a păsărilor pe timp de iarnă.

Amestecuri de grăunțe

Unele amestecuri sunt alcătuite din tipuri foarte variate de semințe, în special cele de dimensiuni mici, consumate cu mare plăcere de porumbei. Ele sunt administrate în urma eforturilor mari, de exemplu după concursurile de zbor. Pe lângă semințe mici, aceste amestecuri mai conțin cereale curățate de coajă, de exemplu orz, ovăz, orez sau floarea-soarelui. Cele mai importante componente sunt indicate în tabelul de valori nutritive.

Se consideră că aceste amestecuri, asemănătoare cu cele pentru păsări de apartament, ar fi deosebit de hrănitoare, ar stimula apetitul sexual al porumbeilor și le-ar întări organismul pentru eforturi susținute precum zborul îndelungat. Este vorba însă numai de o impresie, pentru că aceste amestecuri duc doar la consumul mai mare de hrană, ceea ce bineînțeles că sporește rezervele de energie

ale organismului, fenomen care apare și în cazul altor tipuri de hrană.

Consumul de apă

Cine își supraveghează zilnic păsările va observa că necesarul lor de apă variază foarte mult în funcție de anotimp. Iarna, când este frig, păsările consumă foarte puțină apă, în timp ce vara cantitatea crește considerabil. Această variație depinde de cantitatea de apă eliminată prin respirație, și în mai mică măsură de cea elminiată prin excremente. Apa prezentă în organism nu este preluată numai în mod direct. Dacă un porumbel consumă 35 g de hrană pe zi și aceasta conține în jur de 14% albumină, 60% carbohidrați, 5% zahăr și 4% grăsime, rezultă un consum de 4,2 g albumină, 18 g carbohidrați, 1,75 g zahăr și 1,4 g grăsime. Când toate aceste substanțe nutritive sunt oxidate în corp, se eliberează cantitățile de apă indicate în tabel.

Prin oxidarea substanțelor nutritive rezultă apă și energie în următoarele cantități

	apă g	energie cal.
1 g protide	0,47	3,8
1 g amidon	0,60	4,1
1 g glucid	0,60	4,1
1 g lipide	1,07	9,4
Rezultă pe zi:		
- din protide	1,96	15,96
- din amidon	10,80	73,80
- din glucide	1,05	7,18
- din lipide	1,50	13,16
Total	15,31	110,10

Pentru că digestia nu este totală, iar substanțele nu pot fi oxidate complet, putem presupune că din 35 grame de hrană rezultă în jur de 12-15 g apă și 100 calorii. Cantitatea de apă produsă este considerabilă, dat fiind că, la 20°C, un porumbel consumă în jur de 60-70 grame de apă. Așadar 20% din totalul de apă valorificat este produs în propriul organism.

Umiditatea la diverse temperaturi ale aerului

Temperatura °C	Gradul de saturare maxim în grame de apă/m^3 de aer
0	4,8
5	6,8
10	9,4
15	12,8
20	17,3
25	23,1
30	30,3
35	39,6
40	51,1

Porumbeii expiră aer îmbibat cu apă din plămâni, în jur de 50 grame la fiecare m^3 de aer. Aerul inspirat, la o umiditate relativă de 80% și 20°C, conține în jur de 14 g apă/m^3. Un porumbel respiră, în medie, 250 litri de aer zilnic. Sub aceste condiții, diferența dintre cantitatea de apă din aerul expirat și cel inspirat este de circa 10 g. Restul apei eliminate se pierde prin excremente și prin piele.

Necesarul de oxigen pentru organism

Substanța nutritivă	Necesarul de oxigen în moli	O_2 în g
1g proteine	0,04269	0,683
1g grăsime	0,08985	1,438
1g hidrați de carbon	0,03700	0,592
1 g glucide	0,3506	0,561

Tabelul arată câtă umezeală poate fi preluată de aerul înconjurător din respirația porumbeilor și din excremente. Aerul proaspăt și curat este necesar, deoarece saturarea lui cu umezeală poate duce la îmbolnăviri grave ale căilor respiratorii. De asemenea, menținerea igienei este indispensabilă.

Consumul de oxigen

După cum indică tabelul, dacă un porumbel consumă 35 g de hrană pe zi – așadar 4,2 g albumină, 18 g carbohidrați, 1,75 g zahăr și 1,4 g grăsimi – el necesită, pentru oxidare și valorificarea energiei, în jur de 1,9 moli de oxigen.

Așadar, dacă oxidarea ar fi totală, porumbelul ar necesita zilnic 1,9 moli sau 42 litri de oxigen. Pentru că ea nu este deplină, totuși, putem lua în calcul doar 40 litri. Într-un metru cub de aer se găsesc aproximativ 200 litri de oxigen, așadar un porumbel necesită, în funcție de activitate, aproximativ 10 litri de aer pe oră.

Alte cercetări au scos la iveală un necesar de 30 litri de oxigen pe zi, ajungând la 27,5 litri de aer pe oră. Dacă din aerul respirat se asimilează doar o parte din totalul de oxigen, la 2500 de respirații pe oră, cantitatea preluată ar fi de 10 ml aer pentru fiecare respirație. Această cantitate este mult prea mare. Conform cercetărilor, porumbeii inspiră aproximativ 4 ml aer într-o secundă jumătate. Sunt necesare, însă, studii mai exacte asupra acestor activități fiziologice simple, dar vitale. Așa ar fi posibilă calcularea necesarului de aer pentru bunăstarea unui număr mare de porumbei. Deseori, aerul din adăposturile închise este prea încărcat cu umezeală pe timp de iarnă și, astfel, nesănătos pentru păsări.

Anul de reproducere

Pentru a proceda corect, este necesar să luăm anumite măsuri în anumite perioade ale anului. De aceea trebuie să descriem cursul unui an întreg. Cea mai liniștită perioadă este luna februarie, după sezonul expozițiilor și înainte de cel de reproducere.

Februarie – perioada de odihnă

Efectivul este atent selectat, alegându-se păsările care se vor înmulți în sezonul viitor. Acum se vor aduce și păsări noi. Din decembrie sau ianuarie s-a efectuat deja separarea pe sexe. Deseori, în februarie este frig, dar porumbeii suportă bine gerul când se respectă anumite condiții:

Adăpostul primește suficient aer curat, fără să fie însă curent. Orice deschizătură trebuie astupată.

Nu trebuie să existe suprafețe metalice; acestea trebuie evitate când proiectăm adăpostul.

Când reproducerea începe în martie, este vremea să facem pregătirile necesare.

Acum va avea loc vaccinarea tuturor păsărilor împotriva paramyxovirozei. Aceasta trebuie realizată de către un veterinar. Pentru porumbeii noștri se recomandă folosirea unui vaccin al cărui efect să dureze un an, ca să nu fie nevoie să repetăm vaccinarea.

Este și perioada potrivită pentru o analiză coprologică; în excremente se caută dovezi ale prezenței salmonelei, coccidiilor sau viermilor. Dacă acestea apar, se va trece imediat la faza tratamentului prin apa de băut. O analiză ulterioară va arăta dacă tratamentul a fost sau nu eficient.

Pentru a nu pierde păsări valoroase, se va face un tratament prin apa de băut împotriva trichomonadelor.

Cuibul nr.	Numărul de pe inelele genitorilor	Data depunerii celui de-al doilea ou	Numărul de pe inelele puilor	Cuibul nr.	Numărul de pe inelele genitorilor	Data depunerii celui de-al doilea ou	Numărul de pe inelele puilor
1	Masculul	14.3.	521–522	6	Masculul	17.3.	511
	CB-96-842	6.5.	529–530		CB-96-851	7.5.	540–541
	Femela	28.6.	547		Femela	6.7.	554–555
	RF-95-142	21.8.	564–565		CB-96-849	24.8.	569
2	Masculul	14.3.	523–524	7	Masculul	16.3.	505–506
	CB-96-824	9.5.	532–533		GA-93-196	11.5.	531
	Femela	4.7.	551		Femela	10.7.	561
	CB-96-831				CB-96-878		
3	Masculul	13.3.	525–526	8	Masculul	14.3.	512–513
	DH-94-324	10.5.	534		CB-96-831	12.5.	537
	Femela	3.7.	552		Femela	6.7.	559
	RF-95-137				DH-94-311	17.8.	567–568
4	Masculul	13.3.	516–517	9	Masculul	13.3.	518–520
	RF-95-144	7.5.	527–528		GA-93-191	6.5.	542
	Femela	1.7.	549–550		Femela	5.7.	545–546
	RF-95-147	11.8.	562–563		CB-96-852		
5	Masculul	17.3.	519	10	Masculul	28.3.	423
	CB-96-827	8.5.	538–539		CB-96-367	27.4.	557–558
	Femela				Femela	6.6.	424–425
	CB-96-818				EH-96-117		

Pentru a stimula apetitul sexual al porumbeilor, adăpostul va primi lumină 14 ore pe zi. Se va realiza planul de reproducere, apoi fiecărei perechi i se va atribui o celulă de cuibărit, de preferință cea pe care a ocupat-o și în anii trecuți.

Porumbeii foarte agresivi nu vor primi celule de cuibărit la nivelul podelei, pentru că vor încerca să-i alunge pe toți ceilalți de pe podea. Porumbeii preferă oricum celulele superioare.

Ca hrană, porumbeii primesc furaje pentru iarnă după cum am arătat în capitolul referitor la modul lor de alimentare. Pietriș pentru ciugulit trebuie să existe în permanență în adăpost. Dacă apa de băut îngheață, trebuie să o schimbăm de două ori pe zi. Pentru aceasta trebuie să știm că porumbeii se adapă după fiecare masă. Este mai comod ca apa să fie încălzită electric atunci când avem la dispoziție o sursă de curent. Se consumă exact atâta curent cât este necesar pentru ca apa să nu înghețe. Adăpostul va fi curățat zilnic ceea ce nu necesită prea mult efort, deoarece defecația în acest anotimp nu este prea mare. Dacă excrementele îngheață, se pot lăsă acolo dar vor fi imediat îndepărtate când temperaturile cresc.

Martie - luna împerecherii

Mulți crescători își împerechează porumbeii în prima jumătate a lunii martie. Influența luminii zilei este acum atât de puternică, încât porumbeii au devenit receptivi. Împerecherea se realizeaza cel mai bine în după-amiezile târzii, fiindcă păsările mai temătoare se pot obișnui în întunericul serii cu partenerii lor. Dacă o pereche "nu se înțelege", păsările nu se mușcă și nu se rănesc în timpul nopții.

În timpul împerecherii trebuie observat comportamentul fiecărei perechi. Dacă porumbelul stă cu coada în jos peste porumbiță iar aceasta se ghemuiește, între cei doi parteneri este armonie. Dacă porumbelul stă în cuib iar partenera îl mângâie ușor pe cap, la această pereche este prezentă dorința de a cloci.

Pentru tinerele porumbițe, noile cuști precum și noi lor parteneri sunt elemente străine și neobișnuite. Uneori, în primele ore, ele refuză. Dacă devin receptive, această stare nu durează mult.

Fiecare pereche este aprovizionată în cușca sa cu hrană și apă. După o zi, perechea s-a obișnuit cu cușca sa. Pereche după pereche vor ieși din cuștile lor. Dacă porumbeii aleg cuști străine sau dacă își aleg alt partener, acele păsări trebuie iarăși închise împreună cu partenerii lor. Astfel se creează perechile.

De-abia după o săptămână se pune material pentru construrea cuibului în adăpost. Porumbeii se reped de mai multe ori și, neobosiți, poartă pai cu pai pentru a construi femelei cuibul.

În 30 de zile după împerechere, eclozează primii pui. Dintr-a zecea până într-a cincisprezecea zi de la împerechere, porumbița depune ouăle. Fiindcă este încă destul de frig, femelele stau ghemuite în cuiburile lor. În primele zile, ele nu se lasă cu plăcere înlocuite de partenerii lor. Porumbeii clocesc în locul femelelor 4 până la 6 ore pe zi. După clocit, porumbeii își protejează cuiburile de intruși.

Aprilie - luna creșterii puilor

Dacă nu s-a întâmplat deja să fie procurate inele, acestea trebuie procurate, numerele lor controlate și lista puilor pregătită.

Aprilie este luna apariției primilor pui. De jur împrejur, în adăpost, sunt împrăștiate coji de ouă. Ouăle clocite din care eclozează puii sunt înlăturate .

Dacă două perechi au doar câte un pui, asemănător, se așteaptă să fie marcați și apoi ambii pui sunt puși la o singură pereche. Cealaltă pereche poate să treacă la următoarea serie de pui.

După marcare, fiecare animal va purta propiul său număr pe listă. Astfel vor fi evitate confuziile.

Podelele tari ale coliviilor vor fi acoperite cu hârtie și, de îndată ce excrementele puilor cad pe ele, foliile vor fi

schimbate zilnic. Excrementele trebuie să fie tari. Cele moi dovedesc prezența paraziților intestinali. Doar prin analiza coprologică se va ști despre ce paraziți este vorba. Împotriva tuturor infecțiilor există medicamente eficiente.

În cea de-a doua jumătate a lunii, animalele adulte își încep zborurile în aer liber. În nici un caz, porumbeii care au cuibărit pe acoperiș nu vor fi alungați. Bucuria zborului sporește de la zi la zi. Dacă în această perioadă este pierdut un porumbel adult, puii vor fi crescuți de celălalt părinte. O dată cu creșterea temperaturilor, crește și plăcerea păsărilor de a se scălda. Baia săptămânală a păsărilor trebuie respectată. Le place să stea pe acoperiș pentru a-și usca penele. Astfel, insectele care trăiesc în penajul lor, nu se mai pot dezvolta.

La sfârșitul lunii crește consumul de hrană și defecația deoarece puii intră în faza principală a creșterii lor.

Mai –înțărcarea puilor

De la sfârșitul lui aprilie până la începutul lui mai, puii devin apți de împerechere. În această perioadă trebuie să li se ofere un supliment de hrană. Ei vor căuta, curioși, în hrănitoare și vor ciuguli grăunțele. Când se formează aripile inferioare a sosit timpul înțărcării puilor. Puii cu un colorit deficitar vor fi eliminați. Ei au ajuns la mărimea potrivită pentru taiere. Trebuie sa fim atenți când îi tăiem, deoarece pielea este subțire și se poate sfâșia ușor.

Restul puilor vor fi mutați în adăpostul special destinat păsărilor tinere unde se vor obișnui să trăiască independent de genitorii lor. Dacă unii pui au un colorit deficitar, nu înseamnă că trebuie să le împiedicăm genitorii să se mai înmulțească, deoarece alte combinații ar putea duce la alte rezultate, mai bune.

O dată cu sosirea primăverii și o dată cu încălzirea vremii, porumbeii devin din ce în ce mai tonici., chiar zburdalnici. Bătăile între porumbei sunt frecvente. Porumbeilor le place zborul în libertate. În aer liber se observă la ei bucuria vieții.Ținuta în zbor cum ar fi durata

zborului, înălțimea zborului, frecvența zborurilor și acrobatica diferă de la rasă la rasă.

În aceste zile apar primele pene mari ale aripilor. Adăpostul trebuie curățat zilnic.

Puii cei mai mari ca vârstă încep să descrie cercuri largi în zborul lor. Este timpul ca acești porumbei foarte tineri să fie formați. Dacă sunt eliberați fără să fie hrăniți, ei se vor obișnui sa revină negreșit, după zbor, la porumbar. Cine nu revine, trebuie sa sară peste o masă. Și tinerele păsări încep să năpârlească. La unele rase, năpârlitul aduce schimbarea culorii penajului. Dacă această schimbare este nefastă, acele pasări nu mai merită să mai fie crescute.

Iunie – păsările tinere se dezvoltă

În iunie avem efectivul cel mai numeros deoarece la sfârșitul acestei luni este cel de-al doilea sezon de clocit. Rata înmulțirii porumbeilor este atât de mare, încât numai printr-o selecție foarte atentă se poate evita suprapopularea. Se vor compara exemplarele între ele ca și păsările tinere cu cele bătrâne. Acestea din urmă, dacă nu mai îndeplinesc criteriile de calitate, trebuie să dispară. Se poate renunța și la porumbeii adulți cu calități deosebite ai căror pui nu sunt pe măsura așteptărilor.

La prima împerechere, porumbeii foarte tineri aruncă cea de-a doua și cea de-a treia până remigă. Cam din trei în trei săptămâni cad următoarele pene, de la interior spre exterior.

Controlul sănătății puilor se face prin observarea zilnică a acestora. Dacă un pui nu ajunge imediat pentru a se hrăni împreună cu ceilalți sau părăsește stolul în zbor, el trebuie analizat îndeaproape. De cele mai multe ori această atitudine trădează o boală intestinală. Ar putea fi vorba despre existenta unor agenți patogeni precum coccidiile sau hexamiții. Alteori pot fi de vină infecții colibacteriene care pot induce o stare de apatie iar inflamația intestinală va avea ca rezultat o diaree

periculoasă. La indicația medicului veterinar se poate face cură cu medicamente dizolvate în apa de băut. Astfel se va putea păstra sănătatea întregului efectiv de animale. Micoplasmele se transmit prin secrețiile nazale contaminate, pe cale aeriană. Se îmbolnăvesc numai acele păsări care au o imunitate scăzută. Tineretul este mai vulnerabil. Porumbeii pot fi purtători de micoplasme, fără, însă, să manifeste semne de boală. Agenții patogeni latenți slăbesc rezistența organismului păsărilor foarte tinere. O dată stabilit diagnosticul, medicul va introduce un tratament cu antibiotice.

Toți porumbeii trebuie să aibă posibilitatea de a se îmbăia săptămânal. Apoi ei se vor usca în razele calde ale soarelui și își vor curăța penele cu ciocul.

La o lună dupa înțărcare, porumbeii își schimbă vocea.Piuitul se transformă, căpătând o sonoritate mai gravă. Aleargă în cerc și încearcă să se ciugulească între ei.

Iulie – apariția ultimilor pui

În cea de-a doua jumătate a lunii iulie eclozează a treia serie de pui. Aceștia cresc pe vreme caldă. Părinții lor nu se mai grăbesc să pregătească următorul sezon de ouat. Păsările care vin pe lume târziu nu vor mai năpârli până la începutul sezonului expozițional. De acest lucru se ține cont numai în cazul în care se urmărește obținerea de păsări de rasă cu rezultate excepționale.

Pentru porumbeii cursieri, aceasta este perioada cea mai favorabilă. Pe vreme bună, ei parcurg mari distanțe și fac acrobații în aer.

Porumbeii tineri sunt zburători foarte plini de zel. Se rostogolesc, fac tumbe se întrec în zborurile lungi.

Cei care zboară la mari înălțimi, se văd de jos doar de mărimea unui țânțar.

Zburătorii de fond pot rămâne în aer 15 sau chiar mai multe ore. Pentru antrenament sunt lăsați afară numai după-amiaza spre seară. De-abia în ziua competiției încep zborul la răsăritul soarelui. Porumbeii se învârt în cerc

minute în șir, revin pe acoperișul porumbarului și de-abia apoi se lansează în zbor.

Anual, toți porumbeii trebuie vaccinați împotriva paramixovirușilor. Până vara următoare, ei vor fi, astfel protejați.

August – începutul năpârlirii intensive

Deși apetitul sexual este încă prezent în august, porumbeii ar trebui să se odihnească. Astfel, perioada de împerechere poate fi încheiată înlocuind ouăle adevărate cu ouă de gips.Porumbeii clocesc totuși. Apoi, ei sunt despărțiți în funcție de sex.

După câteva zile, animalele intră într-o perioadă de năpârlire masivă. Uneori, capul devine cu totul chel iar penele cad de pe toate părțile corpului. Apetitul sexual scade. Dacă porumbeii sunt lăsați, totuși, în voia lor, atunci ei se vor înmulți in continuare.

Există porumbei care se învârtesc de parcă ar fi bolnavi; este vorba numai despre năpârlirea care determină acest mod de manifestare. Apoi, porumbeii agitați se mai liniștesc. Porumbarul se umple de pene de toate mărimile. Aceste pene pot fi îndepărtate rapid cu aspiratorul. Hrana porumbeilor este îmbogățită cu proteine pentru formarea albușului precum și a aminoacizilor necesari în formarea penelor. De aceea, amestecul de grăunțe va fi îmbogățit cu circa 13,5-14% proteină pură sau o hrană specială pentru perioada năpârlirii, sub formă de granule. Porumbeii care năpârlesc, nu mai suferă nici de lipsă de vitamine nici de lipsă de substanțe minerale. Ei trebuie hrăniți suficient.

În timpul năpârlirii, unii porumbei pot avea o proastă dispoziție, ceea ce este firesc. Această perioadă trece repede. O dată cu apariția noilor pene, penajul lor capătă o nouă strălucire. El trebuie să fie bine îngrijit , deoarece trebuie să fie păstrat un an întreg.

Septembrie – pregătirea pentru perioada expozițiilor

Porumbeii adulți sănătoși și cei care au scos primul rând de pui au trecut și de perioada năpârlitului. Penajul lor s-a înnoit. Dacă efectivul este prea mare, el trebuie bine selectat. Dacă, după năpârlire, unele păsări nu au forme, culori și desene suficient de dezvoltate, atunci trebuie să renunțăm la ele dacă urmărim să avem succes la expoziții și să obținem pui valoroși.

În expoziții, porumbeii trebuie să se prezinte în toată splendoarea lor în fața arbitrilor și vizitatorilor. De aceea, ei trebuie pregătiți cu câteva ore înainte sau cu o noapte înainte și așezați într-o colivie specială de expoziție pentru ca să se obișnuiască cu mediul și cu oamenii. În caz contrar se poate întâmpla ca, în timpul expoziției, porumbeii să dea mereu înapoi și să încerce să se ascundă, lipindu-se de peretele cuștii.Gușa are un rol important, deoarece, când se apropie un om de colivia păsării, aceasta trebuie să își umfle gușa cât mai tare, nerătând nici un fel de teamă. Porumbeii se pot obișnui cu condițiile de expoziție dacă sunt antrenați dinainte într-o cușcă de expoziție.

La sfârșitul sezonului de împerechere și al perioadei de năpârlire, toate adăposturile vor fi foarte bine curățate iar adăposturile vor fi pregătite pentru iarnă.

O analiză coprologică arată dacă trebuie introduse anumite cure în timpul expoziției. Excrementele pot trăda prezența agenților patogeni, ca și o atitudine mai abătută a păsărilor, penajul tocit sau picioare mai puțin lucioase. Porumbeii de expoziție trebuie sa aibă un penaj lucios și mătăsos care alunecă din mână, negii lor nazali trebuie să fie albi și lucioși iar picioarele de un roșu viu.

Pentru expoziție, anunțurile de participare trebuie să fie trimise în timp util la organizatori.

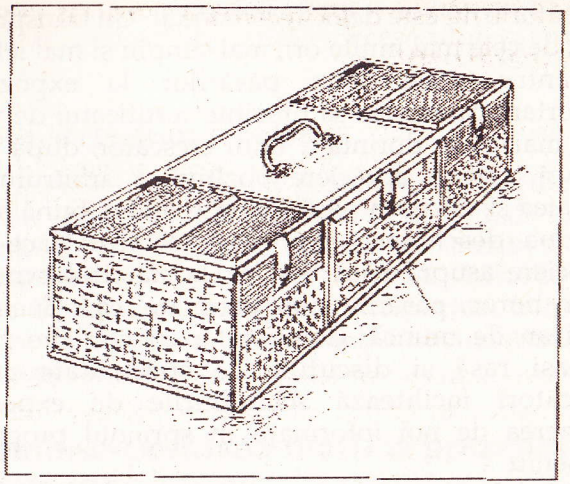

Coș cu clapă pentru transportul păsărilor

Octombrie – începe sezonul expozițiilor

La majoritatea porumbeilor antepenultimele și penultimele pene cârmuitoare au căzut. S-au format altele, noi. Animalele se prezintă în haina lor cea mai frumoasă de pene.

Toți porumbeii și porumbițele vor fi separați în funcție de sex, pentru a evita luptele de rivalitate care pot dăuna penajului și stării porumbeilor, în general. În caz contrar, dacă femelele ar intra într-o stare de agitație, ele ar mătura cu coada podeaua coliviei, ceea ce le-ar face să sufere.Puii sunt puși alături de genitorii lor. Ei pot astfel să fie mai bine observați și comparați. Păsările de expoziție vor fi pregătite în funcție de alegerea crescătorului care poate opta numai pentru păsările adulte sau și pentru pui.

Transportul se efectuează în coșuri curate cu așternut de rumeguș proaspăt. Pe distanțe mari, transportul păsărilor dintr-o crescătorie laolaltă cu acelea din altă

crescătorie nu este deloc recomandat. Un transport comun este, de cele mai multe ori, mai simplu și mai ieftin.

Pentru prezentarea păsărilor la expoziție este important ca acestea să prezinte certificatul de vaccinare. Cea mai mare dorință a unui crescător, după un an de muncă, este o apreciere pozitivă a arbitrului privind calitatea și valoarea păsărilor și o notare bună a acestora. În ziua deschiderii expoziției, arbitrul face o primă apreciere asupra păsărilor iar, la sfârșitul expoziției, cu puțin noroc, păsările sunt premiate, ca o încununare a unui an de muncă. Comparația cu celelalte păsări din aceeași rasă și discuțiile de specialitate cu ceilalți crescători facilitează schimburile de experiență și obținerea de noi informații in sprijinul progreselor în domeniu.

Porumbeii care se întorc de la o expoziție au nevoie de o îngrijire specială. Ei trebuie să fie foarte bine hrăniți și e bine să se relaxeze câteva zile dupa constrângerile din timpul expoziției.

Noiembrie – expozițiile și hibernatul

Majoritatea expozițiilor locale și regionale au loc în noiembrie și decembrie. Tot în această perioadă trebuie pregătită echipa pentru următoarea expoziție.Aceasta necesită relaxare, precizie și timp.

Porumbeilor le cad și ultimele pene ale aripilor și cozii. Năpârlitul s-a încheiat. La puii care au eclozat mai târziu, mai sunt încă 3 până la 6 pene care nu au căzut. Acestea vor cădea în primăvară.

Când vremea este rece și umedă, porumbeii sunt foarte înfometați. Ei mănâncă cu plăcere mai mult porumb și, în general, porții mai mari decât de obicei.Ca urmare, apare pericolul îngrășării. De aceea li se oferă hrană bună dar care nu îngrașă.

Zborul liber în condiții de ceață poate duce la pierderi, deoarece porumbeii se pot rătăci sau pot fi vânați ușor de prădători.

În timpul iernii e bine să li se ofere hrană cu un aport proteic sărac pentru acoperirea necesarului caloric de creștere.

Pregătirea clocitului de iarnă

La rasele grele sunt selectate perechile care trebuie să se împerecheze încă din decembrie. Acestea sunt, de regulă, formate din porumbei adulți, laureați în expoziții și de la care se așteaptă să rezulte pui valoroși. Păsările sunt amplasate într-un adăpost special, despărțite, inițial, pe sexe, iar până la momentul împerecherii beneficiază de o iluminare suplimentară.

Decembrie-perioada marilor prezentări columbofile

În decembrie au loc marile prezentări. În Germania prezentările regionale, dar și marea expoziție națională germană sunt evenimentele lunii. Toate animalele care au succes în expozițiile mai mici sunt pregătite pentru expozițiile regionale și, apoi, pentru cea națională. Fiindcă distanțele față de locul unde are loc expoziția sunt mari, transportul trebuie organizat în comun de mai mulți columbofili.

În următoarele săptămâni și luni poate fi foarte frig. Toate deschizăturile adăpostului vor fi verificate pentru ca să nu fie curent, totuși aerul proaspăt trebuie să pătrundă în adăpost. Gerul nu este dăunător. Frigul le provoacă o puternică senzație de foame și mănâncă toate grăunțele ca le sunt oferite. Pentru ca apa să nu înghețe, se pot instala încălzitoare electrice de apă.

Porumbeii pregătiți pentru clocitul de iarnă vor fi puși împreună și vor începe să se împerecheze. Dacă au suficient spațiu, nu se vor simți incomodați și își vor fecunda ouăle care vor fi clocite circa 10 zile. Păsările care clocesc stau foarte ghemuite pe ouă pentru a se încălzi și a se simți în siguranță. În ultimele zile ale anului pot ecloza primii pui din noul sezon de clocit. Dacă efectivul de

păsari este prea mare , ar trebui operată o ultimă selecție. Trebuie avut în vedere că este necesar să rămână femele și masculi în egală măsură care să formeze efectivul noului sezon de împerechere. Păsările de categoria a doua nu ar mai trebui păstrate pentru a evita perpetuarea acestora.

Ianuarie – începe năpârlirea pufului

În ianuarie, dimineața, când porumbarul este curățat în cuiburi se găsesc fulgi răspândiți peste tot. Începutul năpârlirii fulgilor este dependent de sezonul rece. El începe uneori mai devreme, alteori mai târziu și durează până în februarie.

O dată cu solstițiul din decembrie, ziua începe din nou să crească. În ciuda frigului iernii, porumbeii devin din ce în ce mai zgomotoși.

Crescătorul trebuie sa facă o planificare scrisă a tuturor etapelor înmulțirii porumbeilor. De regulă, sunt împerecheați cei mai buni porumbei cu cele mai bune porumbițe pentru a obține exemplare valoroase.

Dacă în timpul verii tot efectivul de păsări a fost vaccinat pentru o perioadă de 6 luni împotriva paramixovirozei, este necesar ca întregul efectiv să fie din nou vaccinat.

În ciuda frigului, în porumbar trebuie să pătrundă suficient aer proaspăt. Dacă podeaua este prea umedă, se presară cu pietriș fin, amestecat cu apă de var. Umezeala va fi absorbită cu aspiratorul și podeaua va rămâne uscată, dacă așternutul este înnoit la timp.

Deoarece atunci când le este frig, păsările au o senzație puternică de foame, ele pot fi ademenite cu mâncare. Curând ajung să ciugulească chiar și din palmă. Pot fi luate cu ușurință în mână iar noaptea, când se liniștesc, pot fi observate de aproape. Se poate vedea dacă furca sternală este strâmbă, dacă degetele de la picioare nu sunt oblice,dacă nu există cumva și pene malformate. Deoarece asemenea deficiențe nu sunt ereditare, ele nu ar trebui să aibă nici o influentă asupra ciclului ulterior al împerecherii. Pentru porumbeii de expozitie, acestea sunt deficiențe majore.

Bolile porumbeilor

Ca și la toate animalele domestice, și la porumbei există boli care pot fi tratate în prezent și a căror neglijare poate provoca mari pagube și numeroase pierderi. De aceea ar trebui să cunoaștem cele mai importante boli pentru a le preveni sau combate. Pentru inițiere există o bogată literatură de specialitate. Trebuie puse în relație manifestările posibile și prescrise măsurile de prevenire și combatere. Există boli infecțioase al căror agent patogen este, practic, întotdeauna prezent și, adeseori, influențează negativ nu numai tonusul și productivitatea porumbelului. Alte boli nu apar ani de zile, pentru ca să izbucnească pe neașteptate și să atace tot porumbarul. Împotriva majorității bolilor există medicamente și, împotriva anumitor boli păsările pot fi vaccinate preventiv, pentru a împiedica izbucnirea unei epizootii.

Paramixoviroza

Paramixoviroza face parte dintre bolile împotriva cărora au fost create vaccinuri. Aceasta a apărut în anul 1982 în Germania și a cauzat, în acel an, numeroase pierderi. Organizațiile columbofililor au impus obligativitatea vaccinării preventive. La fiecare expoziție, a devenit obligatorie prezentarea certificatului de vaccinare împotriva paramixovirozei. Este foarte importantă vaccinarea anuală pentru prevenirea epizootiei de paramixoviroză.

La trei zile până la trei săptămâni după o infecție, animalele neprotejate se îmbolnăvesc de rinichi. Pasărea elimină mult lichid. Apare diareea și în jurul păsării se întinde o băltoacă de excremente.

Tulburările sistemului nervos au, de asemenea, urmări nefaste. Acestea se exteriorizează printr-o răsucire a capului,de unde și incapacitatea de a ciuguli hrana sau de a face alte mișcări în porumbar, sau chiar de a-și lua zborul.

Unele animale se pot vindeca, altele sunt pierdute.

Puii proveniți din genitori vaccinați sunt suficient protejați numai în primele săptămâni de viață. În practică se obișnuiește să se vaccineze puii în perioada mai-iulie cu un vaccin bianual și toți porumbeii maturi în luna februarie cu un vaccin anual.Numai așa se poate prezenta la toate manifestările un certificat valabil de vaccinare.

Coccidioza

Fiecare crescătorie este atacată, anual, de coccidioză. Diferite sunt numai gradul de răspândire a bolii precum și măsura daunelor. Coccidioza este o boală intestinală produsă de coccidiile unicelulare (protozoare). Aproape toți porumbeii sunt purtători de coccidii. Porumbeii maturi pot dezvolta imunitate împotriva coccidiozei. Puii se îmbolnăvesc, însă, foarte ușor, fiindcă agentul patogen se înmulțește monstruos în intestinul lor. Porumbeii elimină oochiști prin fecale. Aceștia au o cochilie tare și trec printr-un proces de maturizare în afara organismului porumbelului. Cu ajutorul umezelii, căldurii și oxigenului se formează în oochiști, sporozoizi. Dacă un asemenea oochist este înghițit de un porumbel, ajunge în intestin. Sucurile gastrice desfac cochilia iar sporoizii pătrund în celulele intestinului subțire. Prin mai multe diviziuni apar din sporoizi, merozoizi care pătrund în continuare în celulele încă intacte ale intestinului.

Prin divizare multiplă, un singur sporozoit poate produce până la 2,5 milioane de merozoiți. Din merozoiți apar microgameți masculi și macrogameți femele care se unesc cu noi oochiști. Aceștia sunt din nou eliminați prin fecale. De la îngurgitarea unui oochist până la eliminarea unui nou oochist trec 4-5 zile. Mereu există pericolul unei

noi infectări prin ciugulirea de pe podea sau prin sorbitul apei murdare.

Firește că oochiștii trebuie să "beneficieze" de un mediu umed, în afara organismului animal: fecale umede, apa de băut. Această realitate îi determină pe crescători să schimbe zilnic apa de băut.

Cea de-a doua măsură de precauție constă in menținerea igienei întregului porumbar, a cărui podea trebuie curățată zilnic.

Dar cea mai importantă măsură de apărare se realizează prin întărirea imunității animalelor. În cazul unui puternic atac, digestia este afectată. Fecalele sunt moi și apoase. În celulele epiteliale ale intestinului gros pot pătrunde bacteriile patogene și pot determina infecții secundare ale intestinului.

În cazul unui atac mai puternic al coccidiilor care poate fi dovedit prin probe coprologice, este necesar tratamentul cu medicamente potrivite împotriva coccidiozei, recomandat de medicul veterinar.

Trichomonaza sau mălaiul

Și în cazul acestei boli infecțioase, aproape toți porumbeii sunt atacați. Agenții patogeni sunt mici protozoare flagelate vizibile la microscop. Lungimea lor este de circa o sutime de milimetru. Se pot mișca. În timp ce porumbeii adulți afectati nu scad în greutate, puii nu pot lupta suficient cu infecția. La cea mai mică leziune în zona faringelui, cauzată, de pildă, de vârful unui bob de grâu în timpul hrănirii, trichomonadele pătrund în piele și formează depozite alb-gălbui asemănătoare mălaiului care duc la moartea prin asfixiere a animalului Agenții patogeni se pot stabili și la cioc și în ficat.

Animalele grav afectate mor, în majoritatea cazurilor. Preventiv, fiecare crescător ar trebui să aplice de la început păsărilor sale tratamentul împotriva trichomonazei. Terapia e simplă și se realizează amestecând medicamentele în apa de băut.

Hexamitiasis-ul

Hexamitele sunt, ca și in cazul "mălaiului", protozoare flagelate. Ele sunt paraziți monocelulari care se deplasează de preferință în intestin și pot provoca puternice îmbolnăviri intestinale. De cele mai multe ori se întâlnește forma acută, mai ales la pui; aceștia sunt agitați, se umflă în pene, nu au dispoziția de a zbura. Sunt infectați și porumbeii adulți, dar atacul asupra lor nu este atât de vizibil. Totuși, deși semnele clinice sunt mai greu de recunoscut, ei slăbesc iar tonusul lor vital este redus. Mai ales în cazul cursierilor, performanțele sunt mult reduse. Infectarea se face mai ales prin hrană și prin apa de băut. Prin contactul cu animalele bolnave, apa de băut poate fi puternic contaminată cu agenții patogeni respectivi.

Deosebit de periclitați sunt puii de-abia eclozați care nu au nici un fel de imunitate impotriva acestor flagelate și care se îmbolnăvesc la câteva zile după perioada de incubare. Simptomele infectiei acute sunt fecalele apoase cu mucozități și somnolența. Porumbeii adulți năpârlesc. Este posibil un tratament medicamentos eficient și rapid. Se administrează aceleași medicamente ca și în cazul trichomonazei. Pentru a evita o infecție renală, tratamentul trebuie ținut neîntrerupt șapte zile. Se recomandă o strictă supraveghere a puilor în primele săptămâni de viață pentru ca să se ia măsuri rapide în cazul unei infecții. În cazul cursierilor și voiajorilor se vor ține sub observație și porumbeii adulți.

Salmoneloza sau paratifoza

Salmonelele sunt bacterii mobile care sunt eliminate o dată cu excrementele, saliva, laptele de gușă și cu ouăle infectate. Porumbeii însănătoșiți elimină multă vreme germenii patogeni. Prin contactul cu porumbeii străini, infectați, se transmite infecția.

Când boala izbucnește, înseamnă că organismul păsărilor a trebuit să se confrunte cu o infecție masivă. Există mai multe forme de salmoneloză. Când salmonelele ajung în tractul digestiv, pătrund în peretele intestinal și,

într-un interval de 4-5 zile, apare o puternică inflamație intestinală. Urmarea este o diaree apoasă sau mucoasă urât mirositoare, de culoare gălbuie sau verzuie care produce o băltoacă în jurul păsării bolnave.Capacitatea de digerare a hranei este grav afectată. Păsările slăbesc repede și moartea survine în câteva ore.

Când salmonelele ajung, prin peretele intestinal inflamat, în sistemul circulator, prin sânge sunt, astfel, afectate, toate organele interne. Când salmonelele se fixează pe organe, apar umflături de mărimea unor alune, galben-verzui. Porumbeii afectați sunt apatici si mor.

Dacă agenții patogeni pătrund în creier și în măduva spinării, apare forma nervoasă (cerebrală) a bolii. Nervii se inflamează, apar paralizii de diverse forme iar greutatea corporală scade.

În activitatea de control și prevenire se vor face cercetări coprologice de laborator. Dacă rezultatul cercetărilor este pozitiv, se administrează furazolidon și antibiotice la indicațiile medicului veterinar. Tratamentul poate dura peste o lună. În cazul unui atac ușor se poate face un tratament cu furazolidon și tetraciclină prin apa de băut. În cazul unor îmbolnăviri grave se vor face injecții cu antibiotice din șase în șase ore. Tratamentul prin apa de băut se realizează de două ori în cinci zile cu pauză de două zile. O data cu tratamentul se va efectua și o curățenie generală a porumbarului.

Variola porumbeilor

Această îmbolnăvire poate apărea cam din doi în doi ani. Se răspândește rapid de la porumbar la porumbar. Agenții patogeni sunt virușii. Se transmite prin contactul direct de la animal la animal prin hrană și apă precum și prin atingerea prafului infectat. Agenții patogeni intră prin pielea din jurul ochilor și ciocului. Perioada de incubare este de 4 până la 14 zile.

Dacă infecția atacă numai pielea nederanjând pofta de mâncare a animalului, boala evoluează bine și se încheie după zece zile. Dacă sunt atacate mucoasele, boala se

răspândește în faringe și laringe ducând la moartea prin asfixiere.

Porumbeii pot fi protejați împotriva unei infecții de acest gen numai prin văccinări regulate înainte de sezonul de clocit și prin vaccinarea tuturor păsărilor la începutul primăverii. Se îndepărtează cu o pensetă 3 până la 5 pene din partea de sus a coapsei. După cinci zile de la vaccinare apare o umflătură cu crustă care se vindecă după circa zece zile. Prin vaccinare, întreaga crescătorie este protejată împotriva bolii.

Micoplasmoza

Boala apare mai ales toamna. Contaminarea se face prin secrețiile nazale infestate cu micoplasme. Agenții patogeni sunt bacterii imobile. Îmbolnăvirea are loc atunci când organismul este deja slăbit de o altă boală. Maladia se transmite prin apa de băut, excremente, dispozitivele de alimentare și prin contactul direct de la animal la animal (de exemplu, prin atingerea reciprocă a ciocului.) La 7 până la 14 zile de la contaminare, porumbeii prezintă o secreție nazală, sero-mucoasă inițial , gri-murdară, chiar purulentă, mai târziu. Mucoasele cavităților nazale sunt inflamate și îngroșate. Negii nazali se colorează în gri iar respirația este greoaie, zgomotoasă, chiar sforăitoare. Sacii aerieni se pot și ei inflama. Animalului infectat i se fac mai multe injecții cu antibiotice și intregii crescătorii i se administrează, de asemenea, antibiotice prin apa de băut. Tratamentul preventiv este recomandat de medicul veterinar.

Ornitoza

Această boală este cauzată de *Chlamydia psittaci* aparținând virușilor mari. Ornitoza este o maladie gravă. Infecția are loc prin contactul cu porumbeii din celelalte adăposturi. Ea poate fi transmisă și de insecte și de oameni. Boala se manifestă prin secrețiii nazale, umflarea pleoapelor, lăcrimare intensă. Uneori, pleoapele rămân lipite iar penele de sub ochi sunt aglutinate. În majoritatea

cazurilor, conjuctivita scade în intensitate după 7-10 zile. Fiindcă este blocat canalul lacrimal, animalul lăcrimează tot timpul iar hipertofierea capului produce o puternică mâncărime. Clătirea ochilor poate reduce această iritație. Animalele grav bolnave suferă de tulburări respiratorii. Ele strănută des și își freacă insistent capul. Chlamydiile se înmulțesc mai ales în ficat, splină și măduva spinării. Aceste organe se umflă, dar nu vizibil. În forma sa cronică apare inflamația pleoapelor. Pentru că păsările bolnave elimină mari cantități de germeni, de multe ori puii sunt periclitați. Adesea mortalitatea este crescută în rândul acestora.

Ca terapie, se vor administra antibiotice prin injectare și prin apa de băut. Durata tratamentului poate fi stabilită numai de medicul veterinar. Ea se poate întinde până la 36 de zile, cu pauze. O bună îngrijire și o hrană completă sporesc simțitor puterea de rezistență a organismului în fața agenților patogeni.

Bolile parazitare

Porumbeii pot fi atacați de diverși paraziți aparținând mai multor specii. Printre viermii plați se numară teniile. Printre viermii rotunzi se numără limbricii și capilariile. Adeseori, porumbeii sunt atacați de paraziți ai căilor respiratorii.

Porumbeii parazitați sunt apatici și slăbesc. Sunt palizi, sunt însetați și indispuși. Puii atacați pot slăbi și muri.

Paraziții provin din hrană. Mult mai rău este modul în care păsările parazitate elimină, împreună cu fecalele, ouăle paraziților respectivi. Un atac parazitar poate fi stabilit prin examenul coprologic. Pot fi recunoscute, la microscop, ouăle de viermi. Atacul parazitar este legat de diaree.

Terapia antiparazitară este recomandat să fie aplicată înainte de începutul împerecherii și după împerechere dacă s-a constatat starea de toxicoză prin examenul coprologic. Se folosesc comprimate a căror dozare exactă o poate face numai medicul veterinar. În crescătorii mai mari se administrează antibiotice prin apa de băut.

Paraziți externi

Mallophaga Nitsch. Orice crescător poate observa cu ochiul liber acești paraziți externi. Dacă aripile unei păsări se țin în lumină, se pot observa paraziții externi care se hrănesc din pene și din celulele pielii. La porumbei există numai 11 specii diferite ale acestor paraziți. Unii sug și sânge. Atacul puternic neliniștește porumbeii.

Acești paraziți trăiesc constant pe porumbei. La baza penelor ei depun ouăle din care eclozează larvele care devin, apoi, paraziți maturi.

Căpușele

Mult mai greu de recunoscut sunt căpușele. Căpușele au un corp rotund cu patru picioare. Au antene și dinți mari. Există șase feluri diferite de căpușe. Căpușele roșii ale păsărilor stau ascunse și atacă porumbeii în timpul nopții pentru a le suge sângele. Căpușele penelor se fixează pe tot corpul, totuși cu preponderență pe partea de jos a penelor din coadă și a celor mari din aripi. Un atac puternic duce la căderea penelor de pe gât și spate. În timpul năpârlirii, acarienii pătrund în noile pene ale păsării. Primăvara se pot observa acarienii vărosi apăruți pe porumbeii bătrâni. Acești acarieni au picioare scurte cu ventuze. Trăiesc în pielea gazdei și pătrund până în țesutul subcutanat. Acarienii care parazitează căile respiratorii și sacii aerieni pot ajunge până la ficat și rinichi. Cel de-al treilea fel de acarieni provoacă râia (scabia). Ei trăiesc în pielea coapselor, burții și spatelui.

Combaterea paraziților externi

Anihilarea ectoparaziților este simplă dacă porumbeii sunt lăsați săptămânal să se scalde. Se umple cada specială pentru porumbei cu apă și se pune o lingură de sare de bucătărie.Ea conține un insecticid natural care ucide căpușele și ceilalți paraziți externi. Baia sărată este bine suportată de păsări. Dacă porumbeii scapă de paraziți

Agenții patogeni la porumbei

Boala	Agentul patogen	Tratamentul
Paramixoviroza	Paramixovirușii în corp	Vaccinarea tuturor păsărilor la 6 sau la 12 luni
Coccidioza	Coccidii unicelulare, mobile (protozoare) în intestin	Administrarea de coccidiostatice prin hrană sau apă
Trichomoniaza Nasturele galben	flagelate unicelulare, mobile Protozoare în gât, în ficat și în ombilic	Medicamente administrate prin apa de băut
Hexamitiaza	flagelate unicelulare, mobile (protozoare) în intestin	Medicamente administrate prin apa de băut
Salmoneloză, Paratifoză	Salmonele, bacterii mobile în intestin și corp	Furazolidon, antibiotice prin hrană și apa de băut
Pojarul porumbeilor Mycoplasmoza	viruși de pojar	se ung foliculii penelor de pe picioare cu vaccin
Guturai	bacterii imobile	antibiotice prin hrană și apa de băut și injecții
Ornitoza	Chlamydii (viruși mari)	antibiotice prin hrană și apa de băut și injecții
Viermi intestinali	Limbrici, capilariile,teniile, ascarizii	medicamente specifice prin apa de băut sau sub formă de capsule
Paraziți externi (11 specii)	Insecte și acarieni fixați in penaj	insecticide
Insecte	Păduchi, purici, ploșnițe, țânțari, miaze	insecticide
Acarieni	căpușe, căpușele roșii ale pielii, păduchele negru, păduchele tropical	insecticide

prin aceste măsuri repetate de igienă, atunci o nouă infecție masivă în noul porumbar este improbabilă, pentru că nu mai pot produce ouă și larve.

Fracturi

Porumbeii care zboară liber sunt permanent expuși la pericole, trebuind să facă față constant rezistenței aerului. Deosebit de periculoase sunt sârmele subțiri, sub tensiune care sunt observate prea târziu. Sunt posibile și rănirile, când păsările ies din stol și se pot agăța cu ghearele, din intâmplare, una pe alta.

Trebuie avute în vedere și alte feluri de răni a căror vindecare este, de cele mai multe ori, rapidă și mulțumitoare dacă se aplică un tratament adecvat recomandat de medicul veterinar.

Este important ca porumbeii răniți să fie ținuți în cuști individuale fără contact cu alți porumbei. Rănile simple sunt curățate și penele sunt înlăturate.

Fracturile trebuie să fie imobilizate în atele astfel încât ambele părți ale osului trebuie să stea în locul lor originar. Agățarea porumbelului într-un ciorap, cu picioarele atârnând, după îndreptarea și atelarea fracturii duce la vindecarea rapidă. După 12 până la 14 zile, porumbeii pot merge din nou, cu grijă, pe picioarele lor.

Fracturile nu sunt așa ușor de tratat. Medicul veterinar este acela care trebuie să prescrie tratamentul, o eventuală atelare și îngrijirea care nu este deloc simplă.

Leziunile gușii

Crescătorul este foarte înspăimântat când constată , seara, că porumbelului îi lipsește o mare parte a gușii. În cazul în care mai este prezentă o anumită porțiune din pielea gușii și din epidermă, pielea trebuie cusută de medicul veterinar. Posibilitatea de regenerare este foarte mare, asa încât rana se cicatrizează și, în interior se formează o nouă gușă. Cum crește la loc pielea gușii nu se

știe exact. Dar rana se vindecă astfel încât, după un timp nu se mai observă nimic.

Intoxicații

Intoxicațiile sunt greu de tratat. Adeseori, porumbeii aflați în câmp se intoxică cu pesticide care ajung în tractul intestinal și duc la corodarea acestuia. Spălăturile gușii cu lapte pot fi de ajutor. Timp de două-trei zile i se poate administra porumbelului intoxicat numai lapte îmbogățit cu puțină fructoză. Pasărea se poate însănătoși sau , dacă intoxicația este prea gravă, poate muri. Încercarea de a determina eliminarea pesticidelor din corpul animalului nu are sorți de reușită dacă porumbeii s-au hrănit apoi în porumbar. Se poate administra o soluție de apă cu sare (5 g la 5 l de apă), în apa de băut. O altă soluție este alimentarea cu concentrate cu un aport nutrițional complet, în special în substanțe minerale. Pericolul îngurgitării de pesticide și insecticide atât de toxice se reduce mult. Îmbolnăvirea din cauza grâului otrăvit folosit la combaterea rozătoarelor din crescătorie este foarte posibilă. Cea mai bună măsură împotriva acestei intoxicații este îndepărtarea păsărilor de aceste otrăvuri. În anumite cazuri poate ajuta administrarea medicamentelor coagulante

Intoxicațiile nu duc la pierderi în masă. Preventiv, porumbeilor trebuie să li se asigure apa și hrana în crescătorie, pentru a nu-și căuta hrana în altă parte. Igiena trebuie menținută iar programul de vaccinări respectat. Porumbăria să fie bine aerisită și supravegheată, în special, puii. Crescătorul trebuie să aibă la îndemâna cele mai bune medicamente împotriva tuturor bolilor posibile. Cu cât mai repede se administrează tratamentul, cu atât tratamentul este mai eficace. Adeseori este suficient să i se dea păsării antibiotice timp de una până la trei zile pentru a se vindeca. Trebuie să li se acorde o atentie deosebită bolilor intestinale ale puilor de-abia înțărcați.

Reproducere și ereditate

Determinarea hormonală

Dorința de împerechere a tuturor păsărilor este determinată de durata de percepție a luminii. Excitațiile nervoase ajung de la ochi la hipofiză – glandă cu secreție internă. O dată cu sfârșitul iernii, durata zilei crește iar hipofiza începe să producă mai mulți hormoni care intră în sânge prin sistemul circulator. Când durata iluminării scade, scade și producția de hormoni și, deci, și apetitul sexual. La porumbei, hipofiza are mărimea unei gămălii de ac și cântărește circa 5 mg. În lobii superiori și inferiori ai acesteia sunt produși hormoni. Unul dintre aceștia este, de pildă, hormonul care stimulează foliculii (FSH), sub a cărui influență creșterea foliculară este stimulată în ovare. La masculi se produce o mărire a testiculelor și a producției spermatozoizilor. Un alt hormon este Lutein Hormonul (LH), produs prin maturarea foliculilor; apoi prolactina care declanșează stimulul clocitului și formarea laptelui de gușă, oxitocina și vasotocina care au ca efect depunerea ouălor. Testiculele înșeși produc hormonul sexual numit testosteron, care determină viața sexuală a porumbelului. Prin scurgerea lor, canalele seminale devin active și se declanșează dorința de împerechere.

Hormonii celorlalte glande influențează viața sexuală, cum ar fi, de exemplu hormonii tiroidieni. Toamna activitatea sexuală slăbește iar cea a glandei tiroide sporește. Hormonii glandei tiroidiene determină și năpârlirea.

La femele, ovarul este stimulat de către FSH (hormonul stimulat folicular). Ovarul produce foliculina și se varsă în corp, prin aceasta fiind stimulată împerecherea. Se ajunge la fertilizare și la depunerea ouălor. Legată de depunerea ouălor este creșterea conținutului de calciu, fosfor, albumină, lipide și glucide din sânge. Și masa ficatului crește cu circa 60% (de la 7 g la 11g). Prin influența

hormonilor, ambii parteneri sunt gata să clocească ouăle timp de 18 până la 20 de zile.

Din cea de-a zecea zi de clocit începe formarea laptelui de gușă, singura hrană a puilor în primele zile după eclozare. În timpul hrănirii cu lapte de gușă nu apare dorința de împerechere.

În cea de-a doua săptămână după eclozare scade producția de lapte de gușă, iar puii primesc din ce în ce mai multă hrană solidă. În același timp, producția hormonală se schimbă astfel încât se pregătește următoarea perioadă de împerechere și de depunere a ouălor.

Aceste schimbări hormonale au loc la circa 14 până la 20 de zile după eclozarea puilor. Pe lângă toate aceste schimbări are loc o puternică irigare sangvină a musculaturii pieptului în partea pieptului neacoperită de pene care încălzește în primul rând ouăle în timpul clocitului. În acest timp mușchiul pieptului se colorează într-o nuanță puternică de roz. În această situație, porumbeii formează mult praf de pene și picioarele sunt mai calde și mai înroșite decât de obicei.

Temperatura corpului

Temperatura corpului porumbeilor este semnificativ mai mare decât a mamiferelor. Temperatura normală oscilează între 40,5 și 42,6° C. Temperatura normală este de 41,9° C. Aceasta impune și consumul unui tip de hrană adecvat acoperirii necesităților .Prin simplul contact cu mușchiul pectoral, ouăle vor fi clocite la o temperatură de circa 41,5° C.

Comportamentul sexual

In ziua împerecherii este bine să se țină porumbeii sub observație. Dacă sunt alături masculi și femele, porumbeii încep imediat să se împerecheze cu un gângurit intens. Ei aleargă in jurul femelei. Dacă femela este receptivă, ea răspunde clătinând căpșorul în mod repetat. Dacă nu este receptivă, ea încearcă să se îndepărteze cât mai mult de mascul. Și porumbeii reacționează asemănător cu clătinări din cap repetate și cu penele de pe gât ușor zburlite. Dacă porumbița se dovedește în continuare pregătită , își

zburlește si ea penajul gâtului. Penele sunt puțin răsfirate, așa încât suprafața pectorală apare în prim plan. Ea pășește mărunt pe lângă porumbel. Masculul gângurește, se înfoaie și mătură cu coada podeaua. În sfârșit, amândoi își dau târcoale, iar masculul se apropie de capul porumbiței cu ciocul deschis; amândoi se înfruntă cu ciocurile. Ambele animale își duc mereu capul spre aripi, ceea ce înseamnă și atingerea aripilor. Porumbița își bagă de mai multe ori ciocul în ciocul deschis al porumbelului. Ambele animale fac mișcări agitate, care se observă și atunci când își hrănesc puii. Își vâră capetele unul în penele celuilalt. Dacă excitația nu este încă destul de mare, femela îl cheamă pe porumbel care se învârte în jurul ei și își arată podoabele, împungându-l cu ciocul. Dacă porumbelul nu este încă pregătit, ea îi ciupește delicat zona din jurul ciocului și a ochilor , până când porumbelul deschide din nou ciocul. Acesta este un preludiu al copulației și va fi repetat până când porumbița se ghemuiește la pământ. Humerus-ul este ușor lăsat, ea stă fără emoție, coada este ridicată, iar penele din jurul cloacei sunt zburlite. Porumbelul se ridică bătând ușor din aripi pentru a-și mentine echilibrul peste porumbiță și are loc copulația. Dacă acest lucru are loc în libertate, porumbelul zboară plesnind din aripi, porumbița îl urmează, urmărindu-se reciproc unul în jurul celuilalt de câteva ori. Când copulația are loc în cuib, porumbelul zboară și revine pe podeaua porumbarului de câteva ori, apoi se întoarce în cuib. Porumbelul se așează în sfârșit, în cuib, își ghemuiește capul și își ademenește partenera cu țipete insistente. În următoarele zile ei incep să construiască cuibul. La 10-12 zile după împerechere, femela depune ambele ouă și clocitul începe. La femelele foarte tinere depunerea ouălor durează mai multe zile.

Celulele somatice și celulele reproducătoare

Substanța corporală a tuturor animalelor este alcătuită din celulele somatice și din substanța intercelulară. Celulele sunt acoperite de o membrană celulară. În interiorul celulelor se găsește protoplasma , ea constând din citoplasmă și din nucleu. În nucleu se găsesc nucleolii

și numeroși cromozomi. Forma și mărimea lor sunt diferite. În cromozomi se găsesc genele înșirate una după alta. Genele conțin aptitudinile individuale moștenite. Acestea sunt moleculele acidului dezoxiribonucleic constituite din perechi de nucleotide. Ele contribuie la formarea trăsăturilor corporale individuale.

Următoarea schemă este relevantă in acest sens:

- numărul celulelor corpului unui porumbel: circa 10 miliarde
- numărul cromozomilor pe celulă: 80 (40 de perechi cromozomiale)
- numărul de gene pe cromozom:circa 100 000.
- numărul de molecule ale acidului dezoxiribonucleic (molecule DNS) pe genă: circa 10-20 de milioane
- numărul perechilor de nucleotide (numite și perechi de baze) pe molecula DNS : circa 300 000.

Situația prezentată mai sus arată că numărul substanțelor răspunzătoare pentru moștenirea și formarea trăsăturilor corporale este colosal.Fiecare ameliorare a raselor este însoțită de multe neprevăzute. Multe rezultate aproximative au fost obținute în urma numeroaselor cercetări genetice. Utilizarea lor și luarea în considerație a regulilor cunoscute sunt practicate de mulți crescători . Dar rezultatul unei împerecheri, măsurat după calitatea urmașilor, nu este niciodată previzibil, cu excepția unor factori individuali care pot fi prevăzuți conform legilor lui Mendel. De aceea, creșterea porumbeilor este atât de atractivă și de interesantă.

Spermatozoizii și ovulele sunt celulele reproducătoare care conțin, fiecare câte o jumătate de cromozom. Prin împerechere, în urma fecundării ovulului de către spermatozoid apare o nouă ființă. La apariția celulelor reproducătoare, apare reducerea cromozomilor în două părți, dar transmiterea de la părinți la urmași nu este jumătate de la tată și jumătate de la mamă. De cele mai multe ori împărțirea este arbitrară și poate dovedi urme ale treptelor intermediare între 0% și 100%. În cazul fecundării, apar multe miliarde de perechi de nucleotide din care apar noi ființe. Cantitatea substanțelor genetic active depășește capacitatea noastră de reprezentare.În realitate, 50% dintre predispozițiile ereditare provin de la tată și 50% de la mamă,

dar nu provin de patru ori 25% de la bunici. Predispozițiile ereditare ale celor patru bunici pot, în caz extrem, să fie transmise nepotului între 0 și 50%. Firește că, după regulile probabilității, la marea masă de celule reproducătoare, partea ereditară a fiecărui bunic este de circa 25%; totuși sunt posibile mari deviații. Se poate numai spera în obținerea rezultatelor dorite și se pot prevedea doar câteva trăsături conform regulilor lui Mendel.

Acest amestec al trăsăturilor ereditare în formarea celulelor reproducătoare generează diferențele dintre frați. De aceea se încearcă eliminarea sau reducerea deviațiilor negative ale unui neam de porumbei prin selectie.

Dacă este cultivată o anumită rasă , atunci se ajunge la multe generații de porumbei cu caractere asemănătoare sau similare. Atunci este foarte mare și probabilitatea ca urmașii să aibă aceleași proprietăti cu ale genitorilor. În ciuda acestor premise pot apărea oricând mari deviații de la norma dorită. Câteva dintre aceste deviații sunt, printre altele, deficiențele coloristice ale penajului, ochilor și degetelor de la picioare, dimensiuni corporale mai reduse, forme nedorite și o stare neadecvată a urmașilor. Ponderea urmașilor corespunzători poate diferi de la crescătorie la crescătorie. Adeseori doar puține exemplare îndeplinesc pe deplin dorințele crescătorului. O selecție strictă poate avea rezultate foarte bune în cultivarea unei anumite rase.

Rasă pură și hibrizi

Aceste concepte se referă întotdeauna numai la o anumită proprietate a unui animal, la anumite caracteristici exterioare cum ar fi culoarea penajului, dispunerea culorilor, a penelor de pe cap sau culoarea degetelor de la picioare.

Un exemplu ar putea fi relevant în acest sens. Dacă tendința spre penajul bleu-gris este bilaterală, atât dinspre mamă cât și dinspre tată, atunci urmașul va avea un colorit potrivit rasei. Dacă dispoziția pentru acest tip de penaj vine numai de la unul dintre genitori, iar de la celălalt există dispoziția spre albastru, domină culoarea bleu-gris. Puii unor genitori cu un penaj albastru pur vor moșteni această trăsătură coloristică și vor avea un penaj albastru pur.

Caractere dominante, recesive, intermediare

Aceste concepte joacă în columbofilie un mare rol.Sunt dominante toate proprietățile care determină, ereditar, trăsăturile fenotipului. Dacă se împerechează, de exemplu, un animal negru dominanat cu unul cu un colorit dominant albastru, toți urmașii sunt negri, deoarece negru domină culoarea albastră. (Prima regulă a lui Mendel: dacă se împerechează genitori cu proprietăti dominante , urmașii moștenesc aceleași caracteristici).

De-abia la următoarea generație, în cazul combinării unei păsări cu un colorit dominant negru și al uneia cu un colorit dominant albastru se pot obține urmași cu un colorit albastru , dacă la fecundare coincid predispozițiile pentru albastru la ambii parteneri. Culoarea albastră este, față de negru, trăsătură recesivă.

Dacă se împerechează urmași bleu-gris proveniți din părinți care erau unul albastru si unul bleu-gris, atunci rezultă urmași albaștri și bleu-gris după cum rezultă din raportul 3:1. Genetic vorbind, dintre urmași, unul este dominant bleu-gris, doi sunt recesiv bleu-gris iar unul este dominant albastru. Raportul 3:1 este dependent de un număr suficient de împerecheri și este cu atât mai probabil cu cât numărul de împerecheri este mai mic. (A doua regulă a lui Mendel: se împerechează urmașii cu o ereditate mixtă F1 ai căror urmași se scindează, la rândul lor, în raport de 3:1 dacă o caracteristică dominantă luată în considerație este dominantă peste cealaltă.).

În această relație ar trebui să se știe că există atât un roșu dominant cât și un roșu recesiv. Timp de decenii s-a spus că porumbelul jucător roșu ar fi recesiv iar porumbelul voiajor roșu ar fi dominant. Acest lucru nu este corect deoarece la porumbeii voiajori există atât un roșu dominant cât și unul recesiv. Soiurile recesive sunt monocrome de la cioc si până la vârful cozii, în timp ce roșul dominant are vârful aripilor și cozii cenușii. La porumbeii voiajori, roșul este dominant, în timp ce la alte rase roșul este recesiv.

Ereditatea intermediară apare când două caracteristici sunt la fel de puternice. Astfel culorile se amestecă și capătă tonuri prăfuite. Și dimensiunile corporale sunt transmise ca o medie a dimensiunilor genitorilor. Adeseori, când

genitorii au mărimi diferite, urmașii sunt de mărime medie. Multe gene participă la formarea mărimii corporale.

Ereditatea independentă de caractere

Cea de-a treia regulă a lui Mendel spune că toate dispozițiile ereditare sunt moștenite independent una de alta. În practică, aceasta înseamnă că proprietățile unei rase pot fi transmise și alteia. Acest lucru oferă infinite posibilități pentru viitor. Există crescători care doresc să obțină variațiile coloristice ale unei alte rase în cadrul rasei cultivate de ei, prin încrucișări selective. Ca urmare a încrucișărilor au apărut și noi rase pentru a stabiliza combinațiile de trăsături specifice. Noile trăsături calitative se obțin foarte ușor după câteva generații, fiindcă acestea sunt moștenite doar printr-unul sau câțiva cromozomi.

Proprietăți calitative și cantitative

Trăsăturile a căror prezență sau absență este evidentă sunt cele numite calitative. Acestea sunt, printre altele, culoarea penajului, petele de culoare, creasta, gulerul, culoarea penelor, a ochilor, culoarea inelului ochilor și culoarea degetelor de la picioare.Dispozițiile lor ereditare sunt date de cele mai multe ori de unul sau doar câțiva cromozomi. Ei ne dau și posibilitatea, când cunoaștem aceste proprietăți genetice ale unui animal de prăsilă, să putem prevedea anumite trăsături ale înfățișării urmașilor.

Proprietățile cantitative pot fi relevate numai prin măsurători exacte. Acestea sunt printre altele, masa corporală , lungimea ciocului, penelor sau picioarelor și poziția părților corpului una față de cealaltă (de exemplu unghiul de incidență la aripile păsării). Trăsăturile cantitative rezultă din combinarea mai multor gene. Moștenirea lor nu este planificată exact. Împerecherile programate stau doar sub semnul probabilității și speranței ca urmașii să posede trăsăturile dorite.

Ereditatea legată de sex

Dacă se împerechează porumbei cu caracter roșu-dominant cu porumbei cu caracter albastru dominant, atunci, conform primei reguli a lui Mendel, toți urmașii

acestei perechi sunt roșii. Dacă se împerechează urmașii între ei, se realizează o sciziune în raportul de unul la trei (trei roșii și unul albastru) Acest raport poate fi recognoscibil , dacă un număr suficient de mare de pui îndeplinesc aceste previziuni. Culoarea roșu dominant este transmisă ereditar în funcție de sex. Adică generația F2 conține 50% porumbei roșii, 25% porumbițe roșii și 25% albastru dominant. Dacă se împerechează cu femele roșii, toți urmașii direcți roșii sunt de sex masculin.

Constituția și condiția fizică

Constituția fizică a unui porumbel este condiționată ereditar. Ea este reprezentată de anumite caracteristici, cum ar fi înfățișarea fizică, tipul, culoarea și repartizarea culorilor.În plus, constituția fizică este în relație cu capacitatea de funcționare a organelor, performanțele, capacitatea de reacție, temperamentul și comportamentul față de mediu. Constituția fizică a unui soi de porumbel poate fi modificată prin evoluțiile genetice ulterioare.

Condiția fizică a unui porumbel depinde de constituția lui fizică. Aceasta este influențată de factori ca hrana, iluminarea, activitatea sexuală , boli, solicitări fizice și mentale. Dacă un animal este prea slab, are penajul tocit sau murdar, atunci el este în stare proastă. Cauzele pot fi multiple. Poate că animalul are prea puțină hrană la dispoziție, poate că este atacat de paraziții interni, ca trichomonadele, viermii, coccidiile, salmonelele sau hexamiții sau de paraziți externi cum ar fi căpușele sau alte insecte. Toți porumbeii pierd, prin hrănirea propriilor pui, puțin din masa corporală, ceea ce este foarte normal dar care are efecte foarte diferite. Păsările mai pot fi influențate de modificări cum ar fi schimbarea adăpostului. Plasarea într-un adăpost străin, o solicitare prea mare a femelei de către mai mulți masculi și neliniștea din timpul unei expoziții pot influența starea păsării, chiar dacă într-o mai mică măsură.

Practica creșterii porumbeilor

Obiective

Cine vrea să crească porumbei, trebuie să își fixeze niște obiective. Desigur, unii crescători sunt mulțumiți cu ceea ce le oferă natura. Genetica , însă, ne dă și posibilitatea de a folosi unele legi și reguli genetice pentru a obține anumite proprietăți unice. În afară de asta, genetica ne dă și posibilitatea de a lucra cu probabilități. Cultivarea rasei pure are propriile ei legi genetice. La rasele hibride, se urmărește ca proprietățile cele mai importante să fie acelea ale raselor standard de proveniență, dar ameliorate.

În practică, se va împerechea cel mai bun mascul cu o femelă valoroasă, deoarece s-a constatat că este mare probabilitatea ca din această pereche excepțională să rezulte pui valoroși. Acest lucru nu se întâmplă, însă, întotdeauna. Pot fi genitori valoroși ai căror pui nu se ridică la standardele așteptate sau, dimpotrivă, genitori de o calitate mai slabă ai căror urmași sunt excepționali. De aceea, creșterea porumbeilor este greu de cuantificat dar deosebit de interesantă.

Împerecherea consangvină trebuie limitată

Dacă crescătorul posedă porumbei valoroși și urmărește creșterea unei anumite rase, se poate ajunge la împerecheri consangvine prea frecvente. Urmarea: pierderea în greutate, lipsa dispoziției de a cloci, infertilitate și dificultăți de procreare. Numai menținerea unor diverse linii sangvine poate păstra vigoarea speciei. Ca ultim mijloc rămâne încrucișarea cu un animal adecvat dintr-o rasă asemănătoare. Încrucișarea cu un animal ce este complet străin de rasa respectivă poate avea efecte negative. Următoarea sarcină este ca vechile caracteristici pozitive ale rasei să fie perpetuate. Acest lucru se poate realiza numai

printr-o strictă selecție a păsărilor care vor fi împerecheate, accelerând astfel crearea unor exemplare mult mai bune.

Înmulțirea cu caractere recesive

Formele recesive sunt , întotdeauna, caracteristici pure ale rasei transmise din generație în generație: este vorba despre trăsăturile dominante. Dacă într-un porumbar se cresc numai păsări cu trăsături recesive, de exemplu porumbei cu un penaj roșu recesiv, surprizele sunt excluse sau doar accidentale. Pot exista diferențe numai în ceea ce privește intensitatea coloritului penelor. La porumbeii roșii recesivi pot apărea pene deschise la culoare până la galben. La multe rase, culoarea maro nu reprezintă altceva decât o formă de negru deschis. Adesea se observă nuanțe deschise ale culorii roșu arămiu. Se mai pot da și alte exemple. Una dintre cele mai importante variații deschise a culorii se obține prin împerecherea unor păsări intens colorate.

Înmulțirea cu caractere dominante

Surprize coloristice pot apărea în crescătoriile de păsări cu trăsături dominante. Dacă luăm drept exemplu o crescătorie cu porumbei cu dungi albastre, ar trebui ca toți puii să aibă constant același colorit. Nu este, însă, obligatoriu. În cazul rasei pure , deviațiile coloristice sunt rare. Pot apărea caractere recesive de la rasa roșie la puii de rasă albastră. Dar culoarea albastră este dominantă peste culoarea roșu recesiv.

Dacă acest animal este împerecheat cu o pasăre de rasă pură albastră cu dungi, este mult mai probabil ca urmașii să fie de această rasă, dar există 25% șanse ca să se transmită caracteristici recesive ale rasei roșii.

Dacă se împerechează două păsări din rasa albastru cu dungi care au predispoziție la caractere recesive ale rasei roșii, conform regulii sciziunii, întâlnindu-se predispoziția mamei pentru caracterul recesiv roșu cu cea a tatălui, atunci din această împerechere a doi genitori de rasă albastru cu dungi rezultă un pui cu caracterele recesive ale rasei roșii.

Același lucru se întâmplă dacă unul dintre animalele rezultate aduce o altă dispoziție recesivă de la unul din

genitori. Cum ar fi, de pildă, în cazul culorii ochilor. Dispoziția pentru ochii perlați deschiși este recesivă. Dacă o pasăre aduce în crescătorie această predispoziție, poate apărea, după generații, un pui cu ochii perlați. De asemenea, modelul penajului de pe cap și din jurul gâtului este recesiv. Astfel, într-o crescătorie unde domină porumbeii cu penele netede, dacă unul dintre genitori are dispoziția recesivă a rasei gulerate, aceasta se transmite la doi urmași de sexe diferite. Dacă aceștia se împerechează între ei, poate aparea caracterul gulerat.

Alte caracteristici recesive sunt dungile albe, piciorul neted, concavitatea penelor de acoperire(fără dungi) și încrețiturile gâtului. Aceste caracteristici se ascund în spatele proprietăților dominante. Adeseori nu se știe de existența lor, iar când apar, mulți crescători cred că porumbița lor a fost inseminată de un porumbel străin. În realitate este vorba doar despre un proces natural în care acționează legile genetice general valabile.

Multe caracteristici cantitative nu pot fi clar definite, cum ar fi, de exemplu, masa corporală, înălțimea, lungimea, lățimea și dimensiunea sau forma. Variațiile au loc treptat, cu urmări armonice sau dizarmonice. Multe din aceste caracteristici trebuie măsurate pentru a aprecia anumite părți ale corpului păsării. Crescătorii fac acest lucru în mod diferit.

Creșterea porumbeilor de expoziție

Pentru crescătorul de păsări de rasă care dorește să aibă succese în cadrul expozițiilor, există mai multe modalități de a ajunge la performanță. Activitatea sa depinde de amenajările de care dispune, de starea rasei pe care o cultivă, de calitatea porumbeilor genitori, de procurarea hranei necesare, a suplimentelor alimentare, a dispozitivelor, medicamentelor pentru îngrijirea sănătății și a întreținerii și îngrijirii porumbițelor fecundate. Există rase hibrid care au nevoie de conditii și mai intensive de creștere. Este dificil să se facă recomandări , deoarece fiecare crescător are altă concepție asupra activității proprii iar voința sa este orientată doar în funcție de

propriile experiențe. În principiu, pentru început, sunt preferabile rasele cu mai puține particularități și cerințe. Adeseori sunt suficiente două până la trei perechi de prăsilă care să dea naștere unor pui de expoziție. Probabilitatea de a obține rezultatele așteptate este și mai mare când animalele de prăsilă pot fi selectate dintr-un porumbar cu un efectiv numeros.

Astfel, există crescători care au două până la trei sute de porumbei dintr-o rasă, cu speranța că, cu cei mai buni dintre ei vor înfrânge concurența la marile expoziții.

Când se cresc numai porumbei albi, de obicei, nu sunt surprize coloristice. La porumbeii colorați există, însă, după cum am mai spus, diferente evidente de intensitate a culorii, de la deschis la închis, astfel încât printr-o asemenea nuanțare pot apărea noi și noi variante.

Dacă culoarea se subțiază, dintr-un roșu închis, se obține un roșu deschis, incolor, argintiu și alburiu- pornind de la un negru originar. Totuși, există, pe lângă acestea, un maro autonom. Diferențele coloristice nu sunt foarte clare și previzibile. În interiorul culorii albastre există nenumărate nuanțări.

Hotărâtor pentru succesul activitătii columbofilului este calitatea materialului genetic, a împerecherilor corecte și o îngrijire adecvată și corectă de-a lungul întregului an.

Obținerea unei noi rase

În acest caz vom face deosebirea între dezvoltarea caracteristicilor rasei existente în crescătorie și crearea unei noi rase , cu nume noi și cu noi proprietăți. Pentru ambele situații există numeroase exemple.

Pornind de la circa 300 de rase cunoscute, cu peste 30 de culori dominante, cu cele mai diverse forme și particularități, ar trebui să înțelegem că crearea unei noi rase nu mai este necesară. Ameliorarea raselor urmărește obținerea unor caracteristici mai bune ale rasei și transmiterea acestora la urmași.

Astfel, profesorul Sell a ajuns la obținerea rasei gulerate de Pomerania de culoare platinată, diferențiată coloristic pe sexe.

Prin încrucișări atente, pentru obținerea unei culori care nu mai există în rasa respectivă, se încearcă să se transmită noi caracteristici rasei actuale. Astfel, în ultimele decenii au apărut numeroase noi varietăți coloristice..

Exemplele de obținere a unei noi rase sunt numeroase. Unele sunt prezentate în paginile acestei cărți:

- porumbeii spanioli au fost obținuți în Turingia din porumbeii de Nürnberg, porumbeii voiajori, "porumbeii turcești" și porumbeii de câmp.
- porumbeii comerciali au apărut în anul 1875 din încrucișarea porumbeilor gușați cu cei florentini și cu porumbeii de câmp. Astfel, au fost consolidate proprietățile caracteristice ale porumbeilor comerciali.
- coloritul porumbeilor texani a fost obținut din încrucișarea rasei franceze Mondain cu porumbeii regali.
- coloritul legat de sexul păsărilor atât la porumbeii masculi cât și la porumbițe provine, la origine, de la rasa monocromă de Turingia la care culorile legate de sex sunt deschise, gălbui, și albăstrui. Această proprietate a fost transmisă și altor rase.
- cam prin anul 1890, porumbeii regali au fost obținuți prin încrucișarea porumbeilor maltezi, romani, voiajori și englezii Duchess. În mai mult de 100 de ani de cultivare a formei și masei corporale s-a ajuns la una dintre cele mai grele rase.
- în cazul porumbeilor germani de expoziție care provin din porumbeii voiajori, încrucișarea cu rasa Homer pentru rafinarea punctelor de pe cap a fost o reușită.

Să citâm și exemple mai recente:

- porumbeii cărăbuși aurii de Turingia au apărut în jurul anului 1930 și au dispărut iarăși din cauza evenimentelor din timpul războiului. Ei au fost din nou recunoscuți în anul 1976. Există porumbei al căror fond de culoare este negru cu o strălucire verzuie, cu licăriri castanii pe aripi.
- în jurul lui 1970 au apărut porumbei albi cu o bonetă neagră în formă de rozetă și cu pene negre pe partea din spate a gâtului, pe piept, pe umeri și pe coadă.

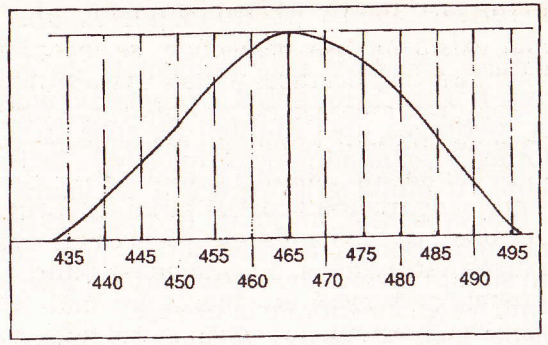

Exemplu de variație posibilă a masei corporale în cadrul populației de porumbei. Masa corporală este determinată genetic. Printr-o selecție constantă, animalele mai grele sporesc, ca masă corporală, în medie, după cum rezultă din schema de mai sus.

Ameliorarea culorii și masei corporale prin încrucișare

Culoarea si desenul de pe aripile porumbeilor sunt transmise numai prin câteva gene. Acestea sunt caracteristici calitative. Desenul poate avea dimensiuni și forme diferite. Numai o selecție constantă duce la o clasificare genetică. Caracteristicile calitative și cantitative nu sunt transmise simultan. O genă calitativă poate, totuși, uneori să fie în legătură cu o alta, după cum o arată transmiterea coloritului legată de sex. Nu există, totuși, nici o legătură între numărul de gene și formarea modelului. Practic, forma corpului si culoarea se transmit independent una de cealaltă. Acest enunț are o mare importanță în creșterea porumbeilor, în cazul obținerii de exemplare cu o formă sau culoare necorespunzătoare standardelor rasei sau care aparțin chiar unei alte rase, deoarece ameliorarea rasei se va face prin încrucișări repetate. Succesul nu poate fi, însă, garantat. El depinde clar de calitatea animalelor folosite la încrucișări și de o selecție riguroasă a generațiilor de urmași ai acestor încrucișări. Încrucișările pot asigura proprietăți

superioare cum ar fi rezistență, temperament și fertilitate optime.

Fiindcă masa corporală este influențată de gene, se ajunge, printr-o încrucișare țintită a propriului efectiv de animale, la obținerea unei mulțimi de gene cu efectele pozitive dorite. Selecția animalelor folosite la încrucișare trebuie făcută cu multă grijă pentru a se ajunge la un colorit mai bun la urmași. In situații nedorite, se transmit prea puține gene pentru a influența în bine coloritul păsărilor. In situații favorabile, repartizarea și intensitatea culorilor sunt, astfel, ameliorate la urmași.

Mai există, însă, și factori defavorabili care pot fi eliminați, în câțiva ani, prin alte încrucișări, astfel încât, la fiecare încrucișare să se piardă jumătate din cantitatea de cromozomi adusă prin încrucișarea inițială. Într-adevăr, schema aceasta este valabilă, văzută statistic, la un număr suficient de mare de împerecheri, dar nu și intr-o cresçătorie mică, pentru că perechile cromozomiale ale unei păsări, atunci când se formeaza celulele de reproducere, se separă din nou, dar nu se separă identic cu cromozomii mamei sau tatălui. Mai apar și schimbări față de structura cromozomială a genitorilor.

De cele mai multe ori ar fi bine să se ia în calcul cu aproximație că din 50% dintre predispozitiile genetice moștenite care provin de la un genitor, 25% sunt de la bunici. Poate că, uneori, raportul este de 24:26 sau de 21:29 sau invers. Acest lucru va fi dezvoltat în capitolul referitor la moștenirea genetică.

De aceea nu putem ști niciodată exact cum va arăta rezultatul eforturilor noastre de crescători pasionați. Dar avem intotdeauna posibilitatea să obținem generații valoroase din genitori valoroși. Prin noi și noi combinații genetice selecția poate duce la progrese. Adică, cu puțin noroc, se obțin porumbei de calitate superioară genitorilor. Posibilitatea este cu atât mai mare cu cât efectivul de păsări este mai numeros.

Prin încrucișarea animalelor de aceeași rasă sau a celor din rase diferite care se potrivesc și care au o masă corporală mai mare, creșterea este accelerată.

Cele spuse mai sus sunt valabile, firește, și pentru creșterea raselor de porumbei mai mici. Rasele vieneze

sunt, de exemplu, mici dar,prin selecție, se pot obține exemplare și mai mici.

Dacă privim și alte animale domestice, observăm mari diferențe de masă corporală și la câini, cai, vite și găini. Aceste diferențe pot fi eliminate și în cazul acestora, printr-o selecție riguroasă, ca și în cazul porumbeilor.

La fiecare generație de păsări care rezultă din procesele de menținere și îmbunătățire a rasei trebuie să ne întrebăm dacă acest lucru este oportun și benefic pentru animal.

Vom sublinia faptul că multe încrucișări pot fi nereușite. Adeseori, urmașii animalelor încrucișate nu dovedesc trăsăturile dorite și nici coloritul și modelul dorit. Dacă prin încrucișări repetate nu s-a obținut rezultatul dorit, atunci s-au pierdut mai mulți ani de încercări.

Încrucișările trebuie făcute cu multă precauție pentru ca acestea sa nu prejudicieze rasa pură. Altminteri, tot efectivul de păsări își poate pierde caracteristicile tipice. În acest sens, există exemple, în practică. A crește porumbei rămâne o artă, crescătorul trebuie să cunoască legile naturii și să știe să alcătuiască perechile potrivite la momentul potrivit. O dată respectate aceste lucruri, se poate spera în rezultate bune.

Porumbeii nu vor să se împerecheze

Adesea se aude că, la anumiți crescători sau la anumite rase, porumbeii nu vor să se împerecheze atunci când se așteaptă acest lucru. Cauzele pot fi foarte diferite.

Ca urmare, problema înregistrată poate fi demontată în posibilele elemente componente pentru a se putea cerceta cauzele apetitului sexual redus și pentru a se putea lua măsurile necesare de corectare.

Cauzele apetitului sexual scăzut sunt:

1. Porumbelul este prea tânăr
2. Porumbelul este prea bătrân
3. Porumbița nu se mai ouă
4. Atac al paraziților interni
5. Atacul paraziților externi
6. Prea devreme sau prea târziu

7. Scăderea impulsului de împerechere din cauza împerecherilor cosangvine repetate
8. Deosebiri prea mari între rase

Porumbelul este prea tânăr

Porumbeii trebuie să aibă vârsta de o jumătate de an. Dacă ei nu au atins această vârstă, toate eforturile de a-i împerechea sunt zadarnice. Se întâmplă să fie achiziționați porumbei tineri iar crescătorul să nu-și dea seama că aceștia nu au atins încă vârsta înmulțirii.

De regulă, se achiziționează porumbei marcați cu inelul pe care apare inscripționat anul nașterii. În afară de aceasta, modul de năpârlire al celor zece pene ale aripilor mari indică vârsta. Cele zece pene ale aripilor mari sunt schimbate din interior spre exterior. Tot procesul de schimbare durează circa opt luni și este întrerupt în timpul iernii. Dacă un porumbel nu a schimbat din anul trecut până în primăvară mai multe pene, atunci acesta este o pasăre eclozată dintr-al treilea sau al patrulea clocit, prea tânăr pentru împerechere. Păsările tinere, eclozate la începutul primaverii se pot, totuși, împerechea în toamnă. Biologic, totuși, este posibilă împerecherea a două generații.

Porumbelul este prea bătrân

Porumbeii prea bătrâni nu mai au același apetit sexual precum cei tineri. Uneori, după împerechere,femelele nu se mai ouă sau ouăle nu mai sunt fertile. Când este vorba despre păsări valoroase, din regiunea cloacei ar trebui să fie îndepărtate penele, înainte de inseminare și să se aștepte cu răbdare un alt rând de ouă puse la clocit. Reușita este garantată atunci când i se găsește animalului un partener înfocat, în vârstă de un, an pentru împerechere.

Când porumbița nu se mai ouă

Dacă o porumbiță care nu este prea batrână nu se mai ouă, ea poate avea probleme de sănătate. Cele mai multe cauze nu pot fi stabilite. În unele cazuri s-a observat că porumbițele în vârstă de mai mulți ani, după frecvente

vaccinări împotriva paramixovirozei, nu se mai ouă. Lipsesc, însă, dovezi certe în acest sens. Există și excepții: porumbițe de opt până la zece ani care, încă, se mai ouă.

Atacul paraziților interni

Dacă porumbeii de prăsilă suferă de o puternică infestare cu limbrici, tenii, ascarizi, coccidii, hexamiți, trichomonas sau salmonele, poate fi vorba de o infecție cu un singur agent patogen sau cu mai mulți, răspândirea mai multor paraziți în organism ducând la slăbirea porumbeilor, ei nemaifiind capabili de a cloci ouăle și stând ghemuiți și fără chef. Un control sistematic nu lasă ocazia unui asemenea atac generalizat și ar trebui efectuat în fiecare compartiment al porumbarului. Porumbeii sănătoși , în perioada de împerechere, sunt foarte activi.

Atacul ectoparaziților (paraziți externi)

Paraziții externi cum ar fi căpușele, păduchii și alți acarieni nu duc la mari neplăceri in timpul clocitului. Totuși, dacă puii de-abia ieșiți din ou suferă un atac cu paraziți externi, acarienii pătrund prin deschizăturile corpului iar puii mor în primele zile. Unele păsări sunt destul de neliniștite pe cuib sau bat cu pași mărunți, fiindcă insectele exercită asupra lor o mâncărime care îi irită foarte mult pe porumbei. Combaterea insectelor nu mai este o problemă cu mijloacele de azi și nu provoacă neplăceri însemnate păsărilor.

Primăvara prea timpurie sau prea târzie

Dorința de a cloci depinde și de durata iluminării porumbarului. Dacă se urmărește un clocit timpuriu, animalele tinere năpârlind încă din octombrie, păsările se pot împerechea din luna decembrie până în februarie. În mod normal, iarna, porumbeii nu au dorința de a cloci. În aceste situații, o iluminare suplimentară ar fi de ajutor. De cele mai multe ori, este suficient dacă, pentru împerechere sunt luminați anumiți porumbei câte 14 ore pe zi în care se include și lumina naturală a zilei. Dacă se urmărește împerecherea toamna târziu, acest lucru este posibil numai cu ajutorul iluminării suplimentare. În mod

normal, porumbeii sunt despărțiți mai târziu, începând de la solstițiul din decembrie, pe sexe. De la 1 martie, dorința naturală de a cloci este atât de mare încât împerecherea are loc foarte ușor, de la sine. Dirijarea dorinței de a cloci cu ajutorul iluminării suplimentare este, desigur, valabilă pentru latitudinea la care se află Germania. În țările sudice, dorința de a cloci este permenentă.

De la solstițiul de vară, zi după zi, lumina soarelui este din ce în ce mai puțină. Acest lucru are un efect negativ asupra dorinței de a cloci a păsărilor care se reduce, încet. Dacă porumbeii se împerechează neîntrerupt, în septembrie se poate ajunge la o nouă depunere de ouă. Uneori, dorința de împerechere a porumbeilor slăbește încă din august. O dată cu scăderea apetitului sexual, se intensifică năpârlirea penajului. Dorința puternică de împerechere și năpârlirea se opun. Perioada de împerechere ar trebui să fie lăsată să se încheie în mod firesc, iar ultimele ouă depuse pentru clocit ar trebui înlocuite cu ouă de gips. După aceasta urmează o năpârlire intensivă. Se poate ajunge din nou la o perioadă de împerechere și de clocire timpurie a ouălor din decembrie până în februarie printr-o iluminare corespunzătoare.

Împerecherea cosangvină prea intensă

Se întâmplă adesea ca , în cadrul unei rase sau în interiorul unui sector de culoare să se împerecheze între ei, porumbeii cei mai valoroși, premiați în expoziții. Variabilitatea genetică a tuturor porumbeilor acestei rase sau a acestui sector coloristic devine din ce în ce mai restrânsă. Este chiar bine ca genitorii să posede caracteristicile cele mai importante ale rasei pentru a le transmite urmașilor. Totuși, împerecherea cosangvină dăunează rasei după mai multe generații. Aceste caracteristici negative pot fi foarte variate. Dacă sunt aduși porumbei de aceeași rasă ,din alt land federal, se consideră că este un aport de sânge proaspăt. Dacă se studiază, însă, originea lor, se poate observa că, în urmă cu câteva generații, originea lor era aceeași. Un dezavantaj al împerecherilor cosangvine îl poate constitui numărul mare de pierderi în rândul puilor, stabilit în ultimele decenii. Pentru că împerecherea să aibă succes, ea trebuie

să ducă la ameliorarea raselor dar numărul de urmași trebuie să fie suficient de mare.

Pregătirea clocitului de iarnă

Fiindcă porumbeii mari, din rasa grea, se dezvoltă încet, puii acestor rase, dacă eclozarea are loc la sfârșitul lui martie, nu sunt încă suficient de maturizați pentru a participa la expoziții. În această perioadă încep, însă, marile vizionări, cum ar fi marea expoziție de pui de la Hanovra. Pentru ca expozițiile din octombrie să aibă succes, perioada de clocit trebuie să fie preprogramată.Vor fi crescute în timpul iernii doar păsările valoroase remarcate în expoziții. Se cresc perechile despărțite după sex într-un adăpost special. Acesta va fi luminat 14 ore pe zi. Intensitatea luminării rămâne redusă, de nu mai mult de patru wați/m^3.

Lumina acționează prin intermediul ochilor asupra hipofizei care produce mai mulți hormoni sexuali, determinând creșterea apetitului sexual al păsărilor Porumbeilor le place iluminatul prelungit în locul întunericului.

După vreo 14 zile, perechile sunt puse împreună, fiecare pereche în colivia sa. Curând, porumbeii masculi încep să se agite, femelele se arată gata de împerechere și, după 10 până la 14 zile sunt depuse primele ouă. Fiindcă este foarte frig, animalele stau foarte fix pe ouă și se simt foarte bine când reușesc să se încălzească. La 18 zile după depunerea celui de-al doilea ou, puii eclozează. Adăposturile trebuie să fie foarte bine încălzite de jos. Este deosebit de important ca, după vreo săptamână, când părinții părăsesc mai des cuibul, puii să-și producă propria lor căldură corporală. Cu cât mai multă căldură sunt nevoiți puii să producă, cu atât mai multă energie consumă și cu atât mai încet cresc.

Desigur că este mai bine ca în tot porumbarul să fie menținută temperatura normală de interior, așa cum se întâmplă în unele crescătorii de pe lângă casă sau de pe lângă unele unități de producție. La sfârșitul lunii ianuarie, părinții clocesc al doilea rând de ouă.

Năpârlirea

Năpârlirea porumbeilor are o determinare hormonală. Cu cât mai târziu, înspre vară, are loc clocitul, cu atât mai activă devine glanda tiroidă, ceea ce duce la o puternică năpârlire. În fiecare an se reînnoiesc toate penele unui porumbel. La unii porumbei, această înnoire este și foarte necesară. La porumbeii plini de temperament, penele se despică. Multe pene sunt mâncate de insecte în timpul anului, multe se murdăresc și se tocesc. Natura a avut grijă să împodobească în fiecare an porumbeii cu un nou și curat veșmânt de pene.

Noua năpârlire începe deja în ianuarie prin năpârlirea pufului. Cu ocazia curățării porumbarului, dimineața, se pot vedea fulgii căzuți. Crescătorii pot observa chiar căderea a zece –unsprezece pene din aripi (remige). Începutul năpârlirii aripilor depinde de perioada de clocit.

Năpârlirea începe prin căderea celei de-a zecea pene a cozii. Ea cade, de obicei, dacă în cea de-a doua perioadă de ouat, clocitul a durat zece zile. Când cea de-a zecea pană a crescut trei sferturi, cade cea de-a noua pană. Ambele aripi năpârlesc în același timp. Ultimele pene exterioare ale remigelor cad până în octombrie-noiembrie.

Se spune că, cu cât mai sănătoși sunt porumbeii, cu atât mai repede și mai bine decurge năpârlirea. O pană nou crescută are nevoie de circa 25 de zile până atinge dimensiunea normală. De la căderea primei pene din aripi și până la ultima trec, de la mijlocul lunii aprilie și până la mijlocul lui octombrie, 180 de zile, adică aproximativ la fiecare 18 zile cade câte o pană.

Năpârlirea penelor cozii are loc într-un alt ritm. Majoritatea raselor au 12 pene în coadă. La porumbeii păun, numărul penelor cozii nu este stabilit, dar este, evident, mai mare. La rasa de cursieri de mare înălțime

Danzig, coada trebuie să aibă cel puțin 14 pene. Iar penele cozii se numără de la exterior spre interior cu numere de la 1 la 6.

Porumbeilor le cade mai întâi, pe ambele părți, pana a cincea interioară, apoi a șasea. În cele din urmă, cad a patra, a treia, prima și, la sfârșit, a doua pană. Există, însă, și excepții de la această succesiune.Penele de acoperire cad de-abia consolidate, dacă cea de-a treia și ultima pană a aripii a căzut cam la sfârșitul lui august și începutul lui septembrie. Totuși, mai înainte de a cădea penele aripilor, au fost schimbate penele de acoperire. Cel mai ușor se poate observa acest fenomen la păsările foarte tinere. La vârsta de circa opt săptămâni, păsările tinere își schimbă, în primul rând, penele interioare ale aripilor. După alte trei săptămâni urmează celelalte pene. De acum se poate observa cum se schimbă penele de acoperire.

În timpul năpârlirii principale, capacitatea de zbor a porumbeilor se menține. Numai rareori apar zone de piele dezgolite, ca la găini. Totuși este posibil ca capul și gâtul să fie dezgolite cam în același timp. Cei mai mulți porumbei au un aspect neplăcut atunci când capul și gâtul năpârlesc. Adeseori se pot observa și orificiile auriculare. Crescătorii de porumbei spun că porumbeii nu trebuie lăsați să zboare când li se pot vedea urechile din cauza năpârlirii penelor din regiunea capului. Aceasta este, desigur, o măsură bună de protejare a porumbeilor.

Năpârlirea principală

În august, pe podeaua porumbarului se acumulează o mare cantitate de pene căzute. Penele cad de pe toate părțile corpului cum ar fi gât, piept, umeri, abdomen și spate, dar niciodată în același timp, astfel încât nu rămân locuri dezgolite pe piele. Pentru porumbeii care au eclozat în martie sau aprilie, năpârlitul s-a încheiat în noiembrie. Sezonul de expoziții începe în noiembrie așa încât clocitul trebuie sa înceapă de timpuriu pentru ca năpârlitul să se încheie în octombrie.

Penele noi au o culoare pură. Structura lor este regulată, cu contururi vii. Au un tușeu moale și mătăsos. De la rasă la rasă, penele formează un alt model.

La porumbeii sănătoși, ale căror pene se află într-o stare optimă și care beneficiază de o bună îngrijire și control al sănătății, de băi regulate, se formează așa-numita pudră a penelor, așa încât penele sunt foarte lucioase și suple. Dacă animalul este luat în palmă, el este atât de lucios încât alunecă ușor din mână. Se analizează penele mari ale aripilor (remige) una câte una. Ramurile lungi, paralele, ale penelor, numite barbe, sunt așezate în unghi ascuțit față de rahis (partea superioară a tijei penei). Acești peri ai penelor sunt tari și elastici făcând față pe deplin puternicei solicitări a aripilor în timpul zborului.

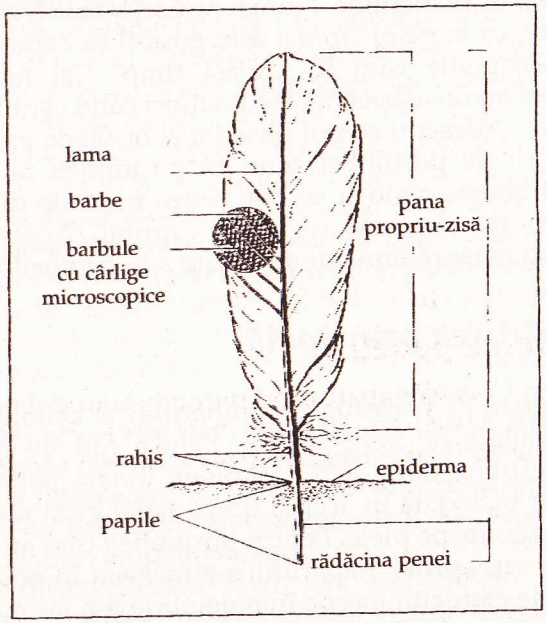

Structura penei de porumbel

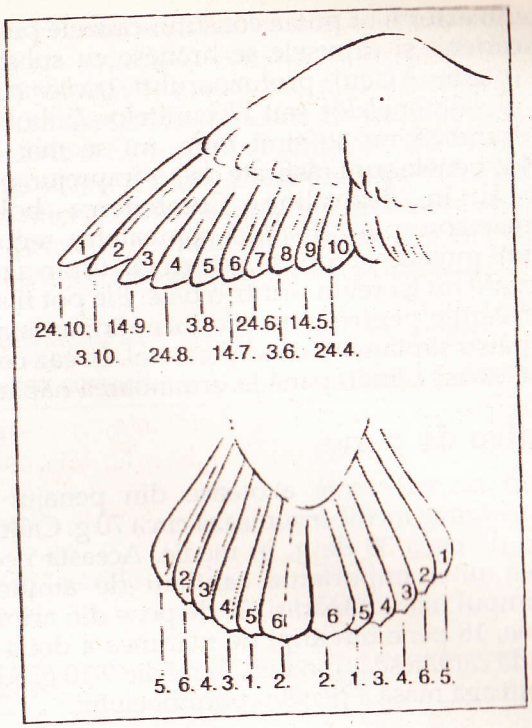

Momentul și succesiunea năpârlitului (sus). Rapiditatea năpârlitului depinde de rasă, începutul clocitului, temperatura și starea de sănătate. Evoluția aproximativă a năpârlirii penelor aripilor (remigelor) și penelor cozii (rectricelor). Succesiunea schimbării penelor cozii în timpul năpârlirii (jos).

Căderea penelor

Căderea penelor apare când porumbeii au stat înfometați câteva zile. Acest lucru se poate întâmpla foarte ușor atunci când ei sunt vânați de o pasăre de pradă, să zboare departe și să revină la adăpost de-abia după mai multe zile. Într-un asemenea caz se poate ca penele să nu crească suficient cu elementele nutritive din corpul animalului.

Alteori, se întâmplă ca penele să fie despicate la mijloc. Se vorbește despre fisurarea aripilor. Acest fenomen apare, însă, rar. Penele uscate, tocite și aspre trădează faptul că porumbeii nu sunt sănătoși. Bolile parazitare intestinale

dar și paraziții externi ar putea constitui cauzele penajului deficitar. Acarienii și căpușele se hranesc cu substanțele penelor și pielii. Atacul protozoarului *trichomonas*, al coccidiilor, al salmonelelor sau hexamitelor, îmbolnăvesc păsările. Porumbeii nu se simt bine, nu se mai curață aproape deloc penele sunt răsfirate de jur împrejur, penajul pare tocit și în dezordine. Combaterea bolii cu medicamentele corespunzătoare și combaterea regulată a insectelor sunt mijloacele corecte pentru înlăturarea răului.

Penele lezate nu își revin printr-o baie. Ele pot fi scoase cu multă precauție pentru a nu produce răni animalului. După circa patru săptămâni cresc pene noi. În caz contrar, penele defectuoase rămân până la următoarea năpârlire.

Cantitatea de pene

Conținutul de substanțe azotoase din penajul unui porumbel de mărime medie însumează circa 70 g. Cantitatea de pene este de circa 30 de g, în medie. Aceasta necesită administrarea unei importante cantități de aminoacizi esențiali în timpul marii năpârliri. 20 de pene din aripile de primă mărime, 18 pene din aripi de mărimea a doua și 12 pene din coadă cântăresc împreună, în medie 9-10 g, adică o treime din întreaga masă a penelor porumbelului.

Numărul penelor

Este greu de stabilit numărul tuturor penelor unui porumbel. La jumulire, prin numărarea penelor de pe diferitele părți ale corpului a făcut posibilă obținerea unor cifre medii prezentate în tabelul alăturat.

Penele constau mai ales dintr-o parte cornoasă (cheratină). La descompunerea în pământ, substanțele rezultate sunt compuse în proporție de 14 % din azot (N) constituind un îngrășământ azotos excepțional. Grădinarii pasionați știu să aprecieze acest lucru.

Rezultatele acestei analize arată că penele conțin cantități reduse de apă și substanțe minerale. O parte din grăsimea lor poate fi pusă în evidență prin analiza cu eter a prafului de pe pene. Rezultatele cercetărilor arată că penele conțin mai ales albumină. Toate protidele constau mai ales din aminoacizi. Cei mai importanți aminoacizi care nu se

formează în corp ci sunt introduși prin hrană, sunt numiți aminoacizi esențiali. Aceștia sunt: protidele penajului, alcătuite din0,59% metionină, 4,23% cistină și 2 % lisină. Deoarece substanțele minerale ale penelor însumează circa 30 g, penele unui porumbel conțin circa 0,18 metionină, 1,24 g cistină și 0,60 g lisină. Deoarece năpârlirea poate avea loc într-un interval de zece luni, este necesar să se administreze zilnic cantități minime de aminoacizi prin intermediul hranei pentru formarea optimă a penajului.

Cantitățile de pene ale unui porumbel

Partea corpului	numărul estimat de pene
cap	1300
gât	1200
aripi	1000
spate	1200
picioare	600
părți laterale	2000
piept	1000
puf	1000
total	8300

Componența substanțelor minerale ale penelor

7,0% apă
2,6% oxizi
84,3% proteină pură
4,5% lipide
0,9% fibre
0,7% substanțe neazotoase
100,0%

Componența oxizilor

0,36% Ca
0,27% P
0,13% Na
0,70% siliciu

Nevoia de aminoacizi pentru formarea penajului

O alimentație corectă, completă este absolut necesară pentru formarea optimă a penelor la năpârlire. Năpârlirea mare are loc în lunile august și septembrie într-un interval de circa 60 de zile. Fiindcă toată vara penele s-au tot schimbat iar schimbarea penelor din aripi și din coadă (reprezentând o treime din întreaga greutate a penelor) în timpul marii năpârliri face ca în această perioadă să se schimbe două treimi din toate penele, deci circa 20 g de pene.Ca urmare, în perioada aceasta trebuie înlocuite zilnic cam a șaizecea parte din albumina corespunzătoare pentru 20 g de pene. Pentru necesarul celor trei aminoacizi importanți se administrează o cantitate zilnică de 0,002 g metionină, 0,014 g cistină și 0,0065 g lisină. Dacă porumbeii primesc o hrană obișnuită pentru creștere sau de compensare pentru perioada năpârlirii cu circa 14,5 % albumină brută, atunci, în această hrană sunt conținute aproximativ 0,21 % metionină, 0,23% cistină și 0,62 % lisină.

Această îmbogățire a hranei cu elemente nutritive este necesară. Nevoia zilnică de cistină pentru formarea penelor este de 20% din adaosul de cistină din hrană. Și metionina este importantă pentru creșterea penelor iar aprovizionarea cu albumină de calitate garantează bune rezultate.

Introducerea și necesitatea celor mai importanți aminoacizi pentru formarea penelor în perioada marii năpârliri

Adaosul zilnic de aminoacizi în 30 g de hrană	Din care necesarul zilnic pentru formarea penelor
0,063 g metionină	0,002 g = 3,2%
0,069 g cistină	0,014 g = 20,3%
0,186 g lisină	0,0065 g = 3,5%

Conținutul de aminoacizi din corpul porumbeilor

Un porumbel cu o masă corporală de circa 500 g are, fără organele interne, circa 250 g de masă musculară. De aici deducem conținutul grăsimii musculare, substanțelor minerale și apă, așa încât albumina pură din masa uscată este de circa 70 g. Această albumină conține circa 0,9 % metionină, 0,6% cistină și 5,8 % lisină. Masa musculară totală a porumbelului conține circa 0,63 g metionină, 0,42 g cistină și 3,70 g lisină. Aceste cantități explică de ce, în timpul unei năpârliri masive, nevoia de aminoacizi cum ar fi metionină, cistină și lisină, este acoperită printr-o hrană bogată în albumină pură.

Secole de-a rândul, experiența a confirmat aceste date obținute, apoi și prin cercetări moderne de laborator. Pentru creșterea în siguranță a raselor cu un penaj bogat, se pot folosi în alimentație sau furaje concentrate cu circa 18% albumină brută și un conținut de 0,3% metionină sau grăunțe cu circa 20 mg metionină pentru fiecare pasăre și pentru fiecare zi. Aceasta corespunde unui adaos suplimentar de circa 1 g pe zi de metionină la 50 de porumbei. Se pare că în acest fel, calitatea penajului se îmbunătățește. În orice caz, o asemenea măsură nu poate dăuna cu nimic.

Competițiile sportive de zbor artistic, de înălțime și de durată

În cazul acestora, expozițiile de porumbei de rasă nu joacă, poate, decât un rol minor. Ceea ce contează sunt competițiile sportive la care participă. Zburătorii "artiști" sunt porumbeii care se răstoarnă, care se rostogolesc, cei care cad, cei care se rostogolesc pe pământ, cei care plutesc, cei care bat din aripi, cei care au un zbor unduitor, cei care zboară circular. Cândva toți porumbeii de viteză erau excelenți zburători.

Raselor de zburători de mare înălțime le aparțin acei porumbei care iau altitudine și zboară deasupra regiunii unde se află adăpostul lor. Adeseori ei se văd de jos doar ca niște musculițe, de multe ori nu se mai pot observa deloc.

Zburătorii de fond, care efectuează zboruri de durată fac parte din organizații proprii și sunt însemnați cu inele speciale.

Rase de porumbei zburători

Celelalte păsări beneficiază în lunile de primăvară de zbor liber în fiecare zi. Multe rase manifestă un elan nestăvilit de zbor care se dezlănțuie în funcție de rasă si vârstă, păsările evoluînd în aer timp de ore întregi. Porumbeii voiajori au fost, din păcate, timp de decenii, marginalizați in favoarea porumbeilor de expoziție. Din multe cauze. Există, totuși, o nouă tendință de a crește porumbei voiajori, porumbei sportivi. Crescătorii sunt foarte entuziasmați de hobby-ul lor.

Din categoria porumbeilor zburători de mare înălțime fac parte o serie întreagă de rase diferite care provin din

diverse țări. Păsările au calități moștenite precum și altele dobândite în urma antrenamentelor în timpul cărora efectuează zboruri în jurul adăpostului, mereu mai sus, până când cu greu se mai pot recunoaște cu ochiul liber. Porumbeii ating asemenea înălțimi când vremea este senină, însorită și rămân adeseori acolo ore în șir pentru ca să se întoarcă apoi la adăpost. Prietenii porumbeilor trăiesc un sentiment indescriptibil când propriul lor stol atinge asemenea înălțimi. Porumbeii performeri în zboruri de înălțime au devenit rari în Germania deoarece aceste rase au fost crescute pentru frumusețea lor și de-abia recent preocuparea pentru aceste rase atât de speciale a revenit în atenția columbofililor. Trăim o epocă a renașterii. Există, în ziua de astăzi, rasa de porumbei de Danzig, rasă de zburători de mare înălțime, deosebită de celelalte rase. De 60 de ani, rasa Danziger a dat excelenți zburători.

Va trebui să cercetăm dacă vechile rase germane de zburători artistici și de înălțime mai există, și dacă da, ar trebui începute antrenamentele cu populația tânără de porumbei.

Multe dintre rasele specializate în zboruri artistice au ajuns în Germania după ultimul război mondial, din spațiul mediteraneean. Ele s-au extins, încetul cu încetul. În serile liniștite și calde de vară, vremea este favorabilă zborurilor artistice. Alte rase pot zbura pe orice vreme. Speciile autohtone sunt diferite de la rasă la rasă. Porumbeii care se rostogolesc, în timpul figurilor lor de virtuozitate se străduiesc să nu piardă din înălțime. Cei care "fac tumbe", pierd și din altitudine.

Rasele asiatice de porumbei care bat din aripi sau rasa turcească Taklambat sunt zburători solitari care zboară vertical, pocnesc cu aripile și le încrucișează. Adeseori ei se scutură pe loc, "înoată ", pocnesc și iar le încrucișează. S-a spus chiar că un porumbel foarte tânăr poate încrucișa aripile de 127 de ori în zece minute fără să piardă din înălțime (informație provenită de la clubul german de porumbei sportivi).

Cei din rasa Galați zboară foarte sus dar se pot rostogoli doar la altitudini mai reduse. Rollerii de

Birmingham sunt excelenți zburători care pot zbura la fel de sus ca fluturii și acolo, sus, se pot rostogoli. Aceste două rase sunt foarte răspândite printre crescători.

Rasa Pazard provine din Bulgaria și a fost adusă în Germania de Reichenbach. Aceștia sunt porumbei de talie mare cu o greutate corporală de circa 500 g. Sunt zburători zeloși și pot zbura până la cinci ore fără întrerupere. În timpul zborului le place să se rostogolească. Capacitatea lor de orientare este bună.

Rollerii orientali sunt binecunoscuți. Când sunt destul de bine antrenați, se rostogolesc cu plăcere și pot efectua și zboruri de durată. Provin din Smyrna și se aseamănă mult cu porumbeii de acolo.

Printre rasele de rolleri se numără și rasa franceză, gușații sirieni, rasa Mardin ca și rasele arabe Qet, Cabalhota, Keloina și rasa brăileană. Multă vreme aceste rase au fost considerate, în Germania, porumbei voiajori. Din păcate lipsește, actualmente, o exactă descriere a acestor rase, ceea ce creează dificultăți în prezentarea caracteristicilor acestora.

Porumbeii transilvani sunt capabili să facă diverse figuri de virtuozitate cum ar fi să se rostogolească de două-trei ori la rând cu căderi verticale și oblice.

Paradele de zbor artistic

Există, în Germania, peste 30 de rase de porumbei specializate în rostogoliri, răsturnări, căderi, zboruri de mare înălțime, cultivate de crescători entuziaști care îi întreține, îi îngrijesc și îi antrenează. În peste zece asociații speciale sunt reuniți crescători de astfel de rase. Porumbeii specializați în zboruri artistice vor fi obișnuiți cu coliviile. Pentru aceasta vor fi antrenați. Coliviile sunt destul de mici și sunt, astfel, adecvate transportului. Acestea pot fi construite astfel încât să se îmbine între ele. Porumbeii sunt transportați, într-un coș, într-un loc potrivit; acolo se asamblează cuștile și se pun păsările înăuntru. Dacă vremea este bună, porumbeii pot fi transportați în aer liber, pe câmp. Acolo ei își pot

demonstra arta de a zbura. De îndată ce au încheiat demonstrația, ei se intorc, neîntârziat, în coliviile lor. Pentru aceasta se adună mai mulți crescători în același timp într-un loc adecvat și își eliberează simultan sau succesiv păsările și compară performanțele de zbor artistic ale grupelor individuale. În timpul unor manifestări îndrăgite, porumbeii antrenați pentru zboruri artistice fac demonstrații în fața unui public uimit.

Porumbeii "artiști" sunt, majoritatea, porumbei –păun albi, care cresc împreună cu ceilalți porumbei. Crescătorul înapoi de pe acoperișuri cu ajutorul hranei când porumbeii își termină zborul și trebuie să revină în volieră sau în coliviile lor.

Concursurile de zbor

Concursurile de fond

De patruzeci de ani există, în Germania, o asociație sportivă a columbofililor care se ocupă de organizarea concursurilor de fond. Patria mamă a acestor competiții este Anglia. Asociația are 200 de membri în întreaga Germanie. Sunt crescuți numai porumbeii zburători pe distanțe lungi. Nici tipul, nici coloritul și nici modelul coloristic nu joacă nici un rol. În timpul verii sunt stabilite șapte manifestări de acest gen la care participă cât mai mulți crescători din Olanda și din Marea Britanie. Fiindcă interesează numai timpul de zbor, acesta poate fi stabilit de arbitri recunoscuți, după regulamentul internațional de zbor. Recordul mondial a fost atins în anul 1991 cu trei porumbei cursieri, pe o durată a zborului de 20 de ore si 51 minute, în Anglia. Recordul german este apropiat de acesta. În competiție sunt prezente atât păsările mai vârstnice cât și cele foarte tinere născute în anul respectiv. Rezultatele competiționale vor fi publicate de asociație în revistele de specialitate și vor fi comunicate întregii prese. Cei mai buni porumbei vor fi premiați și introduși în sistemul de creștere intensivă. Literatura de specialitate servește acestui scop prin informațiile specializate pe care le poate aduce.

Concursurile de porumbei voiajori

Din luna mai până în septembrie, în întreaga Germanie au loc concursuri de zbor. Există circa 70 000 de crescători de porumbei voiajori organizați în 10 000 de uniuni. Mai multe uniuni sunt incluse într-o asociație care organizează în comun competiții după un plan presabilit. Planul începe cu zboruri de antrenament. Acesta include 12 până la 14 zboruri competiționale pentru porumbeii foarte experimentați. Zborurile încep pe distanțe de 150 pană la 200 km care cresc de la săptămână la săptămână până la circa 700 km depărtare de locul de plecare.

Porumbeii competiționali moderni trebuie să aibă o condiție fizică excepțională. Prin antrenamente sistematice, o alimentație completă, controale amănunțite asupra stării de sănătate și o îngrijire plină de afecțiune, porumbeii dobândesc forța necesară de a reveni întotdeauna în adăpostul lor. Astfel, cei mai rapizi porumbei, în condiții de vânt favorabile, ating viteze de peste 100 km pe oră. În fiecare an au loc zboruri în diverse localități din Germania pe distante de peste 700 km și cu o viteză medie de zbor de 80 km pe oră la care participă cei mai rapizi porumbei. În condiții climatice nefavorabile, durata zborului crește corespunzător.

Obiectivul întoarcerii exact în locul de plecare a fiecărui porumbel poate fi urmărit de-a lungul întregului an prin marcarea porumbeilor cu un inel de cauciuc aplicat pe picior. Acest sistem va fi pe deplin valabil și în viitor.

De câțiva ani se aplică și un sistem electronic de constatare.Pentru aceasta, fiecare porumbel primește un inel de recunoaștere suplimentar față de cel normal de pe picior. Datele de recunoastere de pe ambele inele vor fi înregistrate de un computer. Dacă un porumbel se întoarce dintr-o competiție, el trebuie să zboare deasupra unei plăci cu senzori care cuprinde numărul său de recunoaștere introdus într-un aparat de înregistrat. Fără prezența vreunei persoane, momentul întoarcerii acasă a unui porumbel poate fi înregistrat cu precizia unei secunde. Lista de prețuri a porumbeilor zburători cuprinde, în prima sa treime, date despre porumbeii

voiajori privind viteza în m/min. Această listă oferă prețurile învingătorilor și a celor mai rapizi porumbei. În august i se anexează lista celor mai tineri cursieri. După câteva zboruri de antrenament, porumbeii născuți în același an participă la 3 până la 6 competiții pe distanțe de până la 300 km.

Concursurile de zbor artistic, de înălțime și de stil de zbor

Toți prietenii porumbeilor și-ar dori să aibă porumbei care să fie cât mai competititivi. De multe decenii, crescătorii participă la aceste manifestări cu zburătorii lor de mare înălțime din rasa vieneză și budapestană. În cadrul acestor competiții au loc și întreceri de durată și de înălțime a zborului. Pentru toate rasele de porumbei rotitori și de porumbei care fac tumbe a fost elaborată, în 1991, o schemă de evaluare pe baza celor mai recente experiențe al crescătorilor. Punctarea se face în funcție de înălțimea zborului. La porumbeii rotitori este apreciat numărul de rostogoliri pe minut în funcție de care se acordă puncte.

Unele cluburi de zbor derulează planuri de creștere a celor mai competitive rase.

Nu toate rasele de cursieri zboară la înălțimi foarte mari. Unele rămân într-o zonă cuprinsă între 100 și 300 m păstrând permanent un contact vizual clar cu propriul adăpost. Aceste rase se deosebesc clar în ceea ce priveste comportamentul lor de zbor de rasele al căror zbor se situează între 10 și 100 m înălțime.

Uneori, nu toți cursierii de mare înălțime se întorc acasă. Crescătoria trebuie să anunțe porumbelul pierdut, pe al cărui inel este inscripționată adresa posesorului său, așa încât acesta să poată fi identificat și returnat proprietarului său.

Crescătorii care sunt implicați în activitatea competițională, sunt organizați în asociații sportive speciale. Acestea și-au dezvoltat propriile planificări competiționale. Performanțele de zbor și realizările

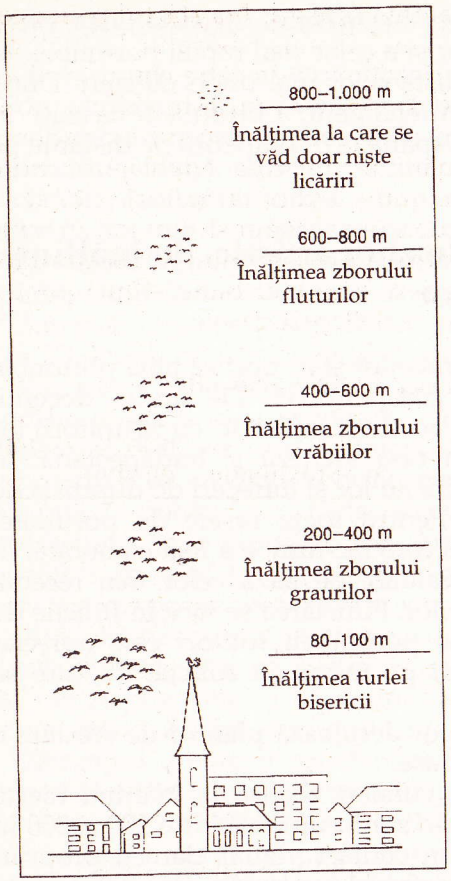

Zborurile de înălțime ale porumbeilor au denumiri fixe

obținute de fiecare crescător sunt consemnate de un controlor. Pot fi astfel comparate performanțe diferite din locuri diferite și din perioade diferite. În cadrul unei astfel de organizații sunt descoperite cele mai bune crescătorii și cele mai bune exemplare.

Trebuie să fie inclus pe agenda de lucru a organizației un zbor de control la care să fie invitat să asiste, la o dată anume, un controlor de zbor de prestigiu. Sub controlul său va fi pus un cârd, numit săgeată, alcătuit din 3 până la

12 cursieri de mare înălțime care vor lua startul pe un cer senin, dimineața, devreme. Durata zborului la înălțimi deosebite va fi monitorizată exact de către controlorul de zbor, până la aterizare. Desigur că nu este simplu să se alcătuiască o schemă justă de zbor pentru stilul de zbor al cursierilor de mare înălțime din rasa Nikolajewa. Sunt singurii porumbei care, într-un zbor cu salturi pot "sta " pe loc și pot zbura deasupra adăpostului lor în linie dreaptă. Și ei pot dispărea la mari înălțimi. Crescătorii lor se străduiesc să descopere cele mai bune stiluri pentru zborul de durată și să-și amelioreze rasele.

Înălțimea zborului și punctele acordate

Înălțimea zborului	în metri, cu aproximație	puncte pe min. de zbor
Zboruri la mică altitudine	300 m	1
Zboruri de înălțime medie	300-600 m	3
Zboruri la mare înălțime	600-700 m	5
		Puncte suplimentare
Puține rostogoliri		1
Mai multe luping-uri		3
Mai multe luping-uri unul după altul		5

Pentru cursierii de mare altitudine sunt desemnate următoarele niveluri de înălțime:

Înălțimea turlei bisericii	80-120 m
Înălțimea zborului graurilor	200-400 m
Altitudinea zborului vrăbiilor	400-600 m
Nivelul zborului fluturilor	600-800 m
Înălțimea la care se văd doar licăriri	800-1000 m

Porumbeii care fac tumbe pe sol sunt de mai multe feluri: cei care se rostogolesc o dată, cei care se rostogolesc de două ori sau cei care fac multe tumbe și, când se află pe o suprafață plană, se răstoarnă spre spate. Cei mai buni

porumbei se pot rostogoli chiar și de 30 de ori la rând. În perioada concursurilor, păsările își demonstrează posibilitățile. Pentru cele mai bune păsări se oferă cele mai bune prețuri conform clasei lor de performanță.

Asociația specială a crescătorilor din rasa renană a porumbeilor care se rostogolesc organizează competiții de astfel de acrobații. Cele mai dotate păsări vor fi premiate și vor fi introduse în ciclul de creștere intensivă. Astfel se poate spera într-un curs ascendent al obținerii performanțelor.

În ciuda uriașei solicitări a timpului liber al crescătorilor, creșterea porumbeilor pentru curse lungi sau pentru zboruri artistice a cunoscut o dezvoltare ascendentă în ultimele decenii. Din păcate, creșterea animalelor mici în localități închise și izolate fără cunoașterea indicatorilor mondiali este parțial îngreunată. De aceea, toate organizațiile crescătorilor de păsări mici ar trebui să se reunească și să-și publice rezultatele în presă pentru a fi stimulați și sprijiniți de politicieni care au interesul de a stimula viața de familie, spiritul de economie, solidaritatea și conștiința responsabilității.

Tăierea și pregătirea

Selecționarea strictă

Fiecare crescător trebuie să-și cunoască efectivul de păsări pe care vrea să-l păstreze peste iarnă. O veche regulă spune că este mai bine să fie crescuți mai puțini porumbei de calitate superioară decât multe păsări de calitate medie. Selecția propriu-zisa începe din cuib. Puii care nu eclozează corect trebuie îndepărtați imediat. Al doilea rând de pui trebuie îngrijit de părinți, pe cât posibil. Când puii sunt capabili să zboare, penajul lor devine mai decolorat. Când păsările nu ating performanțele de calitate conform rasei lor, trebuie, de asemenea, să ne despărțim de ele. Ele consumă hrană degeaba. Printre păsările care trebuie tăiate se numără și animalele de prăsilă îmbătrânite. La puii proaspăt eclozați se observă dacă dezvoltarea decurge în direcția corectă. Animalele cu osul sternului strâmb, stomac și colorit deficitar, comportament inadecvat, poziție incorectă de stat în picioare trebuie eliminate pentru a face loc exemplarelor mai reușite. Pe de altă parte se cresc acele păsări care, chiar dacă nu au nimic neobișnuit, au pui cu caractere excepționale.

În final, tot crescătorul este cel care decide. El își poate face propriile planuri, încercări, împerecheri. Materialul genetic bun, îngrijirea corectă și întreținerea sănătoasă duc întotdeauna la reușită. Selecția principală ar trebui să se încheie deja în august, atâta vreme cât porumbeii nu se află încă în perioada marii năpârliri. Este neplăcut să fie jumuliți porumbeii care sunt plini de tuleie.

Eliminarea timpurie nu este, însă, posibilă, la toate rasele. La mulți porumbei trebuie să se aștepte să le apară noul veșmânt de pene, inclusiv repartizarea culorilor. Formarea penajului capului, picioarelor, culoarea inelelor oculare și a ciocului precum și proprietățile speciale, de

exemplu ale vezicii și gușii, sunt stadii foarte importante la alte rase. La unii porumbei se schimbă la prima năpârlire chiar și culoarea penelor, cel puțin în anumite locuri, pe corpul animalului. În ciuda tuturor legilor cunoscute, prin năpârlire, unii porumbei albaștri devin albastru-metalizat. Porumbeii colorați pot deveni mai deschiși la culoare după prima năpârlire sau penajul li se poate închide la culoare. Dar nu este întotdeauna cazul. Dacă, după prima năpârlire, porumbeii nu corespund cerințelor, trebuie să ne despărțim de ei.

Tăierea

Cine crește porumbei, trebuie să și taie din ei. Dacă posedă doar un singur adăpost, efectivul se dublează rapid. Nu orice crescător poate întreține toți porumbeii săi ca animale de prăsilă și nu orice porumbel eclozat corespunde țelului propus. Dacă porumbeii sunt lăsați să clocească ouă, conform instinctului lor, de trei-patru ori pe an, numărul porumbeilor care trebuie eliminați crește în mod corespunzător.

În natură, lucrurile nu stau altfel, deoarece circa 60% dintre toți puii, la începutul următoarei perioade de clocire, nu mai sunt în viață. A întreține în continuare animalele nefolositoare contrazice posibilitățile de îngrijire adecvată a porumbeilor și denotă o lipsă crasă de profesionalism.

Este determinant ca animalele să fie eliminate repede și nedureros conform prevederilor legale și să poată fi pregătite pentru prepararea culinară.

Jumulitul

Există mai multe variante de a pregăti pentru aceasta porumbeii tăiați. În majoritatea cazurilor, porumbeii sunt jumuliți in stare uscată. Mai întâi sunt smulse penele mari ale aripilor și cozii. Porumbeii tineri au o piele extraordinar de tare. La aceștia, penele mari se smulg una câte una. Penele ramase sunt smulse, pe cât posibil, numai cu vârfurile a trei degete și anume întotdeauna în direcția cozii porumbelului. Dacă se iau între degete prea multe

pene, pielea se poate rupe. Acest pericol apare mai ales la penele gâtului.

O dată jumulit, porumbelul se pârlește, pentru ca să se ardă toate tuleiele. Dacă se taie mai mulți porumbei simultan, se recomandă să se opărească circa 2-3 minute în apă clocotită. Astfel, penele pot fi scoase ușor. Jumulirea se face foarte rapid. Astfel este îndepărtat și puful.

Curățarea porumbeilor tăiați

Porumbeilor jumuliți li se scoate târtița. În cele din urmă se taie pielea gușii. Cu multă atenție se îndepărtează pielea din jurul gușii. Apoi se degajează gușa așa încât să poată fi apucată cu două degete. Intestinele, ficatul, pipota și inima vor fi scoase o dată și apoi separate. Pipota se taie și stratul cornos este îndepărtat. În cele din urmă se scot plămânii. Organele tăiate și intestinele sunt spălate și gata de preparat.

Datele rezultate in urma unui studiu efectuat asupra a circa 50 de porumbei voiajori sunt prezentate în tabelul alăturat.

Aceste date nu reprezintă, desigur, valori fixe. Mărimile pot varia de la rasă la rasă, dar și în funcție de marime, de greutate, de vârstă, de modul în care porumbeii sunt hrăniți. Fiecare crescător poate oferi ce date dorește în legatură cu porumbeii săi. Crescătorii dau informații valoroase privind greutatea părților corpului porumbeilor și cota procentuală a greutății corporale a porumbeilor pregătiți pentru preparare culinară.

Rețete pentru prepararea porumbeilor

Porumbeii sunt păsări foarte prețioase în bucătărie. Datorită cărnii lor slabe și bogăției sale de arome, sunt foarte apreciați. Există multe rețete diferite pentru prepararea culinară de înaltă clasă. In general se socotește un porumbel de persoană la masa principală, de cele mai multe ori cu garnitură, în timp ce, ca aperitiv, se folosește o jumătate de porumbel pe persoană. Rețetele prezentate aici sunt calculate pentru patru persoane.

Porumbeii tineri, buni pentru friptură, vor fi spălați atât în interior cât și în exterior și, în final, sărați și piperați.

Componența corpului porumbelului

Masă corporală, în viu	498 g	100,0%
Sânge	79 g	14,8%
Cap	11 g	2,2%
Picioare	13 g	2,6%
Pene	30 g	6,0%
Intestine	23 g	4,6%
Inimă	9 g	1,8%
Ficat	15 g	3,0%
Plămâni	5 g	1,0%
Pipotă	11 g	2,2%
Oase	48 g	9,6%
Carnea de pe mușchi și piele	260 g	52,2%
Total	498 g	100,0%
Porumbelul gata de preparare	308 g	61,8%
Cu inimă, ficat și pipotă	348 g	68,9%

Porumbeii în alimentația bolnavilor

Porumbeii tineri sunt acoperiți cu puțin unt și se fierb în supă limpede circa 30-40 de minute. Carnea este dezosată și tăiată feliuțe. Din zeamă se prepară supă cu ou și adaos de legume sau se poate obține un sos care se adaugă fripturii, alături de carne și legume.

Porumbei gătiți după rețetă burgundă

Patru porumbei tineri sunt prăjiți în unt circa 10 minute, într-o tigaie. Două cepe mari și 600 g de ciuperci Champignon tăiate în jumătate sunt puse într-o cratiță și stropite cu opt pahare de vin de Burgundia. Apoi se trece conținutul caserolei prin sită și se amestecă. Lichidul obținut împreună cu puțin unt se pune peste porumbei care se fierb astfel 35-40 de minute. Se servesc cu garnitură de legume, cartofi, crochete, orez sau piure de castane.

Porumbei umpluți

Se înmoaie două chifle în lapte și se taie în bucățele mici. Inima, ficatul și pipota porumbeilor, 100 g de șuncă sunt tăiate fin și se frământă cu două ouă, sare, pătrunjel

și condimente. Cu acest amestec sunt umpluți porumbeii. Pieptul este învelit cu felii de slănină și apoi legat. Porumbeii sunt serviți cu legume, cartofi și sos. Locurile libere se ung cu unt iar porumbeii se frig într-o tigaie unsă cu grăsime în cuptorul preîncălzit. După ce fierb la foc mic 30-35 de minute se pregătește un sos din lichidul obținut amestecat cu smântână și făină.

Porumbei înăbușiți tăiați în jumătate

Într-o tigaie se încinge untul în care, apoi, se rumenesc jumătățile de porumbei. Se presară sare, piper și sos Worcester. Apoi, porumbeii se fierb înăbușit circa 12 minute. Se îngroașă sosul cu făină și totul se lasă încă 5 minute. Jumătățile de porumbei sunt puse pe felii de pâine prăjită, garnisite și servite.

Porumbei cu migdale

Patru porumbei se fierb la foc mic în vin alb cu sare, piper, cuișoare și ceapă timp de 30-40 de minute. O cană de migdale tăiate mărunt sunt rumenite în unt cu care se umplu porumbeii. Alături de ei se pun felii de șuncă fiartă. Totul se frige în continuare. Pe deasupra se adaugă ouă fierte tari tăiate cubulețe care se stropesc cu zeama din tavă. La sfârșit se adaugă și două căni de mazăre și se dă gust cu Sherry. Se servesc cu vin alb, legume, cartofi sărați, crochete sau piure.

Porumbei cu măsline

Opt jumătăți de porumbei se fierb la abur cu sare, pătrunjel și ceapă tăiată. După circa 20 de minute se stropesc cu vin alb și zeamă de carne și se mai fierb la foc mic încă 20 de minute. După circa 20 de minute, se stropesc cu vin alb și zeamă de carne și se acoperă pentru a se fierbe încă 20 de minute la abur. Se adaugă 200 g de măsline fără sâmburi și se mai fierb 5 minute. Zeama de carne se îngroașă și se folosește ca sos. Se servesc jumătățile de porumbei cu legume, cartofi sau orez și sos.

Porumbei cu ciuperci

400 de grame de ciuperci se taie în felii groase, se prăjesc în ulei și apoi se dau prin sită. Se rumenesc patru porumbei

într-o tigaie, timp de 15 minute, la 200° C. Carnea se dezosează, se taie felii și se păstrează caldă. Untul din tigaie se fierbe cu puțin oțet din vin, se pune într-un bol de sticlă cu care se amestecă muștar, sare, piper, ulei de măsline și plante aromate tăiate fin. Acest sos va fi folosit ca dressing pentru 400 g de salată verde . Salata va fi împărțită pe patru farfurii, alături de ciupercuțe, iar feliile de carne vor fi asezate decorativ. Se servesc alături de un pahar de vin alb și cu pâine albă sau cartofi.

Frigărui de porumbei

Măruntaiele sunt introduse în porumbeii care apoi se înfig în țepușe. Se ung cu ulei, se sărează puțin și se frig. Grăsimea și sosul fripturii curg dedesubt. În tavă se pun oțet, vin, măsline negre, salvie și felii de lămâie. Se frig la foc potrivit. După fierbere, măruntaiele se scot și se taie fin, se adaugă sos și se amestecă. Porumbeii se taie în jumătate, se așează pe un platou și se acoperă cu sos. Se servesc cu garnituri și cu salată verde, cu sos special pentru salată.

Porumbei à la Bordelaise

Porumbeii se taie în jumătate, neteziți, condimentați și rumeniți în unt. Apoi se fierb înăbușit la foc mic în propriul suc, 35 de minute. Se stropesc cu Cognac și se lasă să se îmbine. Se pune într-o tavă un strat de anghinare tăiată felii, fiartă în unt și cartofi tăiați cubulețe. Ceapa se rumenește în unt și zahăr. Pâinea prăjită cu unt se rumenește în ulei. Ficatul fiert și strivit este acoperit cu sos. Porumbeii se servesc pe un platou cu pâine prăjită și legume cu sos de ficat.

Porumbei la grătar

O ceapă tăiată cubulețe și pătrunjelul tăiat fin se pun într-un castron, se adaugă ulei și condimente și se amestecă. Se pun patru porumbei în sos și se lasă la marinat două ore, se frig pe cărbuni până devin crocanți apoi se ung de mai multe ori cu sos marinat și se servesc cu pâine și salată.

Piept de porumbel garni

Pieptul de porumbel se dezosează cu grijă și se bate ușor. Părțile rămase ale porumbeilor se taie mărunt și se prăjesc în grăsime cu verdețuri și ceapă, apoi se presară făina, sarea și se adaugă apă cu care se fierb în continuare. Acest sos se dă prin sită în cele din urmă. Pieptul de porumbel se sărează cu puțin înainte de a fi servit, se tăvălește prin făină și se prăjește în unt pe ambele părți până ce capătă o culoare maronie. Se pun jumătățile de piept pe un strat de orez, se garniseste cu legume, peste care se pune sosul și deasupra se presară pătrunjelul.

Porumbei Frikasee

Patru porumbei tăiați în jumătate se fierb la abur cu verdeață tăiată mărunt. Se va folosi o supă de carne care se fierbe până ce se îngroașă. Se adaugă ciuperci, un gălbenuș de ou și se asezonează cu vin alb și suc de lămâie. Se pun înăuntru jumătățile de porumbei și se lasă câteva minute. Acest Frikasee se servește cu cartofi sărați, orez sau tăiței. Pentru acest fel de mâncare sunt potriviți si porumbeii mai bătrâni.

Tocăniță de porumbei

Se fierb porumbeii până ce carnea se înmoaie. Se dezosează și se taie cubulețe. Ceapa și țelina tăiate fin sunt înăbușite și apoi se pune deasupra carnea tăiată cubulețe, condimentată și se fierbe înăbușit câteva minute. Se adaugă o supă de carne mai legată. Apoi se pun ciuperci tăiate mărunt, aromate cu Sherry și se servește cu salată verde și piure de cartofi. Această rețetă se recomandă mai ales pentru prepararea porumbeilor mai bătrâni.

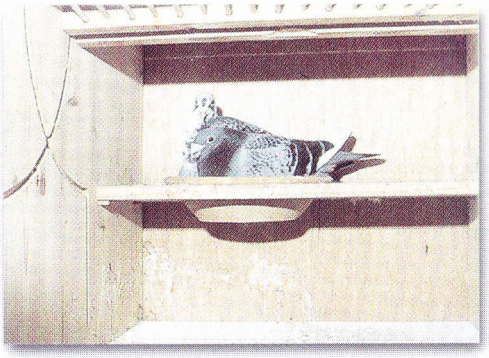

Celulă de cuibărit cu două etaje, dotată cu un vas pentru cuib și podea de carton ondulat ce poate fi înlocuită.

Podeaua din lemn se poate îndepărta pentru curățare. Se pot vedea jgheabul pentru hrană și adăpătoarea.

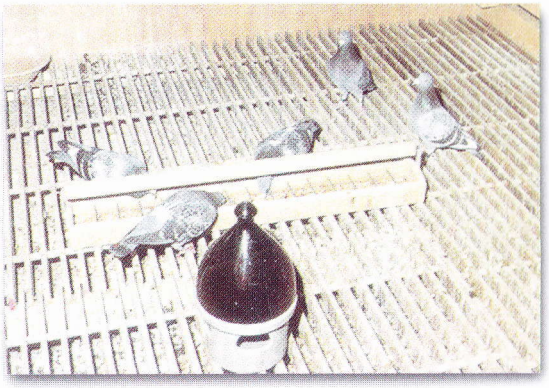

Adăpost de grădină cu cinci compartimente, luminatoare, volier în capete și spațiu median pentru unelte, cu ferestre mari, clape de aerisire și intrări speciale.

Mic adăpost de grădină cu două intrări și acoperiș în pantă învelit cu țiglă.

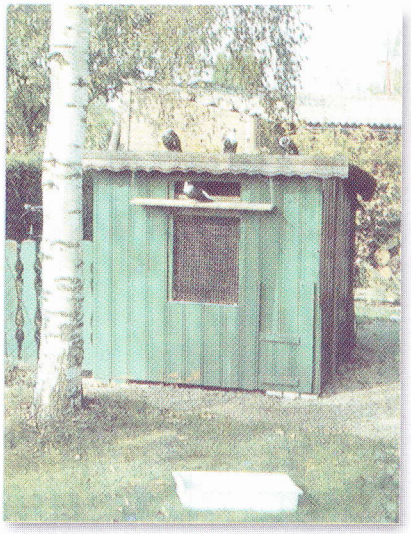

Adăpost simplu din lemn, cu rampă de zbor și acoperiș plat.

Puii proaspăt ieșiți din ou au puf galben iar gușa plină cu hrană reprezintă cam 1/2 din greutate.

Porumbel călător cu pui în vârstă de zece zile. Noaptea, puii se adăpostesc sub aripile mamei.

Porumbei în vârstă de opt zile. Este timpul marcării cu inele.

Porumbei de Felegyhaza la vârsta de 14 zile. Se recunoaște deja coloritul specific.

Porumbei asiatici în vârstă de 26 zile care au părăsit deja cuibul (femelă + mascul).

Porumbel păun, monocrom.

Pintenat saxon, alb.

Toboșarul german, roșu.

Toboșarul galben de Dresda.

Buclatul alb.

Strasser albastru.